

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnowa za lata 2019-2020

Miasto Tarnów, 2021 rok

Zespół autorski firmy Atmoterm S.A.

Kierownik projektu: mgr inż. Marta Borgul

mgr Karolina Surmiak

mgr Roman Grzebiela

mgr inż. Dorota Kusek

mgr Agnieszka Niemczynowicz

mgr inż. Katarzyna Cholewa-Oliinyk

dr inż. Ewelina Wikarek-Paluch

mgr inż. Ireneusz Sobecki

mgr inż. Agata Bechta

inż. Edyta Benikas

Spis treści

1.	WSTĘP	7
1.1	Podstawa prawna i cel przygotowania raportu.....	7
1.2	Metodyka tworzenia raportu.....	7
2.	OCENA STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE MIASTA TARNOWA	9
2.1	Ogólna charakterystyka Miasta Tarnowa.....	9
2.2	Struktura użytkowania gruntów	10
2.3	Demografia	11
2.4	Sytuacja gospodarcza	13
2.5	Zaopatrzenie w ciepło.....	14
2.6	Zaopatrzenie w gaz	15
2.7	Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	15
3.	OCENA REALIZACJI CELÓW I ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA	16
3.1	Wody powierzchniowe i podziemne	16
3.2	Wody powierzchniowe	16
3.3	Wody podziemne	20
3.4	Gospodarka wodno-ściekowa	21
3.4.1	Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami i gospodarka wodno-ściekowa	22
3.5	Powietrze atmosferyczne	31
3.5.1	Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	35
3.6	Hałas	47
3.6.1	Hałas drogowy.....	48
3.6.2	Hałas kolejowy	49
3.6.3	Hałas przemysłowy	50
3.7	Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM).....	50
3.7.1	Obszar interwencji: Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne.....	52
3.8	Poważne awarie i zagrożenia naturalne.....	60
3.8.1	Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi, gospodarowanie wodami, ochrona klimatu i jakości powietrza.....	60
3.9	Przyroda i krajobraz	66
3.9.1	Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze.....	70
3.10	Gleby i zagospodarowanie terenu	76
3.10.1	Obszar interwencji: Zasoby geologiczne, Gleby	84
3.11	Gospodarowanie odpadami	91
3.11.1	Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.....	94
3.12	Edukacja ekologiczna.....	109

3.12.1	Obszar interwencji: Edukacja	109
4.	ANALIZA OSIĄGNIĘTEGO EFEKTU EKOLOGICZNEGO WRAZ Z WERYFIKACJĄ MONITORINGU WDRAŻANIA PROGRAMU..	156
5.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ORAZ WSKAZÓWKI DO KOLEJNEGO PROGRAMU	167
5.1	Podsumowanie kosztów realizacji Programu Ochrony Środowiska	167
5.2	Wnioski do uwzględnienia na etapie aktualizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Tarnowa	168
6.	SPIS TABEL	170
7.	SPIS RYSUNKÓW	171
8.	ZAŁĄCZNIK NR 1	172

Wykaz pojęć i skrótów użytych w opracowaniu

ARIMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Warszawie
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie
GIOŚ RWMŚ	Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Krakowie
GMT	Gmina Miasto Tarnów
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GOZ	Gospodarka w obiegu zamkniętym
ISOK	Informatyczny System Osłony Kraju
JCWP	Jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych
JCWPd	Jednolitych części wód podziemnych
KMPSP	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie
L_{DWN}	Długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wskaźnik obliczany jako średnia ważona z poziomu hałasu dla pory dnia, wieczoru i nocy, fizycznie niemierzalny
L_N	Długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wskaźnik będący średnim poziomem dźwięku wyznaczonym dla pory nocy (22:00-6:00)
MPGK	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Tarnowie
MPEC	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Krakowie
MPK	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Krakowie
MPZP	Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego
MZB	Miejski Zarząd Budynków
MZD	Miejski Zarząd Dróg w Tarnowie
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
NG	Nadleśnictwo Gromnik
OZW	Obszar Natura 2000 mający znaczenie dla Wspólnoty
PEM	Promieniowanie elektromagnetyczne
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PGWWP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG	Izba Gospodarcza Państwowy instytut geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie
PLH	Obszar specjalnej ochrony siedlisk
PM10	pył zawieszony o średnicy do 10 μ m
PM2,5	pył zawieszony o średnicy do 2,5 μ m
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POIiŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020
POP	Program Ochrony Powietrza
PP	Przedszkole Publiczne
Program (POŚ)	Program Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2024 ze strategią krótkoterminową na lata 2017-2020 za lata 2019-2020”
PSZOK	Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
PUL	Plan Urządzania Lasu
Raport	Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2024 ze strategią krótkoterminową na lata 2017-2020 za lata 2019-2020”
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie

RPO	Regionalny Program Operacyjny
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
SM	Spółdzielnia mieszkaniowa
SOPO	System Osłony Przeciwosuwiskowej
SP	Skarb Państwa
TW	Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.
UPUL	Uproszczony Plan Zarządzania Lasu
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie
WIIOriN	Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Krakowie
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie
TW	Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.
ZDiK	Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie
ZDW	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie
ZDR	Zakład dużego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej
ZPO	Zapobieganie powstawaniu odpadów
ZZR	Zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej

1. WSTĘP

1.1 Podstawa prawna i cel przygotowania raportu

Prezydent Miasta Tarnowa realizując obowiązek wynikający z art. 18 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Ustawa POŚ) sporządza co 2 lata Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Obowiązek wynika również z zapisów zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2024 ze strategią krótkoterminową na lata 2017-2020” (dalej: Program), przyjętego Uchwałą Nr XLVI/497/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 listopada 2017 roku.

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2024 ze strategią krótkoterminową na lata 2017-2020” sporządzono zgodnie z „Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”, opracowanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska. Program stanowi dokument strategiczny, wyznaczający cele i kierunki działań polityki ekologicznej samorządu w latach 2017-2024 ze strategią krótkoterminową na lata 2017-2020 oraz określa wynikające z niej działania. W Programie opisano aktualny stan środowiska na terenie miasta Tarnowa, jak również zidentyfikowano problemy i kierunki działań konieczne do realizacji w kolejnych latach, w ramach aktualizacji Programu Ochrony Środowiska (POŚ) dla miasta Tarnowa.

Program obejmuje 10 obszarów ochrony środowiska, dla których ustalone zostały cele główne, kierunki działań oraz wskazane zadania do realizacji w horyzoncie czasowym, objętym Programem.

Niniejszy dokument pn. „Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2024 ze strategią krótkoterminową na lata 2017-2020” (dalej: Raport), obejmuje lata 2019-2020.

Dokument ma na celu zestawienie oraz dokonanie oceny jakościowej i ilościowej, w zakresie postępu realizacji zadań ujętych w Programie. Ponadto Raport umożliwia analizę prowadzonych dodatkowych zadań, realizowanych z zakresu ochrony środowiska oraz ocenę zgodności z celami wyznaczonymi w Programie.

1.2 Metodyka tworzenia raportu

Metodyka sporządzenia Raportu obejmowała: opis realizacji zadań zawartych w harmonogramie Programu, wskazanie sposobu i źródła ich finansowania oraz dokonanie oceny zmiany wartości wskaźników środowiskowych. W Raporcie ujęto również dodatkowe działania z zakresu ochrony środowiska, których realizację rozpoczęto lub zakończono w analizowanym okresie. Dodatkowo, jeśli było to możliwe wskazano także przyczyny utrudniające wykonanie poszczególnych zadań. Wykonano analizę które zadania powinny być kontynuowane na terenie miasta Tarnowa w przyszłości, a sformułowane wnioski posłużą do opracowania kolejnego Programu Ochrony Środowiska dla miasta oraz pomogą skutecznie zarządzać ochroną środowiska na jego terenie.

Głównym założeniem Programu jest określenie zakresu działań przewidzianych do realizacji na terenie miasta Tarnowa. W Raporcie zawarto analizę realizacji Programu, opartej na monitorowaniu, czyli obserwacji zmian w wielu powiązanych ze sobą sferach funkcjonowania

danego obszaru. Monitoring prowadzonej polityki ochrony środowiska oznacza, że realizacja Programu podlega ocenie w zakresie:

- ❖ stopnia wykonania przyjętych zadań;
- ❖ stopnia realizacji założonych celów;
- ❖ analizy przyczyn powstałych rozbieżności.

W Raporcie dokonano analizy stopnia realizacji założonych wskaźników, zarówno pod względem rzeczowym jak i stanu środowiska, pozwalających kompleksowo ocenić i opisać zagadnienia skuteczności oraz wykonalności Programu.

Ocenę realizacji zadań wskazanych w Programie, dokonano na podstawie informacji przekazanych przez jednostki realizujące i koordynujące poszczególne działania, zapisane w Programie. W celu pozyskania danych niezbędnych do opracowania Raportu, wystąpiono z prośbą o wypełnienie ankiety (wykaz szczegółowy - Załącznik nr 1), między innymi do:

- ❖ jednostek miejskich;
- ❖ jednostek oświatowych;
- ❖ podmiotów;
- ❖ przedsiębiorstw;
- ❖ spółdzielni mieszkaniowych.

Ocenę stopnia realizacji zadań w niniejszym Raporcie, przedstawiono w formie tabelarycznej oraz opisowej (Tabela nr 1). W tabelach zawarto informacje, dotyczące zaplanowanych do realizacji zadań oraz stanu ich zaawansowania. Ponadto określono jednostkę realizującą poszczególne przedsięwzięcie, jak również podano termin realizacji zadania jaki został zapisany w Programie. W tabeli ujęto również szacunkowe koszty poniesione na realizację poszczególnych przedsięwzięć, realizowanych w latach 2019-2020.

Tabela 1. Wzór tabeli oceny stopnia realizacji zadań ¹

Działania wynikające z Programu								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcia zł		Źródło finansowania	Przyczyny braku realizacji zadania
					2019 r.	2020 r.		

¹ źródło: opracowanie własne na podstawie „Raportu o stanie miasta 2020 rok”; „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2024” ze strategią krótkoterminową na lata 2017-2020

Ocenę stopnia realizacji zadania (kolumna 1) wykonano zgodnie z poniższą legendą:

Zadanie zrealizowane - zakończone	↑
Brak realizacji zadania	↓
Zadanie jest w trakcie realizacji	↗
Zadanie ciągłe	↔
Brak informacji od podmiotu wykonującego zadanie	x

Istnieje prawdopodobieństwo, iż pozyskane z ankietyzacji dane, mogą być opatrzone pewnym błędem, wynikającym z braku dostępu do danych źródłowych oraz z konieczności opierania się na szacunkowej ocenie kosztów.

Otrzymane od poszczególnych Podmiotów oraz przedsiębiorstw informacje, uniemożliwiły dokonania pełnej oceny stopnia oraz skutków realizacji określonych w Programie celów i kierunków działań, z uwagi na fakt iż niektóre Podmioty/ przedsiębiorstwa nie udzieliły odpowiedzi na przesłane pytania (brak regulacji prawnych nakładających na nie obowiązek przekazywania do Urzędu Miasta tego typu informacji).

Zawarte w tabeli nakłady inwestycyjne, poniesione na poszczególne przedsięwzięcia nie przedstawiają rzeczywistych kosztów, jakie zostały poniesione na ich realizację, a wyłącznie informują o skali realizacji danego przedsięwzięcia. Odnosząc się do wskaźników ekologicznych, zastosowanych w Raporcie, uznano, iż są najlepsze do oceny stopnia realizacji założonych celów.

2. OCENA STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE MIASTA TARNOWA

2.1 Ogólna charakterystyka Miasta Tarnowa

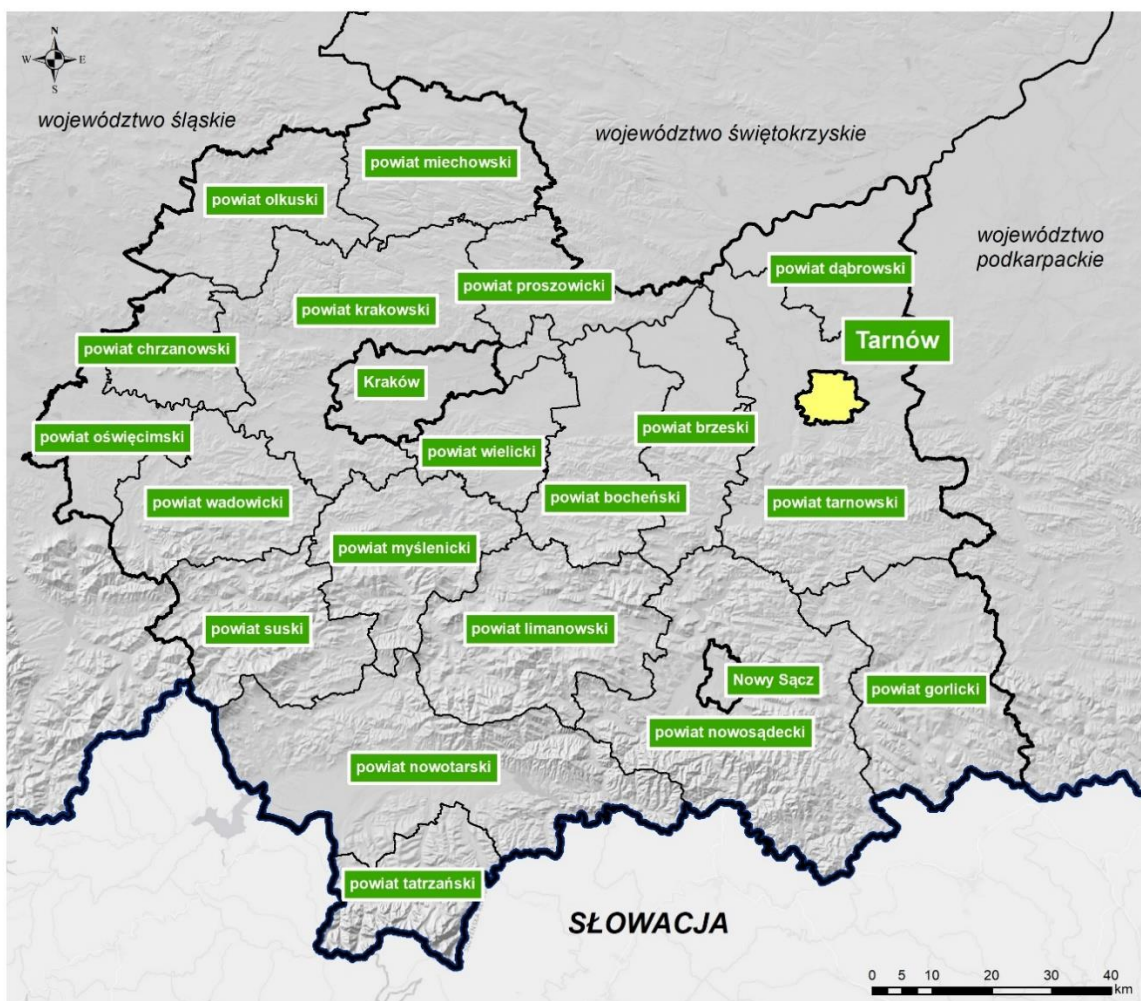
Miasto Tarnów usytuowane jest we wschodniej części województwa małopolskiego, nad Dunajcem i jego prawostronnym dopływem rzeką Białą. Miasto stanowi drugą pod kątem wielkości, aglomerację w województwie małopolskim. Położenie Tarnowa stanowi jedną z najmocniejszych stron miasta w miejscu krzyżowania się istotnych europejskich szlaków handlowych. Międzynarodowa trasa E4 z zachodu na wschód (Zgorzelec - Medyka) krzyżuje się z drogą krajową nr 73 z północy na południe (Warszawa - Nowy Sącz - granica ze Słowacją). Tarnów zajmuje obszar 72,38 km². Pod względem administracyjnym Gmina Miasta Tarnowa (Rysunek nr 1) jest miastem na prawach powiatu (powiat grodzki). Miasto tworzy główny ośrodek gospodarczy podregionu tarnowskiego, a ponadto jest dobrze skomunikowane z Krakowem, siedzibą władz samorządu województwa i jednym z najważniejszych ośrodków gospodarczych Polski południowej. Miasto Tarnów leży w sąsiedztwie gmin, wchodzących w skład ziemskiego powiatu tarnowskiego i graniczy:²

- ❖ od północy z gminami Żabno i Lisią Górą;
- ❖ od wschodu, południa i północnego zachodu z gminą wiejską Tarnów;
- ❖ od południowego wschodu z gminą Skrzyszów;
- ❖ od zachodu z gminą Wierzchosławice.

² źródło: opracowanie własne na podstawie „Raportu o stanie miasta 2020 rok”; „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2024” ze strategią krótkoterminową na lata 2017-2020

Przez Miasto Tarnów przebiega sieć dróg:

- ❖ autostrada A4 Jędrzychowice (przejście graniczne z Niemcami) – Wrocław – Opole – Katowice – Kraków – Tarnów – Rzeszów – Korczowa (przejście graniczne z Ukrainą);
- ❖ drogi krajowe: DK nr 73 Wiśniówka – Kielce – Busko-Zdrój – Szczucin – Dąbrowa Tarnowska – Lisia Góra – Tarnów - Jasło oraz DK nr 94 Zgorzelec – Wrocław – Opole – Strzelce Opolskie – Bytom – Sosnowiec – Kraków – Tarnów – Rzeszów – Korczowa;
- ❖ drogi wojewódzkie DW nr 973 Busko-Zdrój – Nowy Korczyn – Żabno – Tarnów – Wierchosławice oraz DW nr 977 Tarnów – Tuchów – Gromnik – Zborowice – Moszczenica – Gorlice – Konieczna;
- ❖ drogi powiatowe i gminne;
- ❖ drogi wewnętrzne i zakładowe.

Rysunek 1. Położenie Miasta Tarnowa na tle sąsiednich jednostek administracyjnych³

2.2 Struktura użytkowania gruntów

Miasto Tarnów zajmuje obszar o powierzchni geodezyjnej 7,238 ha (174 obręby geodezyjne). W strukturze użytkowania terenu udział gruntów rolnych łącznie z gruntami zabudowanymi i zurbanizowanymi wynosi nieco ponad 91% (Tabela nr 2).

³ źródło: opracowanie własne na podstawie danych z <https://www.geoportal.gov.pl/>

Tabela 2. Struktura użytkowa gruntów na terenie miasta Tarnowa⁴.

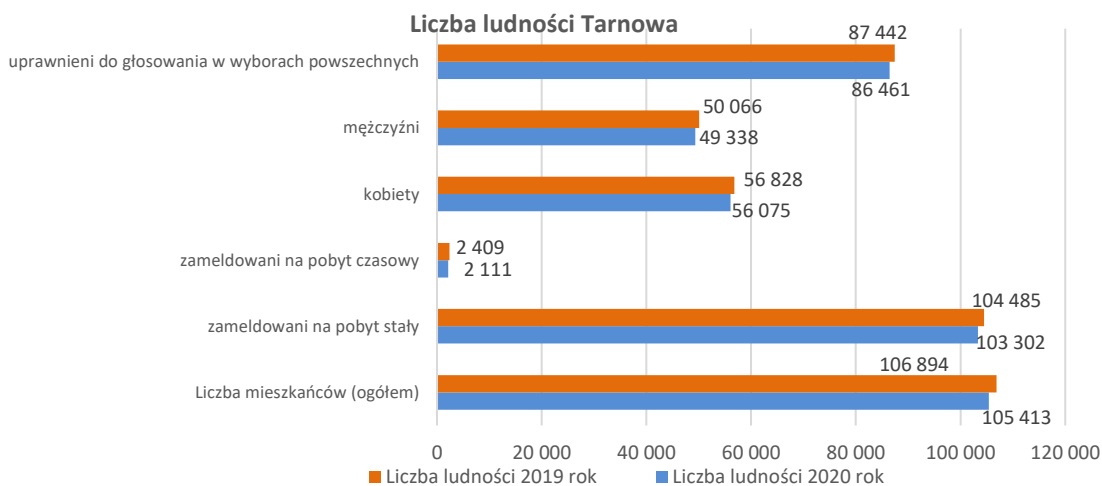
Rodzaj gruntu	Powierzchnia	
	ha	%
Grunty rolne	3 459,63	47,81
Użytki rolne, w tym:	3 428,32	47,38
grunty orne	2 389,76	33,03
sady	56,68	0,78
łąki trwałe	210,81	2,91
pastwiska trwałe	647,57	8,95
grunty rolne zabudowane	50,94	0,70
grunty pod stawami	43,46	0,60
grunty pod rowami	29,10	0,40
nieużytki	31,31	0,43
Grunty leśne	290,33	6,80
Grunty zabudowane i zurbanizowane, w tym:	3 146,22	43,48
tereny mieszkaniowe	899,06	12,43
tereny przemysłowe	788,13	10,89
inne tereny zabudowane	318,53	4,40
zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	161,90	2,24
tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	185,40	2,56
użytki kopalne	0,14	0,00
tereny komunikacyjne, w tym:	793,05	10,96
drogi	659,83	9,12
tereny kolejowe	123,32	1,70
inne tereny komunikacyjne	5,78	0,08
grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	4,12	0,06
Grunty pod wodami, w tym:	75,48	1,04
grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	73,56	1,02
grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	1,91	0,03
Tereny różne	62,69	0,87

2.3 Demografia

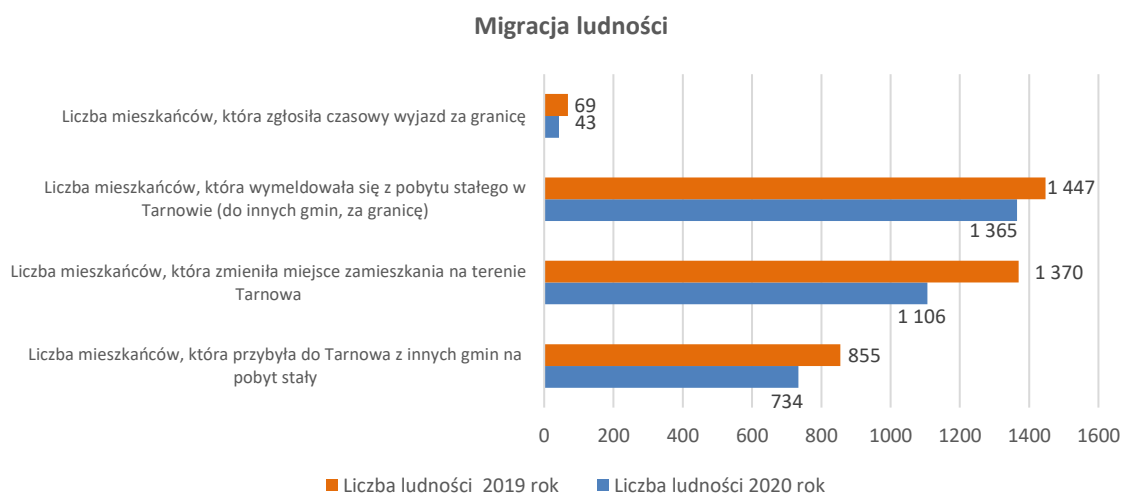
W porównaniu z 2019 rokiem, liczba mieszkańców Tarnowa zmniejszyła się o 1,4% (1 481 osób). Odnotowano spadek o 1,34% kobiet (753 kobiety) i 1,5% mężczyzn (728 mężczyzn). Dane demograficzne wskazują na utrzymujący się trend zmniejszania się liczby mieszkańców na terenie miasta (Rysunek nr 2).

⁴ źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Ewidencji Gruntów i Budynków Urzędu Miasta Tarnowa

Analizując liczbę migracji w Tarnowie odnotowano spadek o 14,15% (121 osób w stosunku do 2020 roku) liczby mieszkańców, która przybyła do Tarnowa z innych gmin na pobyt stały (Rysunek nr 3). Utrzymujące się nieduże zmniejszenie liczby zameldowanych mieszkańców przy stałej powierzchni miasta, stanowi naturalną przyczynę zmniejszenia gęstości zaludnienia na terenie Tarnowa (Tabela nr 3). Na terenie miasta Tarnowa odnotowano ujemny przyrost naturalny, który w 2019 roku wyniósł - 386, a w 2020 roku – 635 (Tabela 4).

Rysunek 2. Liczba ludności Miasta Tarnowa w latach 2019-2020⁵

Rysunek 3. Migracja ludności na terenie Miasta Tarnowa w latach 2019-2020⁶

⁵ źródło: opracowanie własne na podstawie danych z „Raportu o stanie miasta, 2019 rok; 2020 rok”

⁶ źródło: opracowanie własne na podstawie danych z „Raportu o stanie miasta, 2019 rok; 2020 rok”

Tabela 3. Gęstość zaludnienia w mieście Tarnów⁷

Rok	Powierzchnia w km ²	Liczba ludności 2019-2020	Liczba ludności na 1 km ²
2019	72,4	106 894	1 476
2020	72,4	105 413	1 455

Tabela 4. Przyrost naturalny w mieście Tarnów⁸

Rok	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny
2019	814	1 200	- 386
2020	785	1 420	- 635

2.4 Sytuacja gospodarcza

W 2020 roku na terenie miasta Tarnowa, odnotowano wzrost o 2,54% (w porównaniu do 2019 roku), prowadzących działalność podmiotów gospodarki narodowej (Tabela 5).

W Tarnowie funkcjonują dwa Punkty Obsługi Przedsiębiorców. Liczba przedsiębiorców obsługiwanych w 2019 roku w Punkcie Obsługi Przedsiębiorców (ul. Nowa 4) wyniosła 4 974 (w tym spoza miasta 843), a liczba przedsiębiorców obsługiwanych na stanowisku doradztwa podatkowego wyniosła 268 (dyżury pełnione przez Krajową Izbę Doradców Podatkowych 2 dni w miesiącu).

W 2020 roku liczba przedsiębiorców obsługiwanych w wskazanych punktach obsługi przedsiębiorców, wyniosła 2 898 (w tym spoza Tarnowa 454). Liczba przedsiębiorców obsługiwana stacjonarnie na stanowisku doradztwa podatkowego wyniosła 15. Większość konsultacji, z uwagą na wprowadzone obostrzenia, przeprowadzono w formule zdalnej.

Tabela 5. Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON na obszarze Miasta Tarnowa według sektorów własności⁹

Branża	Lata	
	2019	2020
Przetwórstwo przemysłowe	951	953
Budownictwo	1272	1357
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa samochodów	2666	2682
Transport i gospodarka magazynowa	713	731
Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	258	275
Informacja i komunikacja		439
Finanse i ubezpieczenia	398	398
Obsługa rynku nieruchomości	609	638
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1465	1509
Usługi administrowania i działalność wspierająca	375	395

⁷ źródło: opracowanie własne na podstawie danych z „Raportu o stanie miasta, 2019 rok; 2020 rok”

⁸ źródło: opracowanie własne na podstawie danych z „Raportu o stanie miasta, 2019 rok; 2020 rok”

⁹ źródło: opracowanie własne na podstawie danych z „Raportu o stanie miasta, 2019 rok; 2020 rok”

Branża	Lata	
	2019	2020
Edukacja	471	489
Opieka zdrowotna	1013	1028
Kultura, rozrywka i edukacja	266	280
Pozostała działalność usługowa	975	986
Pozostałe branże	163	166
Ogółem	12013	12326

2.5 Zaopatrzenie w ciepło

Głównym dostawcą i producentem ciepła dla Miasta Tarnowa jest Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S. A. z siedzibą w Tarnowie (MPEC) przy ulicy Siennej 4. Podmiot obsługuje przede wszystkim tereny zabudowy wielorodzinnej, znajdujące się na osiedlach mieszkaniowych. Długość sieci ciepłej na obszarze miasta w 2020 roku wyniosła - 172,0 km (wzrost o 1,1 km, w porównaniu do 2019 roku). Sprzedaż energii ciepłej na terenie miasta w 2020 roku zmalała w odniesieniu do 2019 roku o 3,65% (Tabela nr 6). Kubatura budynków ogrzewanych centralnie (Tabela nr 7) w 2018 roku wyniosła - 13 793,7 dam³ (wzrost o 112 dam³, w porównaniu do 2019 roku).

Ponadto na terenie miasta Tarnowa znajdują się również nieruchomości niepodłączone do miejskiej sieci ciepłowniczej, które ogrzewane są w głównej mierze węglem, gazem, drewnem oraz incydentalnie prądem elektrycznym i olejem opałowym. Niższy udział w ogrzewaniu mieszkań na terenie miasta przynależy do indywidualnych źródeł ogrzewania działających w układach centralnego ogrzewania.

Tabela 6. Parametry systemu ciepłowniczego na terenie Miasta Tarnowa¹⁰

Rok	Długość sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej	Długość przyłączy do budynków	Sprzedaż energii ciepłej GJ
	km	km	GJ
2019	170,9	79,9	954 643
2020	172,0	80,8	919 759

Tabela 7. Kubatura budynków ogrzewanych centralnie na terenie Miasta Tarnowa¹¹

Rok	Kubatura budynków ogółem	Kubatura budynków mieszkalnych ogółem	Kubatura budynków mieszkalnych i spółdzielni mieszkaniowych
	dam ³	dam ³	dam ³
2017	13 681,7	5 795,1	4 149,9
2018	13 793,7	5 883,4	4 149,9

¹⁰ Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp: 9.12.2021

¹¹ Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp: 9.12.2021

2.6 Zaopatrzenie w gaz

Miasto Tarnów posiada korzystne warunki zaopatrzenia w gaz, ze względu na przebiegający przez jego teren układ magistralnych gazociągów wysokiego ciśnienia. Długość sieci gazowej na terenie miasta Tarnowa (Tabela nr 8) w 2020 roku wyniosła 437,26 km (wzrost o 4km, w przyrównaniu do 2019 roku). Liczba czynnych przyłączy w 2020 roku kształtowała się na poziomie 107,70 km (wzrost o 1,21 km, w odniesieniu do 2019 roku). W 2020 roku liczba gospodarstw ogrzewających mieszkania gazem wyniosła 11 291 szt. (wzrost o 359 szt., w stosunku do 2019).¹²

Tabela 8. Parametry systemu gazowniczego na terenie miasta Tarnowa¹³

Rok	Długość sieci gazowej	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań
	km	km	Ilość gospodarstw szt.	MWh
2019	433,76	106,49	10 932	137 711,5
2020	437,26	107,70	11 291	1374,2

2.7 Zaopatrzenie w energię elektryczną

Dystrybucja energii elektrycznej na terenie miasta Tarnowa, odbywa się siecią rozdzielczą. Przesyłem oraz dystrybucją w Tarnowie zajmuje się TAURON Dystrybucja S. A. z siedzibą w Krakowie, należąca do Grupy TAURON.

Na terenie miasta, zlokalizowane są następujące elementy sieci elektroenergetycznej:

- ❖ linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 220 kV Połaniec – Tarnów oraz dwutorowa Klikowa – Skawina i Klikowa – Siersza;
- ❖ linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV;
- ❖ linie energetyczne napowietrzne i kablowe średniego oraz niskiego napięcia;
- ❖ stacja elektroenergetyczna 220/110 kV w Klikowej.

Ponadto dystrybucję energii na terenie miasta Tarnowa prowadzi Grupa Azoty S.A., posiadająca połączenia sieciowe z systemem elektroenergetycznym firmy TAURON Dystrybucja S.A. (na napięciu 22 kV, 110 kV i 6 kV). Z systemów energetycznych zasilane są instalacje Grupy Azoty S.A., odbiorcy lokalni oraz sieć MPEC S.A. Tarnów. Grupa Azoty S.A. posiada koncesję na wytwarzanie i na obrót energią elektryczną do sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców zewnętrznych, w tym świadczenia usługi dystrybucyjnej do obiektów Urzędu Miasta Tarnowa. Z produkcji energii elektrycznej w kogeneracji Grupa Azoty pozyskuje świadectwa pochodzenia na własne potrzeby, jak również w celach sprzedaży.

W 2020 roku na terenie miasta Tarnowa odnotowano 44 581 odbiorców energii elektrycznej (wzrost o 335, w stosunku do 2019 roku) (Tabela nr 9). Ogółem zużycie energii elektrycznej w Tarnowie w 2020 roku wyniosło 66 769,03 (wzrost o 1 605,58 MWh, w odniesieniu do 2019

¹² Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp: 9.12.2021

¹³ Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp: 9.12.2021

roku), natomiast zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w 2020 roku wyniosło 617,2 kWh (wzrost o 17,1 kWh, w porównaniu do 2019 roku).¹⁴

Tabela 9. Parametry zaopatrzenia w energię elektryczną na terenie miasta Tarnowa¹⁵

Rok	Odbiorcy energii elektrycznej	Zużycie energii elektrycznej ogółem	Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca
	szt.	MWh	kWh
2019	44 246	65 163,45	600,1
2020	44 581	66 769,03	617,2

3. OCENA REALIZACJI CELÓW I ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA

3.1 Wody powierzchniowe i podziemne

Korzystanie z zasobów wodnych regulowane jest następującymi aktami prawnymi: (1) Dyrektywą 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Ramowa Dyrektywa Wodna), (2) Ustawą z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne oraz (3) Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. Narzędziami polityki wodnej są „Plany gospodarowania wodami dorzecza” oraz „Warunki korzystania z wód regionu wodnego” realizowane przez właściwe Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej (RZGW).

3.2 Wody powierzchniowe

Jakość wód powierzchniowych

Miasto Tarnów zlokalizowane jest w regionie wodnym Górnej Wisły w obszarze dorzecza Wisły. Na terenie miasta zlokalizowanych jest 5 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP) (Rysunek 4):

❖ Rów Klikowski (kod: RW20002321492)¹⁶

Długość 8,98 km. Stan ekologiczny cieku ocenia się jako poniżej dobrego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych pozostaje zagrożona.

❖ Dunajec od zbiornika Czchów do ujścia (kod: RW20001921499)¹⁷

Długość 69,79 km. Potencjał ekologiczny cieku ocenia się jako dobry i powyżej dobrego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych pozostaje zagrożona.

❖ Wątok (kod: RW200012214889)¹⁸

Długość 23,30 km. Potencjał ekologiczny cieku ocenia się jako słaby. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych pozostaje zagrożona.

¹⁴ źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp: 9.12.2021

¹⁵ źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp: 9.12.2021

¹⁶ źródło: Charakterystyka JCWP, ISOK

¹⁷ źródło: Charakterystyka JCWP, ISOK

¹⁸ źródło: Charakterystyka JCWP, ISOK

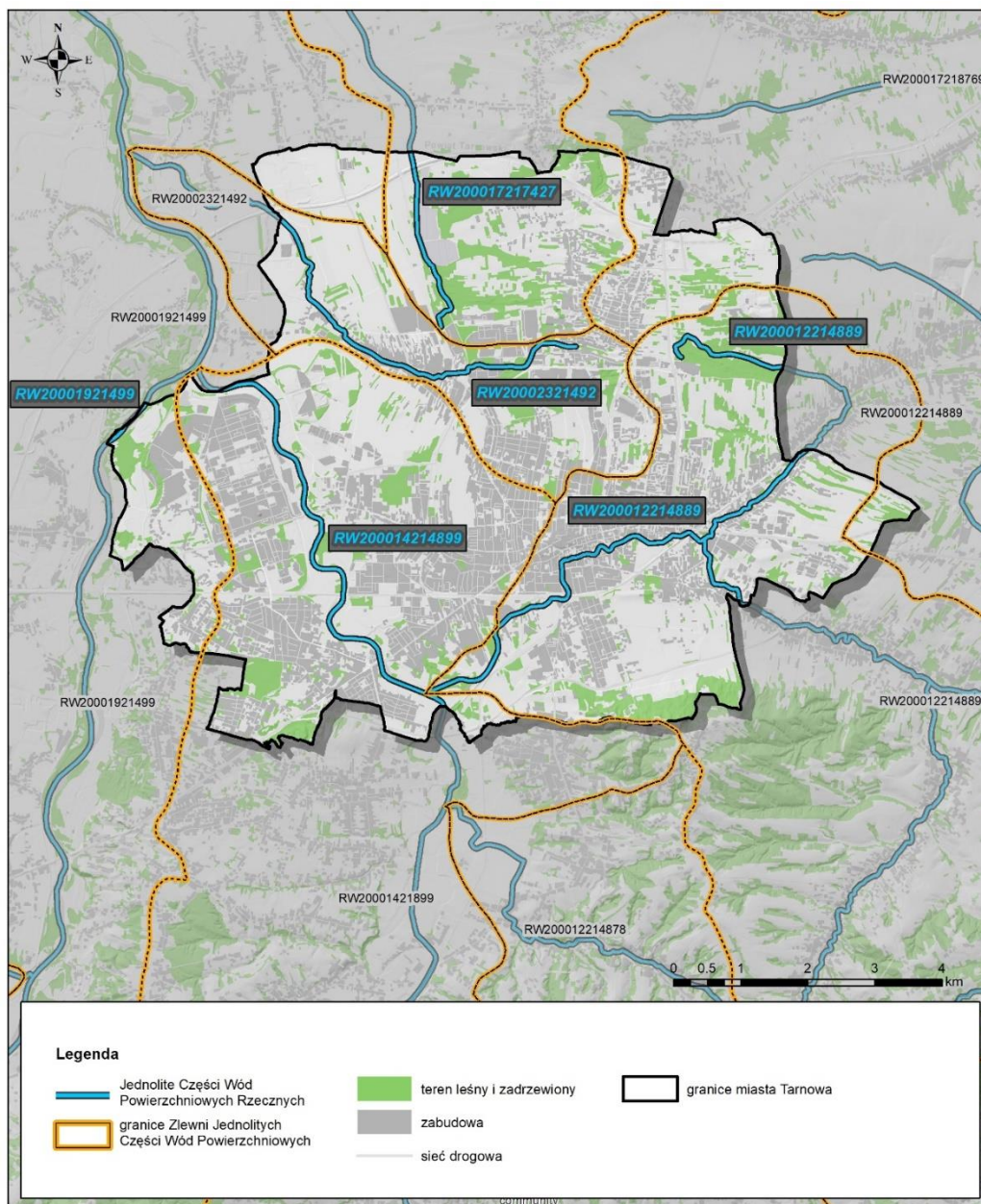
❖ **Biała od Rostówki do ujścia (kod: RW200014214899)¹⁹**

Długość 34,41 km. Stan ekologiczny ciek ocenia się jako słaby. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych pozostaje zagrożona.

❖ **Żabnica do Żymanki (kod: RW200017217427)²⁰**

Długość 54,35 km. Stan ekologiczny ciek ocenia się jako słaby. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych pozostaje zagrożona.

Na podstawie uzyskanych wyników badań stan wszystkich badanych JCWP przepływających przez miasto Tarnów oceniono jako zły (Tabela 10).

Rysunek 4. Lokalizacja jednostek części wód powierzchniowych rzecznych w mieście Tarnobrzeg

¹⁹ źródło: Charakterystyka JCWP, ISOK

²⁰ źródło: Charakterystyka JCWP, ISOK

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Tabela 10. Klasyfikacja stanu i potencjału ekologicznego, klasy elementów biologicznych, fizykochemicznych, stanu chemicznego i ocena stanu JCWP badanych w ramach PMŚ przepływających przez miasto Tarnów²¹

L.p.	Nazwa ppk	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Status JCWP	Klasa elementów biologicznych		Klasa elementów fizykochemicznych		Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne		Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego			Klasyfikacja stanu chemicznego		Ocena stanu JCWP	
					Rok najnowszych badań	Klasa	Rok najnowszych badań	Klasa	Rok najnowszych badań	Klasa	Rok najnowszych badań	Klasa	Stan/potencjał ekologiczny	Rok najnowszych badań	Stan chemiczny	Rok najnowszych badań	Ocena
1	Dunajec - Ujście Jezuickie	PLRW20001921499	Dunajec od zbiornika Czchów do ujścia	SZCW	2019	II	2019	II	2019	II	2019	II	dobry	2019	zły	2019	zły
2	Wątok - Tarnów	PLRW200012214889	Wątok	SZCW	2019	IV	2019	>II	2019	II	2019	IV	slaby	2019	zły	2019	zły
3	Biała - Tarnów	PLRW200014214899	Biała od Rostówki do ujścia	NAT	2019	IV	2019	>II	2019	>II	2019	IV	slaby	2019	zły	2019	zły
4	Rów Klikowski - Bobrowniki Wielkie	PLRW20002321492	Rów Klikowski	NAT	2019	III	2019	>II	2019	II	2019	III	umiarkowany	2019	dobry	2019	zły
5	Żabnica - Grądy	PLRW200017217427	Żabnica do Żymanki	NAT	2017	II	2019	>II	2017	II	2019	III	umiarkowany	2019	dobry	2019	zły

²¹ źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GIOŚ

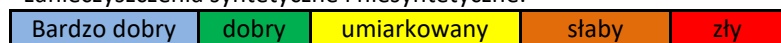
Legenda:

Status JCWP:

NAT- naturalny

SZCW- silnie zmienione części wód

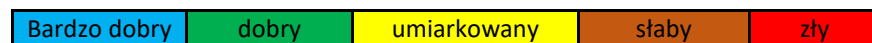
Klasy elementów biologicznych/fizykochemicznych/ specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne:

Klasyfikacja stanu chemicznego/Ocena stanu JCWP:

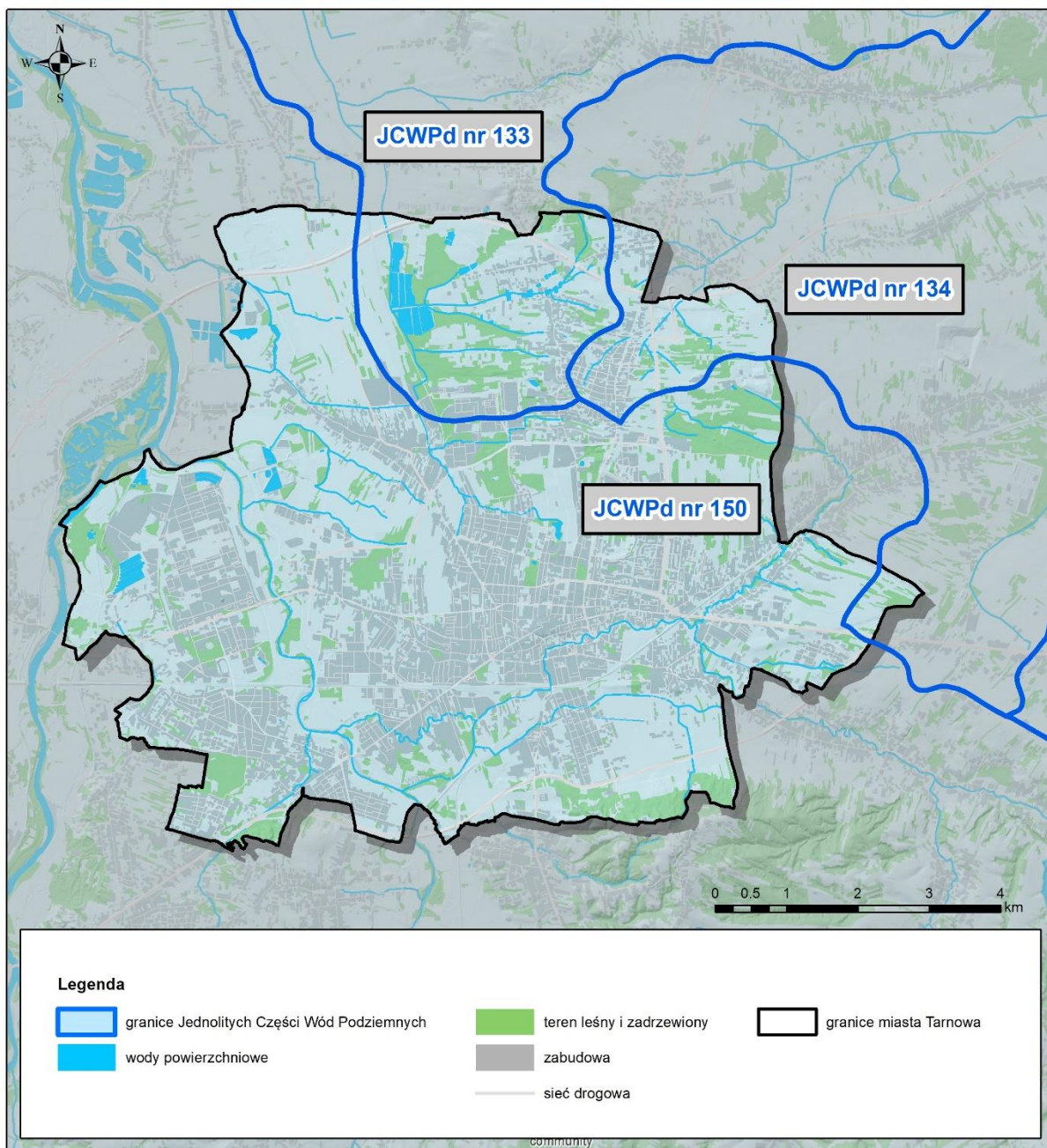

Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego:

3.3 Wody podziemne

Obszar miasta Tarnowa położony jest na terenie Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd): JCWPd 150, JCWPd 133 i JCWPd 134 w regionie wodnym Górnej Wisły (Rysunek 5).

Rysunek 5. Jednolite części wód podziemnych na terenie miasta Tarnowa

Stan ogólny wszystkich JCWPd zlokalizowanych na terenie miasta oceniono jako dobry (Tabela 11).

Tabela 11. Charakterystyka Jednolitych Części Wód Podziemnych na obszarze miasta Tarnowa

Stan wód podziemnych	JCWPD nr 150 dorzecze: Wisła	JCWPD nr 133 dorzecze: Wisła	JCWPD nr 134 dorzecze: Wisła
Chemiczny	dobry	dobry	dobry
Ilościowy	dobry	dobry	dobry
Ogólna ocena JCWPd	dobry	dobry	dobry
Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych	niezagrożona	niezagrożona	niezagrożona
Przyczyna zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych	-	-	-

Główne zagrożenia klimatyczne wskazane w „Planie Adaptacji Miasta Tarnowa do zmian klimatu do roku 2030” to:

- ❖ wzrost temperatury maksymalnej powietrza;
- ❖ występowanie fal gorąca i dni upalnych;
- ❖ występowanie długotrwałych okresów bezopadowych w połączeniu z temperaturą maksymalną powyżej 25°C;
- ❖ występowanie lokalnych, nagłych powodzi miejskich powodujących zalanie lub podtopienie terenu w wyniku wystąpienia silnego, krótkotrwałego opadu deszczu o dużej wydajności;
- ❖ powodzie rzeczne;
- ❖ wzrost koncentracji zanieczyszczeń powietrza oraz występowania smogu.

3.4 Gospodarka wodno-ściekowa

Zaopatrzenie w wodę²²

W 2020 roku zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na terenie miasta Tarnowa wyniosło 11 165 dam³ (spadek o ponad 15% w stosunku do 2019 roku). W 2020 roku użycie wody wodociągowej w gospodarstwach domowych wyniosło 3 745,9 dam³ (34,6 m³ w przeliczeniu na 1 mieszkańca).

Zużycie wody na potrzeby przemysłu w 2020 roku wyniosło 8 797 dam³. Analiza danych dotyczących zużycia wody w przemyśle na przestrzeni ostatnich lat 2019-2020 pozwala stwierdzić, iż w 2020 roku zużycie wody na ten cel spadło o ponad 16% (w 2019 roku zużycie wody na potrzeby przemysłu wyniosło 10 540 dam³).

Sieć wodociągowa

W 2020 roku długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) na terenie miasta Tarnowa wynosiła 389,1 km. Z sieci wodociągowej w 2020 roku korzystało 107 455 osób.

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

W 2020 roku długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Tarnowa wynosiła 372,7 km (wzrost o 2,7 km w porównaniu do 2019 roku) i korzystało z niej 88% mieszkańców (wzrost o 0,1% w stosunku do 2019 roku). W 2020 roku ogólnospławną siecią kanalizacyjną odprowadzono 6 507 dam³ ścieków

²² źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp: 04.11.2021

bytowych z gospodarstw domowych oraz budynków użyteczności publicznej (o 48,0 dam³ ścieków mniej w porównaniu do 2019 roku).

Zgodnie z danymi GUS (stan na listopad 2021 roku), na terenie miasta Tarnowa funkcjonowała 1 oczyszczalnia ścieków komunalnych (z podwyższonym usuwaniem biogenów). W 2020 roku na terenie miasta oczyszczono 14 558 dam³ ścieków komunalnych (oczyszczane łącznie z wodami infiltracyjnymi i ściekami dowożonymi), czyli o 613 dam³ więcej w porównaniu do 2019 roku. W 2020 roku na terenie miasta w procesie oczyszczania ścieków komunalnych wytworzono 4 041 Mg komunalnych osadów ścieków (ok. 4% więcej w porównaniu do 2019 roku (3 883 Mg)). W 2020 roku 3 964 Mg osadów wykorzystano w rolnictwie, a 77 Mg osadów stosowano do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne. Natomiast w 2019 roku 3 450 Mg osadów wykorzystano w rolnictwie, a 323 Mg osadów stosowano do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne.

Na terenie miasta część mieszkańców korzysta ze zbiorników bezodpływowych oraz z przydomowych oczyszczalni ścieków. Ze zbiorników bezodpływowych w 2020 roku korzystały 452 gospodarstwa domowe (spadek o 7 sztuk w porównaniu do 2019 roku). Przydomowych oczyszczalni ścieków w latach 2019 -2020 wykorzystywało 7 nieruchomości.

3.4.1 Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami i gospodarka wodno-ściekowa

❖ Cel główny:

– Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych
Kierunki interwencji:

- Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
- Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej;
- Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki;
- Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi, w tym działania administracyjne.

Zadania, wynikające z Programu Ochrony Środowiska w zakresie gospodarowania wodami i gospodarki wodno-ściekowej na terenie Miasta Tarnowa, oparto m.in. na budowie i przebudowie kanalizacji ogólnospławnej oraz rozbudowie sieci wodociągowej. Ponadto zrealizowano również zadania, polegające na komputeryzacji i budowie sieci światłowodowej oraz wymianie legalizacyjnej wodomierzy wody zimnej i ciepłej.

Szczegółowy opis zadań w zakresie gospodarowania wodami i gospodarki wodno-ściekowej realizowanych na terenie Miasta Tarnowa w latach 2019-2020 zestawiono w Tabeli nr 12.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Tabela 12. Tabela oceny stopnia wykonania zadań w zakresie gospodarowania wodami oraz gospodarki wodno-ściekowej²³

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcia zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych	2019-2020	GIOŚ	Badanie i ocena jakości wód powierzchniowych i podziemnych realizowany jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Celem wykonywania badań jakości wód powierzchniowych jest dostarczenie wiedzy o stanie wód, koniecznej do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu oraz ochrony wód przed zanieczyszczeniem. Z kolei badania wód podziemnych służą do optymalizacji działań związanych z ochroną i gospodarowaniem zasobami wód podziemnych. Opis wyników monitoringu znajduje się w rozdziale "Gospodarowanie wodami".	-	-	-	-
↔	Ustanawianie strefy ochronnej ujęć wody obejmującej teren ochrony bezpośredniej i pośredniej (na wniosek właściciela ujęcia)	2019-2020	GMT – Prezydent Miasta, Marszałek Województwa, RZGW	Zadanie leży w kompetencji wojewody. Ustanawianie tego typu stref realizowane jest w sposób ciągły na wniosek właściciela.	-	-	-	-
↔	Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej, w tym:	2019-2020	GMT, TW	Zadanie wykonywane w sposób ciągły.	-	-	-	-
↗	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej przy ul. Hodowlanej	2020	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Wykonano projekt.	0	36 300	36 300	Środki własne TW Sp. z o. o
↑	Budowa instalacji termicznej hydrolizy i fermentacji osadu z odzyskiem energii elektrycznej z biogazu	2017-2018	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Wykonano przed rokiem 2019.	-	-	-	-
↗	Modernizacja Zakładu Oczyszczalni Ścieków przez zabezpieczenie części biologicznej przy dużych napływach	-	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	w 2018 roku uzyskano pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie nadmiaru ścieków przelewem nr 22 stanowiącym kolektor obejściowy oczyszczalni, który zabezpiecza oczyszczalnię przed zalaniem w przypadku wystąpienia ekstremalnych opadów atmosferycznych. W związku z powyższym inwestycję przeniesiono na późniejsze lata.	-	-	-	-

²³ źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z ankietyzacji

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcia zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
	ścieków - wykonanie przelewu ścieków oczyszczonych							
↑	Modernizacja sieci kanalizacyjnej ze względu na zły stan techniczny - wymiana kolektora kanalizacyjnego Ø 400, L = 72 mb (ul. Pszenna)	2017-2018	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Wykonano przed rokiem 2019.	-	-	-	-
↓	Modernizacja sieci kanalizacyjnej ze względu na zły stan techniczny - wymiana kolektora kanalizacyjnego Ø 500/300, L= 200 mb (ul. Limanowskiego)	-	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Inwestycja przeniesiona na następne lata.	-	-	-	-
↑	Poprawa systemu kanalizacyjnego - budowa drugiego kolektora Ø1800 na przejściu pod jezdnią i torami kolejowymi - rozliczenie zadania (ul. Wyszyńskiego)	-	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Wykonano przed rokiem 2019.	-	-	-	-
↓	Poprawa systemu kanalizacyjnego - modernizacja syfonów na przejściu kolektora pod potokiem Wątok – projekt (ul. Przesmyk, ul. Grunwaldzka)	-	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Inwestycja przeniesiona na następne lata.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcia zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Poprawa systemu kanalizacyjnego - przebudowa kolektora kanalizacyjnego Ø 300 – projekt (ul. Kraszewskiego)	-	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Wykonano przed rokiem 2019.	-	-	-	-
↔	Poprawa systemu kanalizacyjnego - wykonanie hydroforni przy zbiorniku wieżowym projekt i realizacja	-	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Inwestycja dotyczy poprawy systemu wodociągowego.	-	-	-	-
↔	Rozwój i modernizacja Oczyszczalni Ścieków	2019-2020	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Modernizacje realizowane w zależności od potrzeb.	4 055 200	2 685 900	6 741 100	Środki własne TW Sp. z o. o.
↔	Rozwój i modernizacja kolektorów kanalizacyjnych	2019-2020	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Modernizacje realizowane w zależności od potrzeb.	116 800	879 500	879 500	Środki własne TW Sp. z o. o.
↔	Rozwój i modernizacja sieci kanalizacyjnej rozdzielczej	2019-2020	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Modernizacje realizowane w zależności od potrzeb.	2 763 400	4 176 000	6 939 400	Środki własne TW Sp. z o. o.
↔	Rozwój i modernizacja hydroforni	2019	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Rozwój i modernizacje prowadzone w zależności od potrzeb.	19 200	0	19 200	Środki własne TW Sp. z o. o.
	Rozwój i modernizacja przepompowni ścieków	-	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Prowadzono modernizację przepompowni poza obszarem miasta Tarnowa.	-	-	-	-
↔	Rozwój i modernizacja sprzętu technicznego	2019-2020	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Rozwój i modernizacja sprzętu technicznego zgodnie z planem inwestycyjnym.	-	-	-	-
↔	Komputeryzacja i budowa sieci światłowodowej	2019-2020	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Rozwój i modernizacje prowadzone w zależności od potrzeb.	143 700	221 800	365 500	Środki własne TW Sp. z o. o.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcia zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↗		I. Równoległa: 16.12.2020 r. - aktualnie trwa ul.Pasterska i Czarna Droga - brak rozpoczęcia robót	ZDiK	Zadanie ul. Równoległa: zakres zadania obejmuje rozbudowę ul. Równoległej o przekroju ulicznym jednojezdniowym dwukierunkowym (nawierzchnia bitumiczna) wraz z budową ciągu pieszego (nawierzchnia z kostki betonowej). Ponadto budowę odcinka kanalizacji deszczowej, kanału technologicznego i przebudowę infrastruktury podziemnej ul. Pasterska i ul. Czarna Droga: zakres zadania obejmuje rozbudowę ulicy Pasterskiej o przekroju ulicznym jednojezdniowym, dwukierunkowym wraz z budową ścieżki rowerowej i ciągu pieszego, budowę zatok autobusowych. Ponadto budowę odcinka kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego, kanału technologicznego i przebudowę infrastruktury podziemnej w ul. Czarna Droga zakres obejmuje przebudowę kanalizacji deszczowej o długości 190 m ul. Pasterska: złożono wnioszek o dofinansowanie zadania w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.	0	121 038,00	121 038,00	ul. Równoległa: GMT i Rządowy Funduszu Rozwoju Dróg
↑	Wykonanie dokumentacji technicznej kanalizacji opadowej ul. Orkana wraz z przyległymi ulicami: Źródlaną, Wolańską i Czarnowiejską	-	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Dokumentację wykonano przed rokiem 2019.	-	-	-	-
	Rozwój sieci wodociągowej, w tym:	-	GMT, TW	-	-	-	-	-
↓	Rozbudowa sieci wodociągowej - budowa magistrali U500 - II etap – projekt	-	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Investycje przeniesiono na kolejne lata.	-	-	-	-
↑	Rozbudowa sieci wodociągowej – I etap (ul. Do Huty – ul. Spytki z Melsztyna)	2019	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Zadanie zrealizowane.	18 200	0	18 200	Środki własne TW Sp. z o. o.
↗	Rozbudowa sieci wodociągowej – I etap	2020	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Rozpoczęto II etap.	0	103 600	103 600	Środki własne TW Sp. z o. o.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcia zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
	(ul. Słoneczna – ul. Orkana)							
↗	Rozbudowa sieci wodociągowej – ul. Hodowlana	2020	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Wykonano projekt.	0	25 000	25 000	Środki własne TW Sp. z o. o.
↑	Modernizacja sieci wodociągowej w związku z dużą awaryjnością - wymiana wodociągu żel Ø150 na żel Ø150 mm, L=35 mb przy ul. Kochanowskiego – SAG II	2020	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Zadanie zrealizowano.	0	120 900	120 900	Środki własne TW Sp. z o. o.
↑	Modernizacja sieci wodociągowej w związku z dużą awaryjnością - wymiana wodociągu stal. Ø600 na żel. sf. Ø 400 mm, L= 445 mb – I etap (ul. Jana Pawła II od ronda Reagana do bloku ul. Westerplatte 22)	2019	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Zadanie zrealizowano.	40 000	0	40 000	Środki własne TW Sp. z o. o.
↓	Modernizacja sieci wodociągowej w związku z dużą awaryjnością - wymiana wodociągu żel Ø400 na żel. sferoidalne Ø400 mm, L= 290 mb (Grupa Azoty od ul. Chemicznej).	-	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Inwestycje przeniesiono na kolejne lata.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcia zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↓	Poprawa systemu zaopatrzenia - wymiana wodociągu Ø200 na Ø 400 mm L= 160 mb (ul. 16 Pułku Piechoty)	-	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Inwestycje przeniesiono na kolejne lata.	-	-	-	-
↑	Poprawa systemu zaopatrzenia - połączenie wodociągu w ul. Krzyskiej z wodociągiem w ul. Spokojnej	-	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Zrealizowano przed rokiem 2019.	-	-	-	-
↑	Wymiana legalizacyjna wodomierzy wody zimnej i ciepłej w ilości około 1400 szt.	2019-2020	SM Jaskółka	Wymiana legalizacyjna wodomierzy wody zimnej i ciepłej w roku 2019 - 1815 szt., a w roku 2020 - 1330 szt.	142 888,00	96 571,00	239 459,00	Fundusz remontowy
↗	Wymiana 15 700 szt. wodomierzy	2019-2020	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Wymiana w trakcie. Koszty dotyczą całego obszaru działania Spółki.	1 082 000	935 000	2 162 000	Środki własne TW Sp. z o. o
↗	Rozwój i modernizacja Ujęcia Świerczków	2019-2020	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Modernizacje realizowane w zależności od potrzeb.	184 900	138 600	323 500	Środki własne TW Sp. z o. o.
↓	Rozwój i modernizacja systemu gromadzenia wody	-	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Inwestycje przeniesiono na kolejne lata.	-	-	-	-
↑	Rozwój i modernizacja sieci wodociągowej magistralnej	2019-2020	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Zadanie realizowane.	2 101 400	1 000	2 101 400	Środki własne TW Sp. z o. o.
↑	Rozwój i modernizacja sieci wodociągowej rozdzielczej	2019-2020	TW (Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.)	Zadanie realizowane.	3 833 200	1 708 800	5 542 000	środki własne TW Sp. z o. o.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 2019-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcia zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Określanie warunków korzystania ze środowiska w zakresie gospodarki wodnościekowej w wydawanych pozwoleniach zintegrowanych i pozwoleniach wodnoprawnych	2019-2020	GMT – Prezydent Miasta, Marszałek Województwa	W roku 2019 wydano łącznie 2 decyzje wodnoprawne. W roku 2020 wydano 2 decyzje wodnoprawne (spory wodne).	-	-	-	-
↔		2019-2020	Marszałek Województwa	Określanie w pozwoleniach zintegrowanych dla instalacji kwalifikowanych zgodnie z art.378 ust. 2a Prawo Ochrony Środowiska zgodnie z art. 202 ust. 1 i 6. Obecnie na terenie miasta Tarnowa jest jedna instalacja posiadająca pozwolenie zintegrowane wydane przez Marszałka Województwa obejmujące odprowadzanie wód opadowych i ścieków do środowiska - Centralna Oczyszczalnia Ścieków Grupy Azoty. Od 2018 - po zmianie ustawy prawo wodne wydawanie pozwoleń wodno-prawnych nie leży w kompetencjach Marszałka Województwa.	-	-	-	Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w ramach obszaru: Program ochrony powietrza
↓	Kontrola podmiotów gospodarczych posiadających pozwolenia wodnoprawne pod kątem przestrzegania norm i wytycznych zapisanych w tych decyzjach	-	GMT, WIOŚ	Brak realizacji zadania.	-	-	-	-
↔	Rozpatrywanie informacji /zgłoszeń/ wyników pomiarów, dotyczących przestrzegania norm środowiskowych oraz wywiązywania się z obowiązków związanych z korzystaniem ze	2019-2020	GMT	Zadanie prowadzone przez Urząd Miasta Tarnowa w sposób ciągły.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcia zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
	środowiska w zakresie ścieków							
↓	Zmniejszenie zagrożenia wód powierzchniowych eutrofizacją ze źródeł komunalnych	-	WIOŚ, GMT, TW, mieszkańcy korzystający z bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe	Brak realizacji zadania.	-	-	-	-

Ocenę stopnia realizacji zadania (kolumna 1) wykonano zgodnie z poniższą legendą:

Zadanie zrealizowane - zakończone	↑
Brak realizacji zadania	↓
Zadanie jest w trakcie realizacji	↗
Zadanie ciągłe	↔
Brak informacji od podmiotu wykonującego zadanie	x

3.5 Powietrze atmosferyczne

W 2020 roku na terenie miasta Tarnowa stężenia zanieczyszczeń w powietrzu mierzone były na 2 stacjach pomiarowych przy ul. Bitwy pod Studziankami (stacja tła miejskiego) oraz przy ul. Romana Sitki (stacja „komunikacyjna”). Wyniki oceny jakości powietrza przeprowadzone na terenie miasta Tarnowa za lata 2019-2020 wskazują, iż wartość średniego stężenia zanieczyszczeń podstawowych (wartości średnioroczne) takich jak: pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, dwutlenek siarki (SO₂) i dwutlenek azotu (NO₂) nie przekroczyły wartości dopuszczalnej.

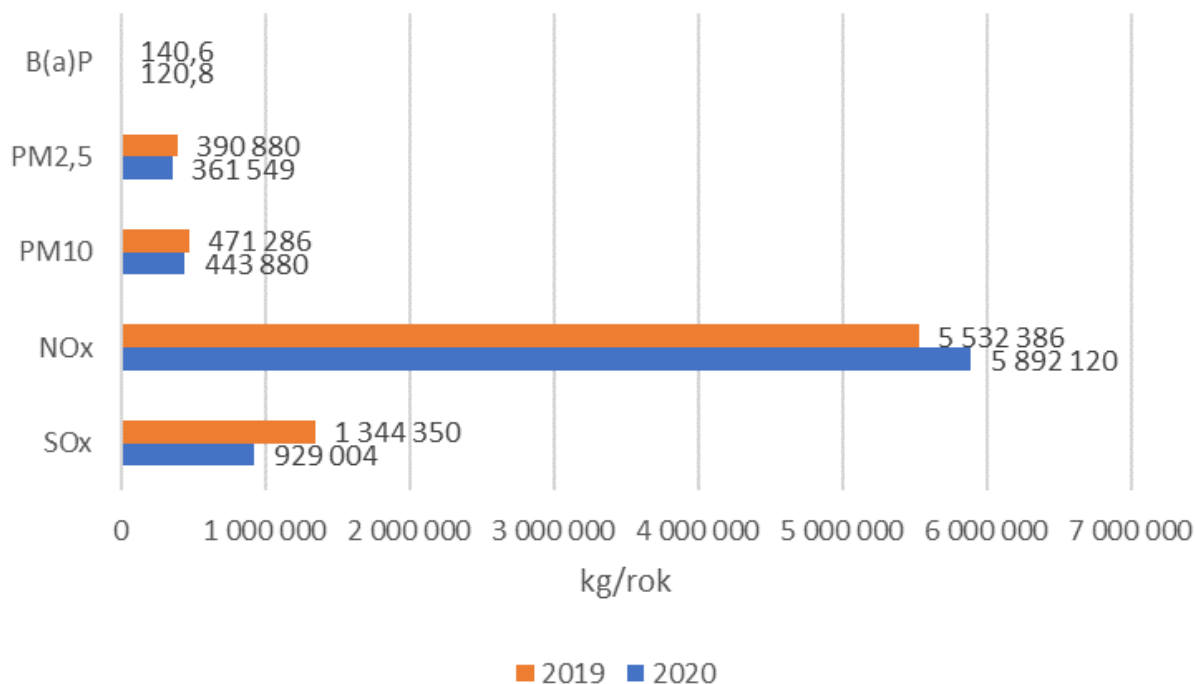
Główne źródła zanieczyszczeń

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza na terenie miasta Tarnowa jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), z komunikacji (emisja liniowa) oraz z działalności przemysłowej (emisja punktowa) (Tabela 13). Znaczący udział w stężeniach substancji na obszarze miasta ma również napływ zanieczyszczeń z pozostałego obszaru województwa i kraju. Głównymi lokalnymi źródłami benzo(a)pirenu, pyłu zawieszonego PM_{2,5} i PM₁₀, są indywidualne źródła ciepła na paliwa stałe.

Tabela 13. Bilans wielkości emisji dla wybranych zanieczyszczeń na obszarze miasta Tarnowa, w podziale na źródła emisji ²⁴

Źródło emisji	Emisja [kg/rok]									
	PM ₁₀		PM _{2,5}		B(a)P		SO _x		Nox	
	2019 r.	2020 r.	2019 r.	2020 r.	2019 r.	2020 r.	2019 r.	2020 r.	2019 r.	2020 r.
komunalno-bytowa	233 971	199 663	229 427	195 804	135	115,8	123 082	106 437	60 837	53 483
transport drogowy	24 175	24 202	18 190	18 246	0,4	0,3	785	743	386 444	365 837
punktowa	198 312	209 008	140 477	145 905	5,3	4,6	1 220 476	821 817	5 061 984	5454 901
hałdy i wyrobiska	0	3 134	1 609	752	0	0	0	0	0	0
inne	6 704	7 872	1 178	841	0,01	0	8	7	23 121	17 898
Emisja [kg/ (km ² ·rok)] bez emisji punktowej	3 791	3 262	3 478	2 995	1,9	1,6	1 720	1 489	6 533	6 072
Emisja [kg/ (km ² ·rok)] SUMA	6 546	6 165	5 429	5 022	2,0	1,7	18 67	12 903	76 839	81 835

²⁴ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim, raport wojewódzki za rok 2019, Kraków 2020

Rysunek 6. Emisji zanieczyszczeń na terenie miasta Tarnowa w latach 2019-2020²⁵

W latach 2019 -2020 emisja głównych zanieczyszczeń: PM10 (spadek o 27406 kg/rok), PM2,5 (spadek o 29331 kg/rok), SOx (spadek o 415346 kg/rok) oraz B(a)P (spadek o 19,8 kg/rok) zmniejszyła się, natomiast emisja NOx wzrosła (wzrost o 359734 kg/rok) (Rysunek 6).

Klasyfikacja stref jakości powietrza

Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru strefy. Zgodnie z art. 87 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska obecnie dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza strefę stanowią:

- ❖ aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy;
- ❖ miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy;
- ❖ pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Nazwy i kody stref określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 roku w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914). Miasto Tarnów ze względu na liczbę mieszkańców zostało zaklasyfikowane jako strefa (>100 tysięcy). Powierzchnia strefy miasto Tarnów wynosi 72 km i zamieszkują ją 109 358 mieszkańców.

Na podstawie corocznej oceny jakości powietrza Generalnego Inspektoratu Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska (GIOŚ RWMŚ) w Krakowie określa klasyfikację stref, w podziale na poszczególne zanieczyszczenia, ze względu na ochronę zdrowia oraz ochronę roślin.

²⁵ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim, raport wojewódzki za rok 2019, Kraków 2020

Klasyfikację stref przeprowadza się dla każdego zanieczyszczenia w oparciu o zmierzone najwyższe stężenia w obszarze danej strefy oraz normatywne wartości stężeń (Tabela 14). Wszystkie substancje podlegające ocenie w danej strefie zalicza się do jednej z poniższych klas:

- ❖ klasy A – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego (A1 – poziom dopuszczalny dla pyłu PM_{2,5} obowiązujący od 1.01.2020 roku, wynoszący 20 µg/m³);
- ❖ klasy C – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy;
- ❖ klasy D1 – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu);
- ❖ klasy D2 – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).²⁶

Tabela 14. Klasyfikacja strefy miasto Tarnów ze względu na ochronę zdrowia w latach 2018-2019 (przekroczenia standardów jakości powietrza oznaczono kolorem czerwonym)²⁷

Klasa strefy miasto Tarnów dla poszczególnych zanieczyszczeń												
SO ₂	NO ₂ *	CO	C ₆ H ₆	O ₃ **	PM10 (czas uśrednia nia – rok)	PM10 (czas uśrednia nia – 24 godz.)	PM _{2,5} ** *	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P
2019 rok												
A	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A	C
2020 rok												
A	A	A	A	A	A	C	A1	A	A	A	A	C

*Klasa strefy dla czasu uśredniania - rok

** Dla ozonu klasyfikacja: w odniesieniu do poziomu docelowego/poziomu celu długoterminowego

*** Dla pyłu PM_{2,5} - średnioroczny poziom dopuszczalny dla pyłu PM_{2,5} obowiązujący do 2020 r. - 25 µg/m³/ ; średnioroczny poziom dopuszczalny dla pyłu PM_{2,5} obowiązujący od 2020 r. – tzw. II faza (20 µg/m³);

Przekroczenia standardów jakości powietrza w ostatnich latach dotyczyły przede wszystkim B(a)P. W analizowanym okresie wystąpiły także przekroczenia stężeń 24 godzinnych pyłu PM₁₀ (Tabela 15).

Tabela 15. Zestawienie informacji dotyczących obszaru przekroczenia poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu oraz poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ w latach 2019-2020 na terenie strefy miasto Tarnów z uwzględnieniem kryterium określonego w celu ochrony zdrowia²⁸

Rodzaj zanieczyszczenia	Typ normy	Czas uśredniania (parametr)	Rok	Powierzchnia obszaru przekroczenia [km ²]	Udział w powierzchni strefy [%]	Liczba mieszkańcó w obszarze przekroczenia	Udział w liczbie mieszkańcó w strefy [%]	Główna przyczyna przekroczenia
B(a)P	Poziom docelowy	Średnia roczna	2020	70,0	97,2	108 470	100	-
			2019	70	97	108 580	100	Oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków
PM ₁₀	Poziom dopuszczalny	Śr.24-godz.	2020	19,4	26,5	26 353	24,3	-
			2019	40	56	88 780	82	Oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków

²⁶ źródło: <http://powietrze.gios.gov.pl/>

²⁷ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim, Raport wojewódzki za rok 2019, Kraków 2020

²⁸ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim, Raport wojewódzki za rok 2019, Kraków 2020

Program Ochrony Powietrza (POP)

Od września 2020 roku obowiązuje Program Ochrony Powietrza (POP), który został przyjęty uchwałą nr XXV/373/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 września 2020 roku w sprawie Programu Ochrony Powietrza dla województwa małopolskiego. Program ten stanowi akt prawa miejscowego. W dokumencie zostały określone działania naprawcze: krótko-, średnio- i długoterminowe, które powinny zostać zrealizowane zgodnie z przyjętym w dokumencie harmonogramem. Główne działania Programu służą wdrożeniu Programu Czyste Powietrze i innych rządowych instrumentów dla ochrony powietrza oraz pełnej realizacji uchwał antysmogowych.

Najważniejsze działania określone w Programie Ochrony Powietrza to:

- ❖ promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez zapewnienie wyższego dofinansowania dla OZE, a także wykorzystania „zielonej energii” w budynkach użyteczności publicznej;
- ❖ przyspieszenie wdrażania uchwały antysmogowej dla Małopolski, tzn. wymiany przestarzałych pieców i kotłów;
- ❖ wsparcie realizacji Programu Priorytetowego Czyste Powietrze poprzez utworzenie Punktów Obsługi tego programu we wszystkich gminach Małopolski;
- ❖ wsparcie osób dotkniętych tzw. ubóstwem energetycznym w spełnieniu obowiązków wynikających z uchwały antysmogowej;
- ❖ przygotowanie spisu wszystkich źródeł ogrzewania w gminach, co pozwoli na efektywne wdrażanie strategii ochrony powietrza i wsparcie obszarów wymagających najbardziej intensywnych działań;
- ❖ zapewnienie wdrażania strategii ochrony powietrza i klimatu na poziomie lokalnym i regionalnym poprzez utworzenie stanowiska ekodoradcy we wszystkich gminach Małopolski oraz stanowiska doradcy ds. klimatu i środowiska we wszystkich powiatach;
- ❖ akcje informacyjne o wymaganiach uchwały antysmogowej oraz dostępnych dofinansowaniach we wszystkich gminach przynajmniej raz w roku;
- ❖ kontrole spalania odpadów i przestrzegania uchwały antysmogowej w gminach – realizacja kontroli planowych oraz reakcje na zgłoszenia w ramach aplikacji Ekointerwencja;
- ❖ promowanie zrównoważonych form transportu: ruchu rowerowego i pieszego;
- ❖ zwiększenie dostępu społeczeństwa do informacji o emisjach przemysłowych oraz awariach w przedsiębiorstwach oraz kontrole działalności gospodarczej pod kątem wpływu, na jakość powietrza.

Uchwała antysmogowa

Na terenie miasta Tarnowa obowiązuje Uchwała Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Realizacja zapisów Uchwały ma na celu wprowadzenie ograniczeń w stosowaniu paliw stałych (zmian w zakresie trendów stosowania paliw do celów grzewczych).

3.5.1 Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

- ❖ Cel główny: Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza Kierunki interwencji:
 - Kierunki interwencji:
 - Poprawa jakości powietrza;
 - Ograniczanie emisji zanieczyszczeń pochodzących z nisko sprawnych urządzeń na paliwo stałe;
 - Eliminacja niskiej emisji w obiektach budowlanych;
 - Termomodernizacja budynków;
 - Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych;
 - Działania administracyjne w zakresie emisji gazów i pyłów.
 - ❖ Cel: Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego
 - Kierunki interwencji:
 - Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
 - Poprawa efektywności energetycznej i obniżenie emisji gazów cieplarnianych.

O stanie zanieczyszczenia powietrza na terenie Miasta Tarnowa decyduje emisja pochodząca z obszaru miasta, jak również emisja napływowa z okolicznych powiatów. Główne źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza w Tarnowie stanowią zakłady przemysłowe, przedsiębiorstwo energetyki ciepłej, kotłownie i paleniska indywidualne oraz komunikacja.

Zadania, wynikające z Programu Ochrony Środowiska w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza na terenie Miasta Tarnowa są w większości przypadków w trakcie realizacji bądź są zrealizowane lub realizowane w sposób ciągły przez takie jednostki jak: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie, Spółdzielnie i Wspólnoty mieszkaniowe, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji, Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie lub Gminę Miasto Tarnów Zadania te dotyczą m.in.: zmiany/modernizacje systemu ogrzewania, rozwój sieci gazowniczej, termomodernizacje budynków.

Ponadto zakupiono także niskoemisyjne środki transportu publicznego.

Szczegółowy opis zadań w zakresie ochrona klimatu i jakości powietrza realizowanych na terenie Miasta Tarnowa w latach 2019-2020 zestawiono w Tabeli nr 16, a dodatkowe zadania realizowane w tym zakresie zestawiono w Tabeli nr 17.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Tabela 16. Tabela oceny stopnia wykonania zadań w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza²⁹

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Prowadzenie monitoringu powietrza	2019-2020	WIOŚ	Monitoring jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska koordynowany i prowadzony jest przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Na terenie miasta Tarnowa aktualnie działają dwie stacje pomiarowe monitorujące jakość powietrza w ramach PMŚ.	-	-	-	-
↗	Budowa lub modernizacja systemu energetycznego z uwzględnieniem instalacji służących redukcji emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych w przemyśle	Do 2029	MPEC	Spółka realizuje program dostosowania Elektrociepłowni „Piaskówka” do wymagań ochrony środowiska w zakresie emisji przemysłowych. Program polega na dostosowaniu źródeł węglowych do wymagań emisyjnych i zakłada migrację źródła węglowego do systemu średnich źródeł spalania (MCP), tj. źródeł poniżej 50MW mocy nominalnej. Rozwiązanie to wymaga rezygnacji ze spalania węgla energetycznego w dwóch kotłach WR-25 (z trzech zainstalowanych). Cel ten zostanie osiągnięty poprzez: modernizację instalacji oczyszczania spalin na jednym kotle węglowym, przebudowę drugiego kotła węglowego na kocioł gazowy oraz wyłączenie z użytkowania trzeciego kotła węglowego. Koszt inwestycji to ok. 22 mln zł, termin realizacji – do 2029 roku. W 2020 roku spółka podjęła działania w obszarze logistycznym celem realizacji pakietu zadań w 2021, ponadto wykonano projekty techniczne na dostosowanie budynku elektrociepłowni do wymagań przeciwpożarowych oraz na przebudowę stacji redukcyjnej gazu i budowę instalacji gazowych od stacji redukcyjnej.	-	-	-	-
↓	Modernizacja układów wentylacji i odpylania	-	Becker Farby Przemysłowe Sp. z o. o	Brak realizacji zadania.	-	-	-	-
↗	Budowa instalacji oczyszczania spalin dla kotłów WR25	Etap 1. - do 31.12.2022 Etap 2. - do 31.12.2024 Etap 3. - do 31.12.2029	MPEC	Etap 1. - migracja z systemu LCP do MCP: - budowa nowej instalacji odpylania spalin w kotle węglowym WR-25 nr 3, - przebudowa kotła węglowego WR-25 nr 1 na kocioł gazowy, - wyłączenie z użytkowania kotła węglowego WR-25 nr 2; Etap 2. - budowa instalacji odsiarczania spalin metodą suchą w kotle węglowym WR-25 nr 3;	0	77 000,00	77 000,00	Środki własne i zewnętrzne

²⁹ źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z ankietyzacji

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
				Etap 3. - budowa instalacji odsiarczania spalin metodą pól suchą w kotle węglowym WR-25 nr 3.				
↓	Budowa efektywnego systemu energetycznego miasta Tarnowa z wykorzystaniem energii odnawialnej i skojarzonego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej	-	MPEC	Budowa źródła węglowego w warunkach wysokosprawnej kogeneracji o mocy 38,5 MW oraz instalacji 180 kolektorów słonecznych o mocy 340 kW. Poziom nakładów inwestycyjnych wg wartości rynkowych po przeprowadzeniu dwóch postępowań przetargowych przekroczył znacznie planowany budżet. Spółka nie była w stanie zrealizować zadania na poziomie cen oferowanych przez rynek, ponieważ groziło to utratą płynności finansowej, znaczącym pogorszeniem wyników finansowych, koniecznością wysokich podwyżek cen ciepła i utratą jej konkurencyjności	-	-	-	-
↗	Budowa instalacji kogeneracji do produkcji energii z przetworzonych odpadów komunalnych z wykorzystaniem ciepła do miejskiej sieci ciepłowniczej w Tarnowie	Do 2027	MPEC	Budowa instalacji termicznego przekształcania odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych w warunkach wysokosprawnej kogeneracji o wydajności 40 000 Mg/rok. Spółka podejmuje działania w zakresie uzyskania prawomocnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.	0	0	0	Środki zewnętrzne
↗	Modernizacja/wymiana indywidualnych źródeł ciepła (np. modernizacje kotłowni i systemów grzewczych, montaż układów kogeneracyjnych, budowa układów odzysku ciepła)	2019-2020	GMT	Uchwała Nr XLIII/436/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 21 września 2017 w sprawie zasad udzielania dotacji celowej w ramach projektu pod nazwą „Obniżenie poziomu niskiej emisji w Tarnowie” ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020.	2 128 609,57	3 125 951,06	5 254 560,63	RPO WM
↓	Zmiana systemu ogrzewania w budynku przy ul. Bema 16	-	WM Bema 16	Z powodu braku środków finansowych realizację zmiany systemu przeniesiono na 2023 r.	-	-	-	-
↑	Zmiana systemu ogrzewania w budynkach przy ulicach Ducha 11, Kołtątaja 3, Westwalwicza 4	-	MZB Tarnów	Zrealizowano przed rokiem 2019.	-	-	-	-
↗	Zmiana systemu ogrzewania w budynkach przy ulicach: Żydowska 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 18, Wekślarska 2, 3, 5, 6, 7, 11, Brama Pilznerska 5, Zakątna 11, Krótka 6,	2019-2020	MZB Tarnów, WM Warzywna 5, WM Bema 22- Urszulańska 12	W roku 2019: zmiana systemu ogrzewania, podłączenie do sieci miejskiej ciepłowniczej - ul. Kapitulna 12 Rok 2020:	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 2019-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
	Szeroka 3, Warzywna 5, Rynek 17, Kapitulna 12, Bema 22- Urszulańska 12			zmiana systemu ogrzewania, podłączenie do sieci miejskiej ciepłowniczej - ul. Rynek 17, Wekslarska 2,6 Warzywna 5: 2017 rok Żydowska 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 13, 15, Bema 22 i Urszulańska 12 wykonano w 2018; Wekslarska 3, 5, 7, 11, Zakątna 11 wykonanie 2021; Brama Pilznerska 5 Szeroka 3 Żydowska 18 realizacja po 2023; Krótka 6 realizacja 2022-2023.				
↗	Doprowadzenie centralnie ciepłej wody i likwidacja łazienkowych przepływowych ogrzewaczy wody w 18-stu budynkach w 2017 r. i 6-ciu budynkach w 2018 r	2020	SM Jaskółka	Modernizacja istniejącej instalacji ccw w jednym budynku w roku 2020 (20 mieszkań)	0	49 464,00	49 464,00	fundusz remontowy (w tym 7 903,92 zł premii z BGK w ramach u.o.w. termomodernizacji i remontów)
↘	Wymiana instalacji centralnego ogrzewania na bardziej efektywne energetycznie (1 budynek – 36 mieszkań)	-	SM Jaskółka	Brak realizacji zadania.	-	-	-	Wzmocnienie kontroli
↔	Kontynuacja akcji dofinansowania kosztów inwestycji związanych ze zmianą systemu ogrzewania oraz zakupem i montażem kolektorów słonecznych (zwiększenie puli dotacji)	2019-2020	GMT	Uchwała Nr IX/75/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Miasta Tarnowa na dofinansowanie kosztów inwestycji związanej ze zmianą systemu ogrzewania lub wykorzystaniem odnawialnego źródła energii. W latach 2019-2020 podpisano łącznie 128 umów. W wyniku zadania zlikwidowano 173 węglowe źródła ogrzewania i zastąpiono je kotłami gazowymi lub miejską siecią ciepłowniczą.	256 248,45	312 370,75	568 619,2	Środki własne
↔	Promocja OZE oraz edukacja w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej	2019-2020	GMT	Opis realizacji działania - Uchwała Nr IX/75/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Miasta Tarnowa na dofinansowanie kosztów inwestycji związanej ze zmianą systemu ogrzewania lub wykorzystaniem odnawialnego źródła energii.	11 950,00	11 550,00	23 500,00	Środki własne
↔		Od 2011	MPEC	Prowadzenie portalu analiz zużycia ciepła dla wielorodzinnych budynków mieszkalnych w Tarnowie: analizy.mpec.tarnow.pl. Dane z portalu umożliwiają m.in. ocenę wpływu prac termomodernizacyjnych na poprawę parametrów efektywności energetycznej budynków i standardów ekologicznych, a także bieżący monitoring zużywanego ciepła w poszczególnych miesiącach.	-	-	-	Środki własne

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
				W portalu publikowane są ponadto porady jak oszczędzać ciepło.				
↔		22.08.- 27.09.2019	MPEC	Cykliczna kampania edukacyjna "Tarnowscy Pogromcy SMOgA. STOP niskiej emisji w Tarnowie.". Celami wydarzenia są: promocja efektywności energetycznej, uświadamianie zagrożeń dla zdrowia i środowiska powodowanych niską emisją, rozwijanie poczucia szacunku i odpowiedzialności za przyrodę oraz promocja aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia. Towarzyszące wydarzeniu aktywności edukacyjne mają na celu zachęcanie mieszkańców do wymiany pieców węglowych na przyjazne dla środowiska źródła ciepła i podejmowania działań na rzecz efektywności energetycznej. W ramach wydarzenia w 2019 r. zorganizowano dwa pikniki ekologiczno-edukacyjne w centrum Tarnowa, stanowisko edukacyjne w PWSZ w Tarnowie podczas Małopolskiej Nocy Naukowców oraz koncert plenerowy promujący główne cele kampanii. W 2020 roku kampania została odwołana z powodu pandemii COVID-19.	27 000,00	0	27 000,00	Środki własne
↔	Rozwój sieci gazowniczej	Do 2021	Operator sieci	Budowa odcinka gazociągu DN100, odgałęzienie od gazociągu DN500 do SRP Zbylitowska Góra, nowe zasilanie stacji gazowej, długość 2 km.	0	1 200 000	1 200 000	Środki własne
↗	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	2020	GMT	Poprawa efektywności energetycznej budynków która przyczyni się do ochrony środowiska naturalnego poprzez zmniejszenie użycia paliw. W 2020 roku wykonano aktualizację dokumentacji oraz wykonanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej dla 6 obiektów. Realizacja inwestycji uzależniona od otrzymania dofinansowania.	0	79 949,00	79 949,00	Złożono wniosek o dofinansowanie ze środków zewnętrznych.
↑		2019	SM Jaskółka	Termomodernizacja budynku administracyjno-biurowego.	356700	0	356700	Środki własne
↑		2019	SM Śnieżka	Zakończenie termomodernizacji elewacji budynku przy ul. Romanowicza 38 N.	189 000	0	189 000	Środki własne
↑	Wykonanie docieplenia Budynku przy ul. Urszulańskiej 12A	-	MZB Tarnów	Wykonano przed rokiem 2019.	-	-	-	-
↓	Wykonanie docieplenia ściany szczytowej budynku przy ul. Lwowskiej 3	-	MZB Tarnów	Realizację zadania zaplanowana na lata 2022-2023.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↗	Termomodernizacja 4 budynków wielorodzinnych, łącznie 306 mieszkań w 2017 r. Termomodernizacja 5-ciu budynków w 2018 r	2019-2020	SM Jaskółka	Termomodernizacja 3 budynków wielorodzinnych, łącznie 389 mieszkań (dwa dokończenie 3 ścian, jeden termomodernizacja całkowita).	3273122	416537	3 689 659	Fundusz remontowy, w tym premia z BGK w ramach u.o.w.termomod. i remontów 453 674,34 zł
↑	Termomodernizacja 19-stu budynków TSM	2017-2019	Tarnowska SM	W latach 2017-2019 dokonano termomodernizacji 9 budynków, w roku 2019 – 6 budynków, a w roku 2020 – 4 budynki.	9 910 276,90	8 444 922,58	18 355 19 9,48	Fundusze remontowe poszczególnych nieruchomości/kredyt bankowy
↔	Promowanie ecodrivingu, korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerów i środków transportu wykorzystujących napędy przyjazne środowisku	2019-2020	MPK	Spółka w latach 2019 - 2020 promowała środki transportu przyjazne środowisku m.in. poprzez: 1. Zakup systemu Interaktywna informacja pasażerska - integracja systemów PKP – MPK, który wyświetla na tablicach w autobusach przejeżdżających w pobliżu dworca PKP w Tarnowie dynamiczną i rzeczywistą informację o przyjazdach/odjazdach pociągów; 2. Zakup systemu integrującego rozkład jazdy MPK z rowerem miejskim, który wyświetla na tablicach w autobusach informację o dostępności roweru miejskiego w najbliższej lokalizacji przystanku, na którym znajduje się autobus; 3. Promocja zakupów unijnych: - montaż tablic w siedzibie Spółki informujących o realizacji dwóch projektów unijnych, w ramach których zakupionych zostało razem 46 nowych, niskopodłogowych i niskoemisyjnych autobusów; - wykonanie sesji zdjęciowych na potrzeby promocji ekologicznego taboru, - umieszczenie na stronie internetowej www.mpk.tarnow.pl informacji o inwestycjach w tabor niskoemisyjny współfinansowany przez UE, - publikacje w lokalnej prasie, - naklejki na autobusy reklamujące ekologiczny transport. 4. Kampania reklamowa ECOBUS w Internecie.	36 800	33 700	70 500	1-3. Środki operacyjne Spółki, Bankowe kredyty inwestycyjne, Dofinansowanie w ramach RPO WM na lata 2014-2020, Oś 4 Regionalna polityka energetyczna, Działanie 4.5 Niskoemisyjny transport miejski, Poddziałanie 4.5.2

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
								Niskoemisyjny transport miejski – spr. 4. Środki operacyjne Spółki
↔		2020	ZDiK	Rozszerzenie systemu Tarnowski Rower Miejski o dodatkowe 6 stacji i 60 rowerów (w odniesieniu do 10 istniejących stacji i 110 rowerów).	0	1217000	1217000	Dofinansowanie z RPO WM + środki własne
↑	Zakup środków transportu wykorzystujących napędy przyjazne środowisku, w tym:	2019-2020	MPK	Zakup 2-óch samochodów poniżej 3,5 t zasilanych gazem CNG przeznaczonych na potrzeby warsztatu oraz zaopatrzenia Spółki.	154 200	0	154 200	Leasing
↑		2019-2020	ZDiK	Zakup przez MPK Sp. z o.o. 5 sztuk nowych autobusów zasilanych CNG (opisano jako zadania dodatkowe).	-	-	-	Dofinansowanie z RPO WM + środki własne
↑	Zakup autobusów, sztuk 5, norma emisji spalin EURO VI	-	MPK	Wykonano przed rokiem 2019.	-	-	-	-
↑	Zakup autobusów, sztuk 21, norma emisji spalin EURO VI	-	MPK	Wykonano przed rokiem 2019.	-	-	-	-
↑	Zakup autobusów, sztuk 9, norma emisji spalin EURO VI	-	MPK	Wykonano przed rokiem 2019	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 2019-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Zakup autobusów, sztuk 5, norma emisji spalin EURO VI	-	MPK	Wykonano przed rokiem 2019.	-	-	-	-
↔	Wzmocnienie kontroli na stacjach diagnostycznych na terenie miasta, kontrola prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów	-	GMT	Wzmocnienie kontroli stacji diagnostycznych. Co roku przeprowadzane są kontrole stacji diagnostycznych w zakresie sprawdzenia zgodności stacji kontroli pojazdów z wymaganiami, o których mowa w art. 83 ust. 3 ustawy – Prawo o ruchu drogowym, prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów oraz prawidłowości prowadzenia wymaganej dokumentacji. W 2019 r. przeprowadzono kontrole we wszystkich 25 stacjach diagnostycznych działających na terenie powiatu. W 2020 r. liczba kontroli wyniosła 27.	-	-	-	-
↗	Budowa ścieżek rowerowych	2020-2022	GMT	Opracowano dokumentację projektową na budowę tras rowerowych w rejonie Góry św. Marcina. Obecnie w trakcie realizacji są roboty budowlane.	0	23 370,00	23 370,00	Budżetowane z zadań związanych z ochroną środowiska

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑		03.09.2019 - 22.12.2020	ZDiK	W ramach zadania "Trasy Rowerowe Pogórza" zrealizowano: budowę ścieżek rowerowych, przebudowę ciągów pieszych, przełożenie nawierzchni istniejących chodników, wykonanie "MOR" miejsca obsługi rowerzystów, budowę miejsc postojowych dla rowerów - montaż wiat rowerowych wraz ze stojakami (łącznie 23 stojaki) zadaszone miejsca postojowe dla rowerów przy miejskim domu sportu, wykonanie i zmiana oznakowania pionowego i poziomego oraz urządzeń drogowych, obniżenie krawężników, budowę oświetlenia ścieżki rowerowej, przebudowę i zabezpieczenie sieci i urządzeń kolidujących z inwestycją, przebudowę odcinka drogi dojazdowej, wykonanie barier ochronnych, wycinkę drzew i krzewów.	0	1 299 975,02	1 299 975,02	Projekt nr RPMP.06.01.04-12-0094/17 Zintegrowany produkt turystyczny Subregionu Tarnowskiego „Trasy Rowerowe Pogórza” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.
↔	Określanie warunków korzystania ze środowiska w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza w wydawanych pozwoleniach zintegrowanych i pozwoleniach na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	2019-2020	GMT – Prezydent Miasta	Ilość wydanych pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza: 2019 - 3, 2020 - 2; ilość pozwoleń zintegrowanych: 2019 - 2, 2020 – 1.	-	-	-	-
↔			Marszałek Województwa	Wydawanie decyzji dla instalacji kwalifikowanych zgodnie z art.378 ust. 2a Prawo Ochrony Środowiska. W latach 2019-2020 nie wydano nowych decyzji - jedynie dokonywano zmian w zakresie emisji do powietrza w obowiązujących pozwoleniach zintegrowanych dla Grupy Azoty.	-	-	-	Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w ramach

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
								obszaru: Program ochrony powietrza
↔	Rozpatrywanie informacji zgłoszeń/ wyników pomiarów, dotyczących przestrzegania norm środowiskowych oraz wywiązywania się z obowiązków związanych z korzystaniem ze środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów	2019-2020	GMT	Przyjęcie zgłoszeń instalacji, z których emisja do powietrza nie wymaga pozwolenia: 2019 – 2, 2020 – 2. Analiza sprawozdań z wykonania pomiarów emisji: 2019 – 9, 2020 – 7.	-	-	-	-
↔	Kontrola wdrażania działań określonych w Programie Ograniczenia Niskiej Emisji dla miasta Tarnowa	-	GMT	GMT na bieżąco monitoruje działania związane z ograniczaniem niskiej emisji w Tarnowie. Podejmowane zadania corocznie podawane są w sprawozdaniach z Programu ochrony powietrza. Straż Miejska w Tarnowie przeprowadza także kontrole przestrzegania uchwały antysmogowej. Strażnicy miejscy dokonują kontroli paleńsk domowych głównie na wniosek mieszkańców, którzy zgłaszają interwencje związane z wydobywającym się dymem z kominów. W trakcie przeprowadzonych kontroli pod kątem spalania odpadów, sprawdzany jest także rodzaj stosowanego paliwa. Strażnicy przeprowadzają rozmowy informując o obowiązujących przepisach w zakresie ochrony środowiska, w szczególności dotyczących zakazu spalania odpadów w piecach, jak również informują o zapisach uchwały antysmogowej i wynikających z niej zakazów oraz przekazują pakiety materiałów edukacyjnych na ten temat. Funkcjonariusze straży miejskiej uczestniczą w kontrolach, podczas których pobierane są próbki popiołu z palenisk.	-	-	-	-
↓	Rozpoznanie lokalnych zasobów wód geotermalnych oraz lokalnych warunków pozyskiwania ciepła Ziemi	-	Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A. We współpracy z MPEC S.A.	Planowany jest nowy kierunek działań na terenie Zielonego Parku Przemysłowego „Kryształowy”, który związany jest z wykorzystaniem energii wód geotermalnych w Tarnowie dla celów ogrzewania i rekreacji (Informacja z raportu o stanie Miasta za 2019 rok).	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↓	Wspieranie przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem instalacji solarnych i pomp ciepła (mikroinstalacji), w tym:	-	GMT, Prywatni inwestorzy	Uchwała Nr IX/75/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Miasta Tarnowa na dofinansowanie kosztów inwestycji związanej ze zmianą systemu ogrzewania lub wykorzystaniem odnawialnego źródła energii. W latach 2019-2020 podpisano 90 umów do zakupu i montażu paneli fotowoltaicznych. Zamontowano łącznie 415,085 kW ogniw.	341 617,50	180 832,50	-	Środki budżetu Gminy
↓	Zakup i instalacja paneli fotowoltaicznych przez Lenze Tarnów Sp. z o. o.	-	Lenze Tarnów Sp. z o. o.	Brak realizacji zadania z uwagi na zmianę planów inwestycyjnych.	-	-	-	-
↑	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Sportowej w Tarnowie z instalacją pompy ciepła jak źródłem ciepła budynku	2017-2020	Tarnowskie TBS	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego wraz z garażami wielostanowiskowymi Etap II (segment B), z instalacjami wewnętrznymi, z infrastrukturą towarzyszącą oraz uzbrojeniem i zagospodarowaniem terenu zlokalizowana na działce nr 10/104, 10/105 i 24 obręb 274 przy ul. Sportowa-Prusa-Reja w Tarnowie.	8 113 037,36	1 401 156,82	9 514 194,18	Środki zewnętrzne, środki własne
↔	Realizacja inwestycji z zakresu energooszczędnego oświetlenia budynków i ulic, w tym wymiana/ przebudowa/ modernizacja oświetlenia	2019/2020	ZDiK	Inwestycje dotyczące energooszczędnego oświetlenia zostały uwzględnione w pozycjach obejmujących kompleksowe realizacje zadań inwestycyjnych.	0 zł wartość ujęto łącznie z całym zadaniem inwestycyjnym	0 zł wartość ujęto łącznie z całym zadaniem inwestycyjnym	-	-
↗		Zakończenie 2021	SM Śnieżka	Zakończenie modernizacji oświetlenia klatek schodowych (oświetlenie automatyczne).	54 000,00	0	54 000,00	Środki własne
↗	Kontrola wdrażania działań określonych w Planie gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Tarnowa	2019	GMT	Otrzymano dofinansowanie do projektu "obniżenia poziomu niskiej emisji w Tarnowie" – projekt został wskazany w PGN. Działanie polega na dofinansowaniu do wymiany 600 źródeł ciepła wraz z instalacjami dla mieszkańców indywidualnych posiadających lokale na terenie Tarnowa. Umowę podpisano w grudniu 2017 roku. W 2019 roku rozliczono 180 wniosków. W 2020 roku podpisano 258 umów z beneficjentami.	2 128 609,57	3 125 951,06	5 254 560,63	Środki zewnętrzne

Ocenę stopnia realizacji zadania (kolumna 1) wykonano zgodnie z poniższą legendą:

Zadanie zrealizowane - zakończone	↑
Brak realizacji zadania	↓
Zadanie jest w trakcie realizacji	↗
Zadanie ciągłe	↔
Brak informacji od podmiotu wykonującego zadanie	x

Tabela 17. Dodatkowe zadania realizowane w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza³⁰

Ocena	Nazwa przedsięwzięcia	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt poniesiony zł	Termin realizacji [rok]	Źródło finansowania
↑	Zakup autobusu, sztuk 1, norma emisji spalin EURO VI	MPK	Zrealizowana inwestycja polegała na zakupie 1 sztuki nowego niskoemisyjnego, niskopodłogowego autobusu marki SCANIA zasilanego gazem CNG oraz spełniającym normę emisji spalin EURO VI. Odbiór autobusu nastąpił w 2020 roku.	1 250 2000	2020	Środki operacyjne Spółki, Bankowe kredyty inwestycyjne, Dofinansowanie w ramach RPO WM na lata 2014-2020, Oś 4 Regionalna polityka energetyczna
↑	Zakup autobusów, sztuk 5, norma emisji spalin EURO VI	MPK	Zrealizowana inwestycja polegała na zakupie 5 sztuk nowych niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów marki SCANIA zasilanych gazem CNG oraz spełniających normę emisji spalin EURO VI.	5 432 200	2020	Środki operacyjne Spółki, Bankowe kredyty inwestycyjne, Dofinansowanie w ramach RPO WM na lata 2014-2020, Oś 4 Regionalna polityka energetyczna,
↑	Zakup autobusu, sztuk 1, norma emisji spalin EURO VI	MPK	Zrealizowana inwestycja polegała na zakupie 1 sztuki używanego niskoemisyjnego, niskopodłogowego autobusu marki SCANIA zasilanego gazem CNG oraz spełniającym normę emisji spalin EURO VI.	640 900	2020	Leasing
↑	Zakup autobusów, sztuk 5, norma emisji spalin EURO V	MPK	Zrealizowana inwestycja polegała na zakupie 5 sztuk używanych niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów marki SCANIA zasilanych gazem CNG oraz spełniających normę emisji spalin EURO VI.	955 300	2019	Leasing

³⁰ źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z ankietyzacji

Ocenę stopnia realizacji zadania (kolumna 1) wykonano zgodnie z poniższą legendą:

Zadanie zrealizowane - zakończone	↑
Brak realizacji zadania	↓
Zadanie jest w trakcie realizacji	↗
Zadanie ciągłe	↔
Brak informacji od podmiotu wykonującego zadanie	x

3.6 Hałas

Odpowiednie warunki życia mieszkańców miast, to jedno z zobowiązań, jakie spoczywają na władzach miast i gmin. Klimat akustyczny miasta Tarnowa generowany jest głównie przez ruch komunikacyjny pojazdów w obrębie granic miasta. W celu dostosowania poziomu hałasu do dopuszczalnego, na terenach, gdzie stwierdzono przekroczone normy poziomu dopuszczalnego hałasu opracowuje się Program Ochrony Środowiska przed hałasem. Miasto Tarnów opracowało w 2020 roku aktualizację „Programu Ochrony Środowiska przed hałasem dla miasta Tarnowa do roku 2019”, określonego Uchwałą nr VIII/73/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 kwietnia 2015 roku. Ponadto corocznie Główny Inspektorat Ochrony Środowiska dokonuje w ramach Programu Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2016-2020 pomiarów i oceny hałasu w środowisku.

Na podstawie danych GUS długość dróg publicznych utwardzonych na terenie miasta Tarnowa w 2020 roku wynosiła 273,40 km³¹. W 2020 roku zarejestrowano 522,2 pojazdy³² (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców). Według Strategii Rozwoju Miasta Tarnowa „Tarnów 2020 – aktywny, komfortowy, silny”³³ w 2010 roku w zarządzie miasta Tarnowa znajdowało się 351 km dróg publicznych, w tym:

- ❖ drogi krajowe: 8,8 km;
- ❖ drogi wojewódzkie: 13,3 km;
- ❖ drogi powiatowe: 60,1 km;
- ❖ drogi gminne: 268,8 km.

Zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2016-2020” Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie realizował w 2019 i 2020 roku zadania związane z pomiarami i oceną hałasu emitowanego do środowiska przez źródła komunikacyjne oraz przemysłowe. Pomiary hałasu komunikacyjnego w latach 2019-2020³⁴.

Ocena stanu akustycznego środowiska

Podstawowym dokumentem w ocenie klimatu akustycznego środowiska jest mapa akustyczna. Miasto Tarnów posiada opracowaną w 2019 roku mapę akustyczną miasta. Mapa ta, jest drugim opracowaniem, pierwsze zostało opracowane w 2014 roku. Wyniki powyższych opracowań, dzieli 5 lat, przez co można porównać klimat akustyczny w roku 2014 i 2019. Analiza wyników badań

³¹ źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp: 3.06.2021

³² źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp: 3.06.2021

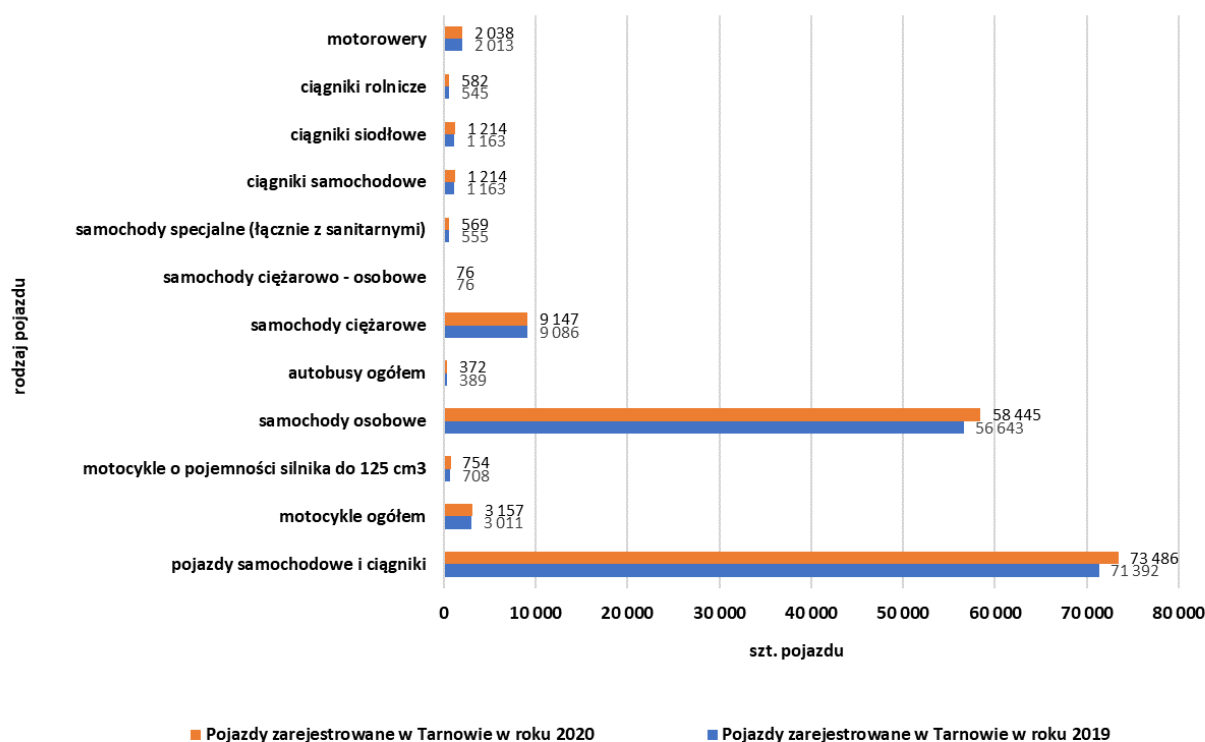
³³ źródło: Strategia Rozwoju Miasta, Załącznik do Uchwały Nr XI/111/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30.06.2011 roku.

³⁴ źródło: opracowanie własne na podstawie Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta/gminy

przedstawiona w przytoczonych dokumentach wskazuje, iż klimat akustyczny powodowany przez hałas drogowy (na który narażona jest największa część społeczeństwa Tarnowa) uległ poprawie. Sytuacja ta była spowodowana najprawdopodobniej utworzeniem i oddaniem do użytkowania nowego odcinka autostrady A4 łączącej Tarnów z Rzeszowem³⁵.

3.6.1 Hałas drogowy

Na terenie miasta Tarnowa zlokalizowane są drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Hałas drogowy na terenie miasta stanowi największe źródło zanieczyszczeń hałasem³⁶. Bezpośredni wpływ na zaistniałą sytuację ma liczba pojazdów poruszających się po drogach miasta. W 2020 roku odnotowano wzrost liczby pojazdów (w stosunku do 2019 roku) (Rysunek 7).

Rysunek 7. Liczba zarejestrowanych pojazdów w Tarnowie w latach 2019-2020³⁷

Analizy dokonane w “Programie Ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Tarnowa” wskazują, iż najczęstsze przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu nie przekraczają 5 dB, zarówno dla wskaźnika L_{DWN} jak i L_N (Tabela 18).

³⁵ źródło: opracowanie własne na podstawie: “ Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Tarnowa”, dostęp: 7.12.2021

³⁶ źródło: “ Program ochrony przed hałasem dla miasta Tarnowa”, dostęp: 7.12.2021

³⁷ źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp: 7.12.2021

Tabela 18. Liczba mieszkańców miasta Tarnowa [tys.] narażona na przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu w analizie hałasu drogowego³⁸

Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu [dB]	Liczba mieszkańców narażonych na hałas drogowy przekraczający dopuszczalne poziomy [tys.]	
	Wskaźnik L_{DWN}	Wskaźnik L_N
do 5	2 807	0,704
>5-10	0,481	0,105
>10-15	0,016	0,004
>15-20	0,000	0,000
powyżej 20	0,000	0,000

Najczęstsze przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu drogowego odnotowano w kategorii do 5 dB na którą wg wskaźnika L_{DWN} narażonych jest ok 26% mieszkańców Tarnowa.

W "Programie Ochrony Środowiska przed hałasem dla Miasta Tarnowa" zaproponowano działania naprawcze w celu zmniejszenia poziomu hałasu drogowego, wskazano między innymi na stosowanie nawierzchni o obniżonej hałaśliwości.

3.6.2 Hałas kolejowy

Miasto Tarnów to duży ośrodek transportu kolejowego. Przez miasto przebiega trasa kolejowa linii nr 91 na odcinku Tarnów-Rzeszów, która jest głównym źródłem hałasu kolejowego³⁹. Największe przekroczenia poziomów dopuszczalnych hałasu powodowane przez ruch kolejowy odnotowano w sąsiedztwie linii kolejowej nr 91 (na odcinku Biadoliny Tarnów, na terenach położonych najbliżej linii w okolicy ulicy Zbylitkowskiej i ulicy Kassali), gdzie w punktowych miejscach pomiaru osiągały wartość do 10 dB⁴⁰.

Jedynym przekroczeniem dopuszczalnego poziomu hałasu kolejowego jest przekroczenie o 5 dB na którą wg wskaźnika L_{DWN} narażonych jest ok 0,005 ludności Tarnowa (Tabela 19).

Tabela 19. Liczba mieszkańców miasta [tys.] narażona na przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu w analizie hałasu kolejowego⁴¹

Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu [dB]	Liczba mieszkańców narażonych na hałas kolejowy przekraczający dopuszczalne poziomy [tys.]	
	Wskaźnik L_{DWN}	Wskaźnik L_N
do 5	0,005	0,000
> 5-10	0,000	0,000
>10-15	0,000	0,000
>15-20	0,000	0,000
powyżej 20	0,000	0,000

³⁸ opracowanie własne na podstawie "Programu Ochrony Środowiska przed hałasem dla Miasta Tarnowa", dostęp: 7.12.20

³⁹ źródło: "Ocena stanu akustycznego środowiska na podstawie pomiarów monitoringowych hałasu komunikacyjnego prowadzonych na terenie województwa małopolskiego w 2020 roku", dostęp: 7.12.2021

⁴⁰ źródło: "Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla Miasta Tarnowa", dostęp: 7.12.2021

⁴¹ źródło: opracowanie własne na podstawie "Programu Ochrony Środowiska przed hałasem dla Miasta Tarnowa", dostęp: 7.12.2021

3.6.3 Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy jest trzecim w wielkości źródłem hałasu akustycznego w mieście. Powodowany jest głównie działalnością zakładów przemysłowych i innych zakładów usługowych, produkcyjnych czy lokali rozrywkowych (Tabela 20). Ten rodzaj hałasu występuje okresowo i lokalnie.

Tabela 20. Liczba mieszkańców miasta[tys.] narażona na przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu w analizie hałasu przemysłowego⁴²

Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu dB	Liczba mieszkańców narażonych na hałas przemysłowy przekraczający dopuszczalne poziomy tys.	
	Wskaźnik L_{DWN}	Wskaźnik L_N
do 5	0,035	0,000
>5-10	0,072	0,018
>10-15	0,006	0,028
>15-20	0,000	0,003
powyżej 20	0,000	0,000

Mapy akustyczne i Program ochrony środowiska przed hałasem

Miasto Tarnów w 2019 roku opracowało mapę akustyczną dzięki której badano klimat akustyczny miasta. Mapa ta, jest drugim opracowaniem badającym poziom hałasu w mieście. Wykonane badania były podstawą do opracowania "Programu Ochrony Środowiska przed hałasem dla miasta Tarnowa, który zawiera krótko- i długoterminowe działania naprawcze eliminujące przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu na terenie Miasta. Dokument ten wraz z mapą akustyczną miasta wskazuje kierunki działań na najbliższe 5 lat. Do działań krótkoterminowych należy między innymi wymiana nawierzchni o obniżonej hałaśliwości czy zapewnienie odpowiednich warunków akustycznych wewnątrz budynku. Do niezbędnych zadań zalicza się również edukację społeczną w zakresie zmniejszenia dopuszczalnego poziomu hałasu w mieście.

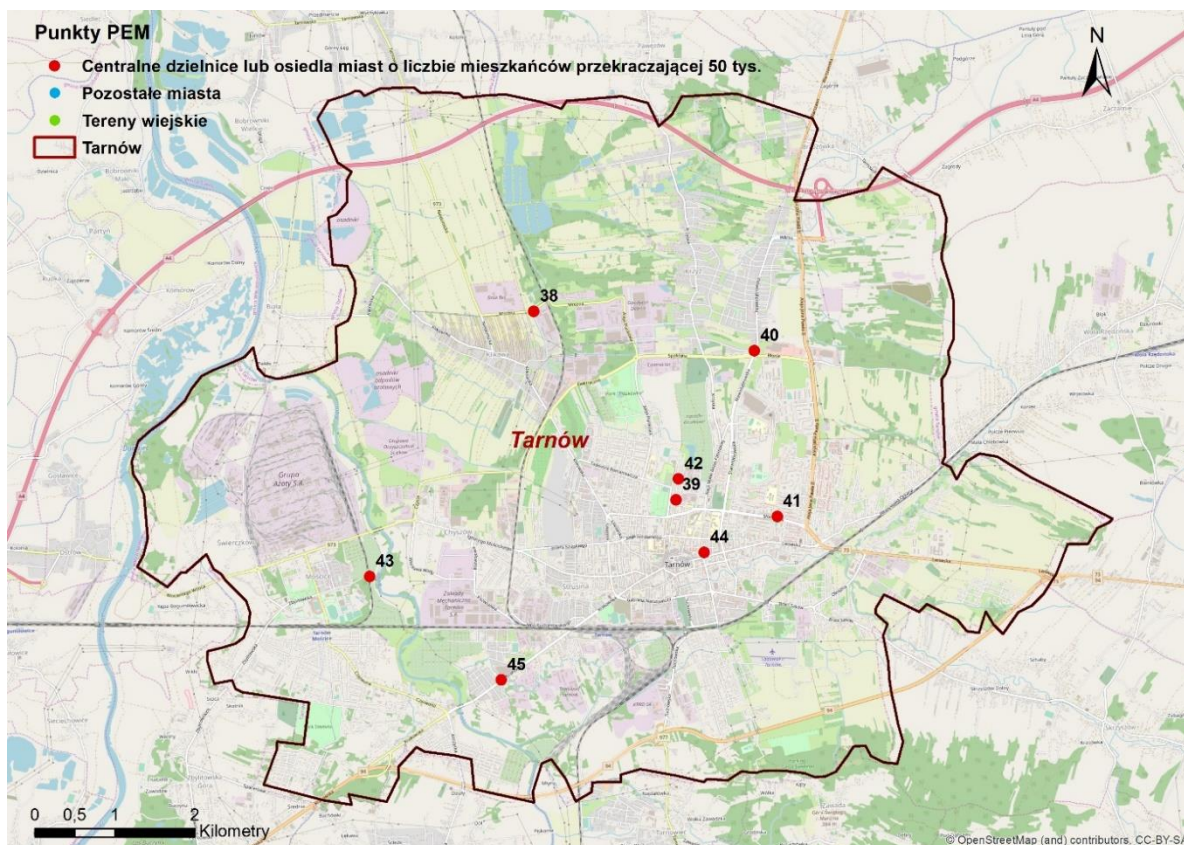
3.7 Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM)

Pole elektromagnetyczne to pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.⁴³ Głównym źródłem pól elektromagnetycznych są linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV, 220 kV, 400 kV i związane z nimi stacje elektroenergetyczne, radiowe i telewizyjne centra nadawcze, stacje bazowe telefonii komórkowej, wojskowe i cywilne urządzenia łączności i radiolokacji, nadajniki radiowe, stacje bazowe trunkingowej sieci łączności radiotelefonicznej, urządzenia emitujące pole elektromagnetyczne pracujące w zakładach przemysłowych, ośrodkach medycznych oraz będące w dyspozycji policji i straży pożarnej.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 2311), na terenie miasta Tarnowa, w odległości większej niż 50 m od urządzeń emitujących pole elektromagnetyczne, wyznaczono 8 punktów pomiarowych dla trzyletniego cyklu pomiarowego. Punkty znajdują się w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tysięcy (Rysunek 8).

⁴² Źródło: opracowanie własne na podstawie "Programu Ochrony Środowiska przed hałasem dla Miasta Tarnowa", dostęp: 7.12.2021

⁴³ źródło: Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021 poz. 1973)

Rysunek 8. Lokalizacja punktów PEM w miejscowości Tarnów⁴⁴ (numer na mapie oznacza lokalizację punktu pomiarowego)⁴⁵

Wyniki badań monitoringowych i kontrolnych pól elektromagnetycznych

Badania pól elektromagnetycznych od 2019 roku wykonywane są przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021 poz. 1973). W latach 2019-2020 na terenie miasta Tarnowa wykonano pomiary pól elektromagnetyczny (Tabela 21). Na wszystkich punktach pomiarowych objętych monitoringiem odnotowano natężenia pola elektromagnetycznego poniżej wartości granicznej wynoszącej 7 V/m⁴⁶. W 2019 roku najniższą wartość pola elektromagnetycznego odnotowano w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na ul. Traugutta, a w 2020 roku w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na ul. Legionów (Tabela 16).

Tabela 21. Wyniki monitoringu pól elektromagnetycznych na terenie Miasta Tarnów w latach 2019-2020⁴⁷

Adres punktu pomiarowego	Wynik pomiaru V/m
2019 rok	
ul. Traugutta	0,12
ul. Lwowska	0,27
ul. Krakowska	0,5

⁴⁴ źródło: <https://www.gios.gov.pl/malopolskie-pem>

⁴⁵ Lokalizacja punktów pomiarowych: nr 38 - ul. Mrożna, nr 39 - ul. Legionów, nr 40 - ul. Spokojna, nr 41 - ul. Stoneczna, nr 42 - ul. Legionów, nr 43 - ul. Traugutta, nr 44 - ul. Lwowska, 45- ul. Krakowska

⁴⁶ źródło: na podstawie danych <https://si2pem.gov.pl/>

⁴⁷ źródło: Ocena poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku, GIOŚ (na podstawie badań WIOŚ), <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-pol-elektromagnetycznych>

Adres punktu pomiarowego	Wynik pomiaru V/m
2020 rok	
ul. Mroźna	0,81
ul. Legionów	0,17

3.7.1 Obszar interwencji: Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

- ❖ Cel główny: PEM. I. Zmniejszenie oddziaływania hałasu i promieniowania elektromagnetycznego
- Kierunki interwencji:
 - Ochrona przed hałasem;
 - Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka i środowisko;
 - Działania administracyjne w zakresie ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym.

Klimat akustyczny miasta Tarnowa generowany jest głównie przez ruch komunikacyjny pojazdów w obrębie miasta. Analiza wyników badań wykonanych w ramach opracowania map akustycznych miasta wskazuje, iż klimat akustyczny powodowany przez hałas drogowy uległ poprawie.

Badania pól elektromagnetycznych wykonane w latach 2019-2020 wykazały, iż na wszystkich punktach pomiarowych objętych monitoringiem odnotowano wartości niższe od wartości granicznej.

Zadania, wynikające z Programu Ochrony Środowiska w zakresie zmniejszenia oddziaływania hałasu i promieniowanie elektromagnetycznego na terenie Miasta Tarnowa, realizowane są głównie w sposób ciągły lub ich realizacja jest w trakcie. Podmioty odpowiedzialne za działanie to w dużej mierze Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie czy Gminę Miasto Tarnów. Zadania koncentrują się przede wszystkim na prowadzonej działalności kontrolnej i monitoringu lub poprawie stanu technicznego dróg.

Zadania, wynikające z Programu Ochrony Środowiska w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, koncentrują się przede wszystkim na prowadzonej działalności kontrolnej i monitoringu.

Szczegółowy opis zadań w zakresie hałas i promieniowanie elektromagnetyczne realizowanych na terenie Miasta Tarnowa w latach 2019-2020 zestawiono w Tabeli nr 22.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Tabela 22. Tabela oceny stopnia wykonania zadań w zakresie hałasu i promieniowania elektromagnetycznego⁴⁸

Ocena	Nazwa przedsięwzięcia	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszty przedsięwzięcia zł			Źródło finans.
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Poprawa stanu technicznego dróg i rozwój nowoczesnej sieci komunikacyjnej	2019-2020	ZDiK	Bieżąca naprawa dróg.	2 405 326	2 593 427	4 998 753	Budżet GMT
↗	Budowa połączenia ul. Tuchowskiej z al. Tarnowskich - opracowanie dokumentacji	zakres części I – w trakcie dla części II, III, IV okres realizacji od 03.06.2015 do 16.08.2021	ZDiK	Dokumentacja projektowa podzielona na części: I - Budowa odcinka drogi od skrzyżowania z Al. Tarnowskich do połączenia z ul. Tuchowską wraz z przebudowa skrzyżowania z ul. Zamkową i ul. Tuchowską oraz budowa ronda II - Budowa parkingu III - rozbudowa ul. Tuchowskiej na odcinku od skrzyżowania z ul. Zamkową do zjazdu z drogi krajowej nr 94 IV - Rozbudowa ul. Tuchowskiej na odcinku od zjazdu do granicy miasta.	-	-	-	Budżet GMT
↑	Zwiększenie dostępności transportowej tarnowskich stref aktywności gospodarczej wraz z poprawą parametrów ruchu tranzytowego w Subregionie Tarnowskim - etap I: rozbudowa drogi wojewódzkiej 973 (ul. Elektryczna)	8.10.2018 r. - 3.12.2019 r	ZDiK	Rozbudowa ulicy Elektrycznej poprzez budowę ronda w miejscu istniejącego skrzyżowania ulic Spokojnej, Elektrycznej i al. Piaskowej, rozbudowę ul. Elektrycznej, budowę ronda w miejscu istniejącego skrzyżowania ulic Elektrycznej, Wyszyńskiego i Klikowskiej. • Rozbudowa ulicy Elektrycznej do przekroju poprzecznego dwujezdniowego 2x2 wraz z chodnikiem oraz ścieżką rowerową • Budowa skrzyżowań z drogami poprzecznymi w tym 2 ronda • Budowa odwodnienia drogi • Przebudowa i rozbiórka sieci wodociągowych Tarnowskie Wodociągi • Przebudowa i rozbiórka sieci kanalizacji ogólnospławnej Tarnowskie Wodociągi	34979063	3849626	38 828 689	GMT i Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020

⁴⁸ źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z ankietyzacji

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Ocena	Nazwa przedsięwzięcia	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszty przedsięwzięcia zł			Źródło finans.
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
				<ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa gazociągów niskiego i średniego ciśnienia PSG Tarnów • Przebudowa gazociągów wysokiego ciśnienia GAZ-SYSTEM • Przebudowa i budowa sieci i urządzeń i urządzeń elektroenergetycznych nn i SN <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa i budowa sieci i urządzeń telekomunikacyjnych • Budowa przepustu na potoku Klikowskim w km 1+796,25 <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa rowów i cieków • Budowa ekranów akustycznych • Przebudowa przejazdów klejowych • wycinki kolidujących z drogą drzew i krzewów oraz nasadzenia zieleni ozdobnej i ochronnej". 				
↗	Zwiększenie dostępności transportowej tarnowskich stref aktywności gospodarczej wraz z poprawą parametrów ruchu tranzytowego w Subregionie Tarnowskim - etap I: rozbudowa drogi wojewódzkiej 973 (ul. Elektryczna)	Do 2023	ZDW w Krakowie	Budowa połączenia węzła autostrady A4 w Wierchosławicach ze SAG w Tarnowie Budowa łącznicy dł. 2,6km (w tym odc. 400m na terenie miasta Tarnów). Budowa ciągu pieszo-rowerowego na całej dł. zakresu (łącznie z obiektem mostowym), budowa chodnika i ścieżki rowerowej na ul. Witosa do proj. ronda, budowa oświetlenia całego zakresu łącznicy wraz z obiektem mostowym, budowa ronda na skrzyżowaniu z DP, przebudowa skrzyżowania z dr. gminną w formie skrzyżowania skanalizowanego, przebudowa wszystkich sieci kolidujących z inwestycją, budowa elementów ochrony środowiska (m.in. cicha nawierzchnia, ekrany akustyczne (w tym na terenie miasta Tarnowa w ciągu ul Witosa o dł. 115m), przejścia dla zwierząt), wykonanie zabezpieczeń ochrony wód w rejonie ujęć w Kępie Bogumiłowickiej i Zbylitowskiej Górze.	0	2 538 000,00	2 538 000,00	RPO Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020
↑	Zwiększenie dostępności transportowej tarnowskich stref aktywności gospodarczej wraz z	-	ZDiK	Wykonano przed rokiem 2019.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Ocena	Nazwa przedsięwzięcia	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszty przedsięwzięcia zł			Źródło finans.
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
	poprawą parametrów ruchu tranzytowego w Subregionie Tarnowskim etap I: rozbudowa ulicy Spokojnej							
	Zwiększenie dostępności transportowej tarnowskich stref aktywności gospodarczej wraz z poprawą parametrów ruchu tranzytowego w Subregionie Tarnowskim - etap II: rozbudowa ulic Mościckiego, Kwiatkowskiego i Witosa	2020	ZDiK	W roku 2020 wykonano projekt zatoki autobusowej na ulicy Mościckiego przy skrzyżowaniu z ul. Rolniczą.	-	29 600,00	-	-
↗	Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie - etap I	29.09.2016 - 25.10.2021	ZDiK	Rozbudowa ulicy Lwowskiej na długości 955 m w zakresie dwóch jezdni po dwa pasy ruchu po 3,5 m w każdym kierunku, budowa ronda o średnicy zewnętrznej 54 m, budowa chodników przy jezdni szer. 2,5 m, szerokość ciągów pieszo-rowerowych min. 3,70 m, budowa 135 miejsc parkingowych, przebudowa infrastruktury naziemnej i podziemnej kolidującej z inwestycją, budowa kanalizacji deszczowej, budowa kanału technologicznego, budowa oświetlenia ulicznego.	1 510 303,47	6 352 971,91	7 863 275,38	Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020/ Gmina Miasta Tarnowa
↗	Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie - etap II	-	ZDiK	Realizacja zadania jest na etapie wykonania projektu wykonawczego. Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem decyzji ZRID w zakresie rozbudowy ul. Lwowskiej na odcinku od Szpitala im. Św. Łukasza w Tarnowie do granicy miasta. Rozbudowa pasa drogowego wraz z budową chodników oraz ciągów pieszo-rowerowych. Przebudowa infrastruktury naziemnej i podziemnej kolidującej z przebiegiem ulicy. Budowa kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego. Przewidziana długość odcinka drogi do rozbudowy to 1248 m.	-	-	-	-
↑	Budowa układu komunikacyjnego wraz z zatoką autobusową na	-	ZDiK	Wykonano przed rokiem 2019.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Ocena	Nazwa przedsięwzięcia	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszty przedsięwzięcia zł			Źródło finans.
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
	skrzyżowaniu Al. M.B. Fatimskiej i ul. Słonecznej							
↗	Integracja transportu publicznego w Tarnowie	2018-2021	ZDiK	<p>1. Zadanie 1 - Węzły przesiadkowe: * Węzeł przesiadkowy Kochanowskiego - Chyszowska - wykonany - termin realizacji 20 listopada 2020 roku * węzeł przesiadkowy Krakowska - Planty – w trakcie realizacji</p> <p>2. Zadanie 2 - Dynamiczna Informacja Pasażerska - zakończone w dniu 29 lipca 2019 r.</p> <p>3. Zadanie 3 - Inteligentny System Transportowy m. Tarnowa - zakończone w dniu 17 grudnia 2020 r.</p> <p>4. Zadanie 4 - System roweru miejskiego - zakończone w dniu 9 października 2018 r.</p>	6 674 514,8	12 196 458,03	18 870 972,82	UE, GMT
↓	Budowa Park & Ride przy stacji kolejowej w Tarnowie - Mościcach	-	ZDiK	W postępowaniu przetargowym wpłynęła oferta, która znacznie przekroczyła możliwości finansowe Zamawiającego - unieważniono postępowanie. W kolejnych postępowaniach przetargowych brak ofert.	-	-	-	-
↑	Remont dróg i miejsc parkingowych przy ul. Marynarki Wojennej wokół bloków numer 10, 12, 14, 16, 18	2019	ZDiK	Zakres zadania obejmował wymianę nawierzchni istniejącego chodnika długości 11 m, poszerzenie zatoki parkingowej do normatywnych wymiarów, budowę krawężnika i chodnika wzdłuż zatoki parkingowej, regulację odwodnienia drogi - długość odcinka 47 m.	57.994,50	-	57.994,50	-
↔	Utrzymanie ograniczeń w ruchu samochodów ciężarowych w centrum miasta	2019-2020	ZDiK	Zarządca drogi utrzymał istniejące ograniczenia w ruchu samochodów ciężarowych w centrum miasta – nie wprowadzono dodatkowych ograniczeń. Działania polegają wyłącznie na utrzymaniu dobrego stanu technicznego znaków drogowych w ramach prac ryczałtowych wykonawcy wyłonionemu w ramach przetargu na zadanie związane z bieżącym utrzymaniem oznakowania pionowego w mieście.	w ramach ryczałtu	w ramach ryczałtu	w ramach ryczałtu	Środki własne

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 2019-2020

Ocena	Nazwa przedsięwzięcia	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszty przedsięwzięcia zł			Źródło finans.
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Wprowadzenie nasadzeń ochronnych i w razie konieczności innych rozwiązań wzdłuż ciągów komunikacyjnych mających na celu utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub zmniejszenia poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany	2019-2020	ZDiK	Nasadzenia drzew i krzewów	124890	138302	263 192	Budżet GMT
↔	Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	2019-2020	GIOŚ	Badania pól elektromagnetycznych od 2019 roku wykonywane są przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W latach 2019-2020 na terenie miasta Tarnowa wykonano pomiary pól elektromagnetycznych. Na wszystkich punktach pomiarowych objętych monitoringiem odnotowano natężenia pola elektromagnetycznego poniżej wartości granicznej wynoszącej 7 V/m.	-	-	-	-
↔	Ochrona mieszkańców miasta przed promieniowaniem elektromagnetycznym przez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne	2019-2020	Marszałek Województwa	Dotyczy instalacji kwalifikowanych zgodnie z art.378 ust. 2a Prawo Ochrony Środowiska.				Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w ramach obszaru: Program ochrony powietrza
↔	Ochrona mieszkańców przed hałasem z instalacji	2019-2020	GMT	zgodnie z art. 152 ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, instalacja, z której emisja nie wymaga pozwolenia, mogąca negatywnie oddziaływać na środowisko, podlega zgłoszeniu organowi ochrony środowiska. W 2019 roku zgłoszono 34 instalacje, w 2020 roku zgłoszono 29 instalacji.	-	-	-	-
↔	Ochrona mieszkańców przed hałasem z instalacji	2019-2020	Marszałek Województwa	Realizacja poprzez określanie w pozwoleniach zintegrowanych dopuszczalnego poziomu hałasu	-	-	-	Zadania zlecone z zakresu

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 2019-2020

Ocena	Nazwa przedsięwzięcia	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszty przedsięwzięcia zł			Źródło finans.
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
	przemysłowych przez wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu i pozwoleń zintegrowanych			zgodnie z art.211 ust. 6 pkt. 6 ustawy POŚ dla instalacji kwalifikowanych zgodnie z art.378 ust. 2a Prawo Ochrony Środowiska. W latach 2019 -2020 - dokonywano jedynie aktualizacji i doprecyzowania zapisów w pozwoleniach zintegrowanych dla Grupy Azoty. Nie były uzyskiwane pozwolenia dla instalacji mających wpływ na nowe tereny dotychczas nie objęte oddziaływaniem.				administracji rządowej w ramach obszaru: Program ochrony powietrza
↔		2019-2020	GMT	Wydanie pozwoleń zintegrowanych: 2019 – 2, 2020 – 1.	-	-	-	-
↔	Rozpatrywanie informacji/ zgłoszeń/ wyników pomiarów, dotyczących przestrzegania norm środowiskowych oraz wywiązywania się z obowiązków związanych z korzystaniem ze środowiska w zakresie: - pól elektromagnetycznych	2019-2020	Marszałek Województwa GMT – Prezydent Miasta, WIOŚ, PSSE	Zadanie realizowane w sposób ciągły przez Urząd Miasta Tarnowa.	-	-	-	-
↔	- emisji hałasu		Marszałek Województwa	Realizowane było przyjmowanie informacji o wynikach pomiarów hałasu wykonywanych dla instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego 1 x 2 lata zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody.	-	-	-	Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w ramach obszaru: Program ochrony powietrza
↔	Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożenia hałasem (rozgraniczenie terenów o różnicowanej funkcji)	2019-2020	GMT	Zadanie realizowane w sposób ciągły przez Urząd Miasta Tarnowa.	-	-	-	-
↔	Bieżąca ewidencja źródeł promieniowania elektromagnetycznego	2019-2020	GMT	Zadanie realizowane w sposób ciągły przez Urząd Miasta Tarnowa. W latach 2019-2020 brak zgłoszeń.	-	-	-	-

Ocenę stopnia realizacji zadania (kolumna 1) wykonano zgodnie z poniższą legendą:

Zadanie zrealizowane - zakończone	↑
Brak realizacji zadania	↓
Zadanie jest w trakcie realizacji	↗
Zadanie ciągłe	↔
Brak informacji od podmiotu wykonującego zadanie	x

3.8 Poważne awarie i zagrożenia naturalne

Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Na terenie miasta Tarnowa od 2018 do 2019 i znajdowały się 2 zakłady z kategorii Zakładów Dużego Ryzyka (ZDR) oraz 2 zakłady z kategorii Zakładów Zwiększonego Ryzyka (ZZR) (Tabela 23)⁴⁹ natomiast w 2020 roku znajdował się 1 zakład z kategorii ZDR i 2 zakłady z kategorii ZZR. Rejestr potencjalnych sprawców poważnych awarii przemysłowych prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie.

Tabela 23. Zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych w latach 2017- 2020 roku zlokalizowane na terenie miasta Tarnowa⁵⁰

Zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR)	
Nazwa zakładu	Adres
2019 rok	
Grupa Azoty S.A.	33-101 Tarnów, ul. Kwiatkowskiego 8
PERN S.A. Baza Paliw Nr 9 w Woli Rzędzińskiej	33-150 Tarnów, Wola Rzędzińska 487d
2020 rok	
Grupa Azoty S.A.	33-101 Tarnów, ul. Kwiatkowskiego 8
Zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR)	
Nazwa zakładu	Adres
Lata 2019-2020	
"Zakłady Mechaniczne Tarnów" S.A.	33-100 Tarnów, ul. Kochanowskiego 30
Linde Gaz Polska Sp. z o.o. - Oddział w Tarnowie	33-100 Tarnów, ul. Żwirowa 4

W 2019 roku (zgodnie z postanowieniami Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska), przy współudziale przedstawicieli Małopolskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej (PSP) skontrolowano Zakłady w Grupie Azoty S.A. należące do kategorii zakładów ZDR oraz Linde Gaz Polska Sp. z o.o. należący do grupy zakładów ZZR. W 2020 roku ponownie skontrolowano zakłady w Grupie Azoty S.A.⁵¹

3.8.1 Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi, gospodarowanie wodami, ochrona klimatu i jakości powietrza

- ❖ Cel główny: PAP.I. Przeciwdziałanie awariom i zagrożeniom środowiska, m.in. powodziom, suszom, wiatrom huraganowym, nawalnym deszczom, awariom instalacji przemysłowych
- Kierunki interwencji:
 - PAP.1. Ochrona przed powodzią i skutkami suszy;
 - PAP.2. Rozwój systemów ostrzegania i reagowania w sytuacji zjawisk ekstremalnych i poważnych awarii.

Na terenie miasta Tarnowa znajduje się niewiele zakładów z kategorii Zakładów Dużego Ryzyka lub Zakładów Zwiększonego Ryzyka. W latach 2019-2020 przeprowadzono kontrole niektórych zakładów.

Zadania wynikające z Programu Ochrony Środowiska, w zakresie zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi na terenie miasta Tarnowa, realizowane są głównie przez Gminę Miasto Tarnów, Policję lub Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej. Działania polegają na: zabezpieczeniu

⁴⁹ źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Miasta

⁵⁰ źródło: <http://www.gios.gov.pl/pl/25-powazne-awarie>

⁵¹ źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Miasta

przeciwpowodziowym, prowadzeniu ćwiczeń i szkoleń z zakresu radzenia sobie w sytuacji wystąpienia poważnej awarii czy poprawie bezpieczeństwa publicznego.

Szczegółowy opis zadań w zakresie zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi, gospodarowanie wodami, ochrona klimatu i jakości powietrza realizowanych na terenie Miasta Tarnowa w latach 2019-2020 zestawiono w Tabeli nr 24.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Tabela 24. Tabela oceny stopnia wykonania zadań w zakresie poważnych awarii, gospodarki wodami, ochrony klimatu i jakości powietrza⁵²

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Utrzymanie w dobrym stanie urządzeń i budowli służących ochronie przeciwpowodzio-wej, w tym:	2019-2020	UMT	w 2019r. - dokonano odcinkowej, bieżącej konserwacji 16 rowów i 3 potoków; przeprowadzono 2-3 krotne koszenie 7 rowów i 2 potoków; dokonano likwidacji zatorów na 5 ciekach wodnych; wykonano też naprawę 3 przepustów rurowych oraz dokonano udrożnienia kilku przepustów na rowach 2020 r. – dokonano odcinkowej, bieżącej konserwacji 15 rowów i 4 potoków; przeprowadzono 2-3 krotne koszenie 7 rowów i 2 potoków; dokonano likwidacji 8 zatorów na 2 potokach; wykonano naprawę uszkodzonej klapy zwrotnej zlokalizowanej na skarpie potoku.	144 767,98	153 290,26	298 058,24	Środki własne
↔		2019-2020	RZGW	Utrzymanie wałów przeciwpowodziowych wraz z urządzeniami towarzyszącymi. Dwukrotne koszenie wałów przeciwpowodziowych. W 2020 roku ponadto dokonano zasypu wyrw brzegowych u podstawy wałów rz. Biała Tarnowska.	60 739,63	141 899,33	202 638,96	Dotacja, środki własne
↓	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe w dolinie potoku Wątok gm. Miasto Tarnów oraz Skrzyszów i Rygllice pow. Tarnowski – Koncepcja 1 (Wątok)	-	RZGW	Brak realizacji.	-	-	-	-
↓	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe w dolinie potoku Wątok gm. Miasto Tarnów oraz Skrzyszów i Rygllice pow. Tarnowski – Koncepcja 2 (Wątok)		RZGW	Brak realizacji.				
↓	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe w dolinie potoku Wątok gm. Miasto Tarnów oraz Skrzyszów i Rygllice pow. Tarnowski – Koncepcja 3 (Strusinka)		RZGW	Brak realizacji.				

⁵² źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z ankietyzacji

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↗	Rozbudowa obwałowań przeciwpowodziowych i budowa prawego wału rzeki Biała	2020-2021	RZGW	<p>Budowa prawego wału p/pow. (km0+000 - -0+695) wraz z niezbędną infrastrukturą przeciwpowodziową, w tym także wykonanie robót:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usunięcie drzew i zakrzaczenia w pasie robót ziemnych, • likwidacja infrastruktury zlokalizowanej na terenie ogródków działkowych w miejscu projektowanego obwałowania, • przebudowa i zabezpieczenie istniejącej infrastruktury technicznej, • wykonanie nasypu ziemnego pod projektowane obwałowanie oraz jego uformowanie, • wykonanie przesłony przeciwfiltracyjnej w koronie wału, • utwardzenie korony obwałowania, drogi technologicznej oraz przejazdu wałowego, • obsiew skarp i korony wału mieszkankami traw z humusowaniem, • wykonanie nasadzeń zastępczych. 	0	2584462,43	2584462,43	Środki własne PGW WP + Środki kredytowe MBOiR/BRRE/towarzyszące
↗	Budowa pompowni przewałowej wód opadowych na potoku Stary Wątok wraz z przebudową koryta potoku	2019 - 2021, w tym: 2019r. - aktualizacja dokum. Projektowej 2020 - 2021 - roboty bdowniane	GMT	<p>Budowa dwukomorowego zbiornika pompowni wód opadowych o konstrukcji żelbetowej zabudowanego na korycie potoku Stary Wątok wraz z wyposażeniem w urządzenia pompowe sterowane automatycznie oraz z infrastrukturą techniczną i towarzyszącą; remont koryta potoku Stary Wątok polegający na: przebudowie dna koryta potoku; obustronnej reprofiliację skarp; zabezpieczeniu przeciwerozyjnym skarp i dna geokratą + geowłókniną; umocnieniu podnóża skarp kieszka faszynową (odcinkowo).</p>	7 380,00	2 879 927,89	2 887 307,89	POiŚ + środki własne
↑	Remont potoku Klikowskiego, na odcinku od ul. Sadowej do ul. Elektrycznej	-	GMT	Wykonano przed rokiem 2019.	-	-	-	-
↑	Remont rowu Jaracza	-	GMT	Wykonano przed rokiem 2019.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 2019-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Okresowa konserwacja gruntowna urządzeń melioracji wodnych szczegółowych na terenie miasta	2019-2020	Podmiot	Utrzymanie i konserwacja 5 sztuk klap zwrotnych przepustów wałowych zlokalizowanych na wylotach rowów odwadniających do potoku Wątok wzdłuż ul. Spytka z Melsztyna, polegająca na wykonywaniu wszelkich czynności mających na celu zapewnienia ich prawidłowego działania.	2 460,00	2 546,10	5 006,1	Środki własne
↔	Prowadzenie ćwiczeń i szkoleń dla grup docelowych z zakresu radzenia sobie w sytuacji wystąpienia poważnej awarii	2020	Policja	Uczestnictwo w ramach obserwatora w ćwiczeniach Straży Pożarnej na terenie Zakładów Azotowych.	-	-	-	-
↓	Poprawa bezpieczeństwa publicznego	-	Policja	W latach 2019 i 2020 nie przewidywano w budżecie Policji woj. Małopolskiego środków na zakup sprzętu mającego na celu ochronę środowiska.	-	-	-	-
↔	Kontrola realizacji działań określonych w Planie Zarządzania Kryzysowego Miasta Tarnowa i Planie operacyjnym ochrony przed powodzią miasta Tarnowa	2019-2020	GMT	Kompleksowa aktualizacja Planu Zarządzania Kryzysowego Miasta Tarnowa, aktualizacja Planu Operacyjnego Ochrony przed powodzią miasta Tarnowa.	-	-	-	Środki własne

Ocenę stopnia realizacji zadania (kolumna 1) wykonano zgodnie z poniższą legendą:

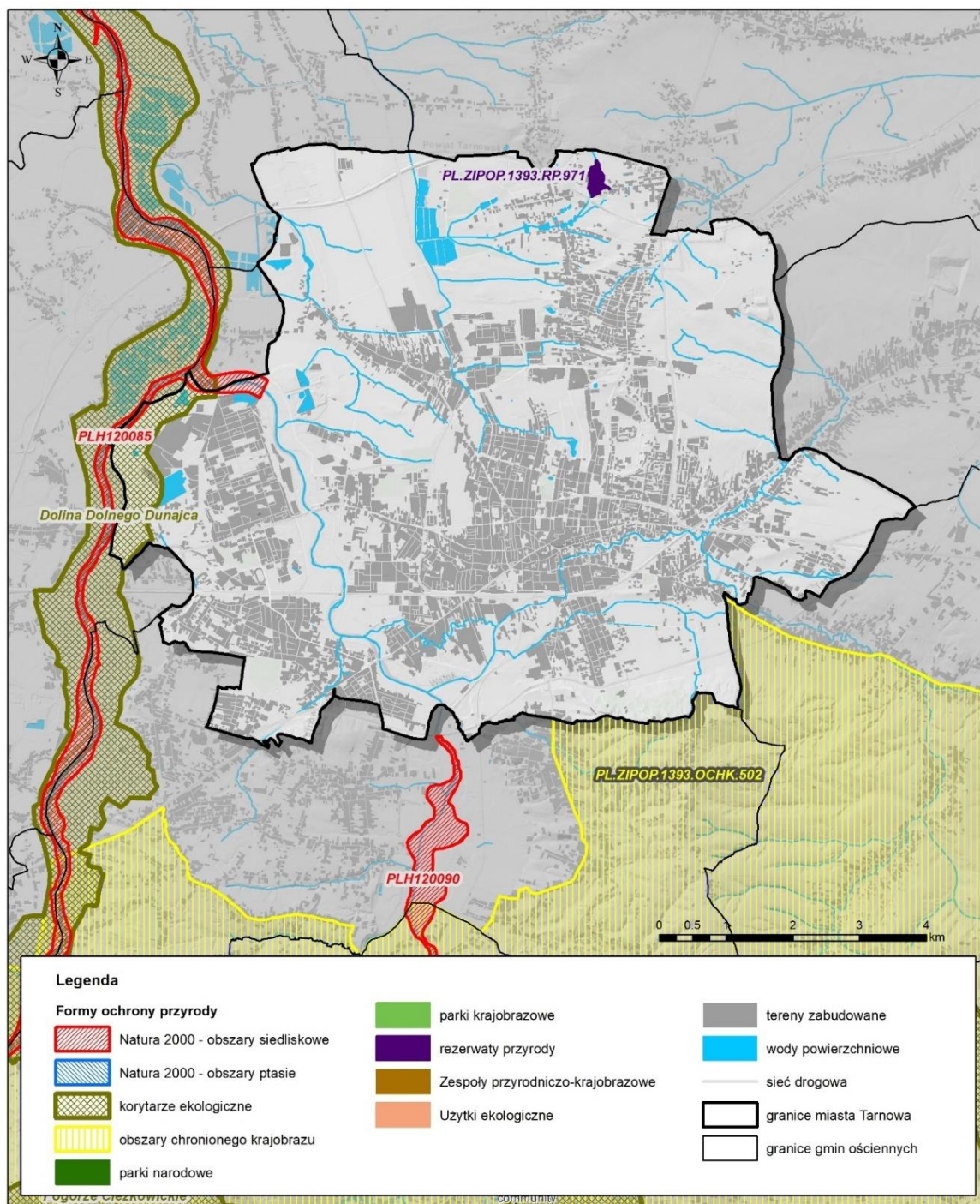
Zadanie zrealizowane - zakończone	↑
Brak realizacji zadania	↓
Zadanie jest w trakcie realizacji	↗
Zadanie ciągłe	↔
Brak informacji od podmiotu wykonującego zadanie	x

3.9 Przyroda i krajobraz

Obiekty i obszary chronione

Obszary prawnie chronione na terenie miasta Tarnowa zajmują łączną powierzchnię 9,50 ha⁵³ (podana powierzchnia nie uwzględnia powierzchni obszaru Natura 2000), a ich udział w ogólnej powierzchni powiatu wynosi 0,1%⁵⁰ (Rysunek 9).

⁵³ źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp 24.11.2021

Rysunek 9. Formy ochrony przyrody zlokalizowane na terenie miasta Tarnowa⁵⁴.

Rezerwat przyrody

Na terenie miasta Tarnowa znajduje się **Rezerwat przyrody „Debrza”**. Rezerwat w całości objęty jest ochroną czynną i zajmuje powierzchnię 9,5 ha. Celem jego ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych dobrze zachowanego i mało zniekształconego florystycznie, wielogatunkowego starodrzewia (lipowo-dębowego) z bogatym podszytem i runem leśnym⁵⁵.

⁵⁴ źródło: opracowanie własne na podstawie danych z <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

⁵⁵ źródło: Zarządzenie nr 8 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 23.04.2021 roku

Zadania ochronne dla Rezerwatu „Debrza” zostały uchwalone Zarządzeniem nr 8 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 23.04.2021 roku (obowiązują do 31.12.2026 roku).

Europejska Sieć Ekologiczna NATURA 2000

Na terenie miasta Tarnowa występuje obszar specjalnej ochrony siedlisk mający znaczenie dla wspólnoty OZW **Dolny Dunajec PLH120085**⁵⁶. Przedmiotem ochrony obszaru jest: (1) siedlisko 3220: pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków, zasoby tego siedliska w ramach całego obszaru PLH120085 Dolny Dunajec stanowią 10% zasobów krajowych (856 ha) oraz (2) cztery gatunki ryb: minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*); boleń (*Aspius aspius*); brzanka (*Barbus carpathicus*) oraz głowacz białopłetwy (*Cottus microstomus*). Ponadto siedlisko Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe) uwzględnione jest w załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

Plan zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 Dolny Dunajec PLH120085 został uchwalony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 4.09.2014 roku (zmieniony Zarządzeniem z dnia 21.02.2017 roku).

Pomniki przyrody

Na terenie miasta Tarnowa zlokalizowane są 44 pomniki przyrody⁵⁷, stanowiące elementy przyrody ożywionej (pojedyncze drzewa i grupy drzew) oraz elementy przyrody nieożywionej (głazy narzutowe i polodowcowe). Należą do nich między innymi:

- ❖ pojedyncze drzewa: topola biała, jesion wyniosły, dąb szypułkowy, dąb błotny, platan klonolistny, lipa szeroko- i drobnolistna, wiąz szypułkowy, klon pospolity, klin jawor, jesion wyniosły, buk zwyczajny;
- ❖ grupy drzew (skupiska i aleje drzew): aleja jaworowa, aleja wiązowa, aleja lip drobnolistnych, różnogatunkowy starodrzew: Parku Zbylitowska Góra, Parku Strzeleckiego, Plant Kolejowych, Parku Sanguszków;
- ❖ głazy narzutowe i polodowcowe: granitowy gład polodowcowy, głazy narzutowe „Trojaczki”.

Do 2018 roku na terenie miasta Tarnowa powołane były 43 pomniki przyrody. W 2019 roku Uchwałą nr IX/76/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28.03.2019 roku ustanowiono pomnik przyrody – lipy drobnolistnej przy ul. H. Marusarz. Nadzór nad pomnikiem przyrody sprawuje Prezydent Miasta Tarnowa. Ochronę tej formy ochrony przyrody ustanawia się w celu: utrzymania we właściwym stanie elementu przyrody, ochrony zieleni w mieście Tarnowie, a także kształtowania właściwych postaw człowieka wobec przyrody. Dodatkowo wprowadza się następujące zakazy: niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania pomnika przyrody, uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby wokół pomnika przyrody oraz umieszczania na pomniku przyrody tablic reklamowych⁵⁸.

⁵⁶ źródło: SDF 2019. Standardowy Formularz Danych. Obszar Dolny Dunajec PLH120085. GDOŚ. Warszawa

⁵⁷ źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp: 26.11.2021

⁵⁸ źródło: Uchwała nr IX/76/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28.03.2019 roku

Korytarze ekologiczne

Na terenie miasta Tarnowa i w jego najbliższym otoczeniu zlokalizowany jest Korytarz Ekologiczny Dolina Dolnego Dunajca (KPD – 11B) o znaczeniu międzynarodowym. Analizowany korytarz łączy Obszar Pogórza Ciężkowickiego o znaczeniu krajowym z Korytarzem Ekologicznym Tarnobrzeskim Wisły o znaczeniu międzynarodowym. Na terenie miasta Tarnowa występują również korytarze i węzły o znaczeniu lokalnym. Funkcją taką pełnią przede wszystkim doliny rzeczne (stanowiące szlaki migracji zwierząt), większe zbiorniki wodne oraz kompleksy leśne.

Poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody na terenie miasta Tarnowa występują także obszary cenne przyrodniczo o łącznej powierzchni 219,59 ha, do których zaliczyć należy⁵⁹:

- ❖ 8 parków spacerowo-wypoczynkowych (88,79 ha);
- ❖ 62 zieleńce (8,5 ha);
- ❖ zieleń uliczna (13,5 ha);
- ❖ tereny zieleni osiedlowej (75,7 ha) oraz
- ❖ 11 cmentarzy (33,1 ha).

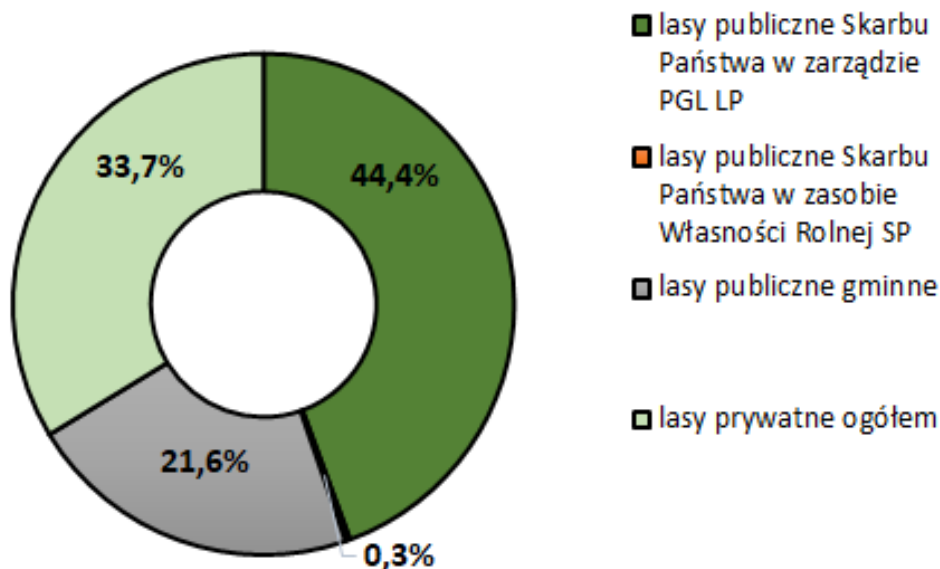
Lasy

Powierzchnia gruntów leśnych na terenie miasta Tarnowa wynosi 290,33 ha. Od 2018 roku odnotowano wzrost o 12,38 ha. W latach 2019-2020 wskaźnik lesistości utrzymywał się na tym samym poziomie 4% (wzrost o 0,2% w stosunku do 2018 roku) (Tabela 25) i był o 24,6% niższy od średniej lesistości kraju (28,6%)⁶⁰. Struktura własnościowa lasów miasta Tarnowa nie odbiega od struktury uśrednionej dla kraju z dominującym udziałem lasów we władaniu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe (PGL LP). W zarządzie PGL LP pozostaje 44,4% powierzchni leśnej miasta, natomiast prywatna własność leśna wynosi 33,7% (Rysunek 10). Lasy gminne stanowią 21,6% powierzchni miasta. Lasy miasta Tarnowa znajdują się w zarządzie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krakowie pod nadzorem Nadleśnictwa Gromnik. Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu (PUL) powierzchnia gruntów nadleśnictwa na terenie miasta wynosi 135,77 ha⁶¹. Wszystkie lasy położone w granicach miasta pełnią funkcje ochronne, zgodnie z Ustawą o Lasach. Nadleśnictwo prowadzi gospodarkę leśną na obszarze lasów Skarbu Państwa i nadzoruje gospodarkę leśną lasów prywatnych położonych na terenie powiatu tarnowskiego i miasta Tarnowa (92 ha). Nadzór Nadleśnictwa Gromnik (NG) nad gospodarką leśną w lasach niepaństwowych został zlecony przez Starostę powiatu tarnowskiego i Prezydenta Miasta Tarnowa.

⁵⁹ źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp: 29.11.2021 r.; Raport o stanie Miasta 2020 rok

⁶⁰ źródło: Rocznik Statystyczny Leśnictwa. GUS. Warszawa 2021 r.

⁶¹ źródło: Plan Urządzenia Lasu sporządzony na okres gospodarczy od 1.01.2013 do 31.12.2022 roku. Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Krakowie

Rysunek 10. Struktura własności lasów na terenie Miasta Tarnowa w latach 2019-2020⁶²

Tabela 25. Lesistość oraz powierzchnie gruntów leśnych w podziale na formę własności na terenie miasta Tarnowa w latach 2018-2020⁶³

Rok	Grunty leśne Ogółem	Lesistość	Lasy ogółem	Lasy publiczne ogółem	Lasy publiczne Skarbu Państwa	Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	Lasy publiczne gminne	Lasy prywatne ogółem
	[ha]	[%]	[ha]					
2018	277,95	3,8	276,28	184,28	124,28	121,35	60,0	92,0
2019	290,33	4,0	288,66	196,66	123,02	121,35	59,0	92,0
2020	290,33	4,0	288,66	196,66	123,02	121,35	59,0	92,0

3.9.1 Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze

- ❖ Cel: Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
 - Kierunki interwencji:
 - Ochrona przyrody;
 - Promocja walorów przyrodniczych i zrównoważony rozwój turystyki;
 - Ochrona powierzchni i spójności lasów;
 - Utrzymanie zielonej infrastruktury.
- ❖ Cel: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta
 - Kierunki interwencji:
 - Pobudzenie u mieszkańców odpowiedzialności za otaczające środowisko i wyeliminowanie negatywnych zachowań.

Zadania, wynikające z Programu Ochrony Środowiska, w zakresie zasobów przyrodniczych na terenie miasta Tarnowa, realizowane są w sposób ciągły, w ramach obowiązków miasta. Miasto Tarnów

⁶² źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp: 6.12.2021

⁶³ źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>, dostęp: 5.11.2021

proceeds actions related to nature and forest resources protection, consisting in maintaining greenery in urban and suburban areas, taking into account in planning documents the needs of nature and forest resources protection, and also conducting protective measures on forest areas.

Detailed description of tasks in the area of natural resources implemented on the territory of Tarnobrzeg in the years 2019-2020 is presented in Table no. 26.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Tabela 26. Tabela oceny stopnia wykonania zadań w zakresie zasobów przyrodniczych⁶⁴

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Zachowanie różnorodności biologicznej i jej racjonalne użytkowanie oraz stworzenie spójnego systemu obszarów chronionych	Do 2024	Nadleśnictwo Gromnik	Zachowanie różnorodności biologicznej w ramach prowadzonej gospodarki leśnej (wprowadzanie gatunków domieszkowych w zakładanych uprawach np. lipa, pozostawianie kęp ekologicznych oraz cennych drzew- stare, okazałych rozmiarów dęby, pozostawianie martwego drewna, wykorzystanie odnowienia naturalnego).	-	-	-	-
↔		2019-2020	GMT	Zwalczanie Barszczu Sosnowskiego.	21 999,60	21 600,00	43 599,6	Środki własne, WFOŚiGW
↔		2019-2020	GMT	Interwencje dzikich zwierząt.	34 560,00	31 918,50	66 478,50	Środki własne
↔	Opracowanie planów ochrony/ planów zadań ochronnych dla Rez. Debrza i obszaru Natura 2000 - Dolny Dunajec PLH120085	rez. Debrza 2015-2021 i 2021-2026 Natura 2000 Dolny Dunajec PLH120085 2014-2024	RDOŚ Kraków	Zarządzenie Nr 27 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Debrza" - zadania ochronne ustanowione na 5 lat. Zarządzenie Nr 8 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 23 kwietnia 2021 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Debrza" - zadania ochronne ustanowione na 5 lat. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolny Dunajec PLH120085, ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 4 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2014 r. poz. 4920 ze zm.).	-	-	-	-
↔	Realizacja zadań z zakresu rozwoju bezpiecznej dla środowiska nowoczesnej infrastruktury wypoczynkowo-rekreacyjnej zapewniającej	Do 2024	Nadleśnictwo Gromnik	Utrzymanie infrastruktury wypoczynkowo-rekreacyjnej Nadleśnictwa Gromnik w dobrym stanie technicznym (konserwacja, wymiana zużytych elementów), zakup nowych urządzeń wypoczynkowo-rekreacyjnych.	1 000	500	1 500	Środki własne
↗		2018-2021	GMT	Rewitalizacja Parku Strzeleckiego.	1 663 648,33	618 196,53	2 281 844,86	Środki własne, budżet Państwa, Środki Unii Europejskiej

⁶⁴ źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z ankietyzacji.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↗	wzrost potencjału turystycznego miasta	2019-2021	GMT	Przebudowa fontanny w Parku Sanguszków.	864 444,00	211 161,48	1 075 605,48	Środki własne
↑		2019	GMT	Budowa platformy widokowej, oświetlenie i mała architektura w Parku Westerplatte.	266 647,09	0	266 647,09	Środki własne
↔	Zachowanie powierzchni leśnych	2019-2020	Nadleśnictwo Gromnik	Nadleśnictwo prowadzi trwale zrównoważoną gospodarkę leśną według planu urządzenia lasu. Zachowanie powierzchni leśnej stanowi jedną z podstawowych cech trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Działanie o charakterze ciągłym, którego koszty ciężko oszacować ponieważ w jego skład wchodzi nie tylko konkretne zabiegi gospodarcze wykonywane w drzewostanie, ale również cały proces planistyczny i organizacyjny.	-	-	-	-
↔		2019-2020	ARiMR	Programy realizowane na terenie powiatu tarnowskiego: Działanie 8: Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, realizowane poprzez poddziałania: 8.1: Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych 8.5: Inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska. Oba ww. poddziałania ze względu na swoją specyfikę są do siebie zbliżone, z tą różnicą, że poddziałanie 8.1 dedykowane jest dla rolników, którzy posiadają grunty rolne charakteryzujące się niską przydatnością dla rolnictwa, stanowiące potencjalny obszar dla zakładania upraw leśnych, jak również kształtowania struktury krajobrazu obszarów wiejskich, zwiększanie obszarów leśnych poprzez zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych oraz gruntach z sukcesją naturalną. Z kolei poddziałanie 8.5 skierowane jest do właścicieli lasów prywatnych w wieku 11-60 lat, które wymagają znaczących nakładów w celu utrzymania ich w dobrej kondycji. Pomoc w ramach poddziałania 8.5 przyznawana może być na wprowadzanie podsadzeń w istniejących lasach, przy uwzględnieniu lokalnych warunków siedliskowych, środowiskowych i klimatycznych danego obszaru, w celu zwiększenia odporności drzewostanów na zmiany klimatyczne oraz wzrostu różnorodności biologicznej, a także zwiększenia retencji wody na danym obszarze.	-	-	-	współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)
↔	Zwiększanie powierzchni leśnych, w tym: prowadzenie odnowień	Do 2022	Nadleśnictwo Gromnik	Odnowienia na gruntach leśnych będących w zarządzie Nadleśnictwa Gromnik - w latach 2019-2020 odnowiono 0,50 ha	0	12 242	12 242	Środki własne

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	li zalesień (lasy wszystkich form własności)	2019-2020	ARIMR	Realizację opisano w zadaniu "Zachowanie powierzchni leśnych".	-	-	-	współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)
↔		2019-2020	GMT	W 2019 r. właściciele lasów dokonali następujących działań: - czyszczenia wczesne – 0,41 ha, - czyszczenia późne – 0,15 ha. W 2020 r. dokonali następujących działań: - odnowienia naturalne - 0,05 ha, - czyszczenia późne - 0,3 ha.	-	-	-	-
↔	Nadzór nad gospodarką leśną w lasach, w tym prowadzenie nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa	Do 2021	Nadleśnictwo Gromnik	Prowadzenie nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa znajdującymi się na terenie Miasta Tarnowa.	2 999	3 365	6 364	Środki otrzymane z Starostwa Powiatowego w Tarnowie
↔	Opracowywanie inwentaryzacji stanu lasów oraz realizacja gospodarki leśnej zgodnie z UPUL	Do 2022	Nadleśnictwo Gromnik	Realizacja gospodarki leśnej zgodnie z PUL dla Nadleśnictwa Gromnik na lata 2013-2022. Informacje nt. kosztów realizacji gospodarki leśnej zgodnie z UPUL posiadają właściciele lasów prywatnych.	17 050	36 153	53 203	Środki własne
↔	gospodarki leśnej zgodnie z UPUL i PUL	-	GMT	W 2019 r. oraz w 2020 r. nie była opracowywana inwentaryzacja stanu lasów. Była realizowana gospodarka leśna zgodnie z Uproszczonym Planem Urządzania Lasu zatwierdzonym zarządzeniem Prezydenta Miasta z 2015 r.	-	-	-	-
↔	Utrzymanie zieleni o charakterze publicznym, w tym pielęgnacja	2019-2020	ZDIK	Bieżące utrzymanie zieleni w pasach drogowych tj. koszenie trawników, cięcia pielęgnacyjne drzew i krzewów, pielęgnacja terenów zielonych (nawożenie, zbieranie liści, podlewanie).	1535615	1346793	2 882 408	Budżet GMT
↔	odnowienie założeń parkowych	2019-2022	GMT	Bieżące utrzymanie zieleni miejskiej.	2 963 843,72	3 177 886,22	6 141 729,94	Środki własne
↔	oraz utrzymanie zieleni przy drogach i na osiedlach mieszkaniowych	2019-2020	SM Śnieżka	Pielęgnacja zieleni na terenach Spółdzielni.	-	-	-	Środki własne
↗	Nasadzenia drzew i krzewów (ok. 500 szt.) –	2019-2020	SM Jaskółka	Nasadzenia drzew i krzewów (ok. 295 szt.) – w obrębie zasobów mieszkaniowych SM Jaskółka	4 032	4 133	8 165	Środki własne w ramach opłat za lokale na

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
	w obrębie zasobów mieszkaniowych SM Jaskółka							konserwację terenów zielonych
↔	Wydawanie zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów (przyjmowanie zgłoszeń) i kontrola wykonania obowiązku nasadzeń zastępczych	2019-2020	GMT	W 2019 roku wydano 139 decyzji dotyczących zezwoleń na usunięcie drzew oraz przyjęto 375 zgłoszeń. W 2020 roku wydano 140 decyzji dotyczących zezwoleń na usunięcie drzew oraz przyjęto 350 zgłoszeń Wydawanie decyzji zezwalających na usunięcie drzew i krzewów zgodnie z obowiązującymi przepisami.	-	-	-	Środki własne
↔	Promocja walorów przyrodniczych miasta poprzez zamieszczanie informacji na stronach internetowych, w lokalnych gazetach, na targach turystycznych	2019-2020	GMT	Zadanie realizowane na bieżąco za pomocą publikacji na stronach internetowych, mediach społecznościowych lub lokalnych gazetach.	-	-	-	-

Ocenę stopnia realizacji zadania (kolumna 1) wykonano zgodnie z poniższą legendą:

Zadanie zrealizowane - zakończone	↑
Brak realizacji zadania	↓
Zadanie jest w trakcie realizacji	↗
Zadanie ciągłe	↔
Brak informacji od podmiotu wykonującego zadanie	x

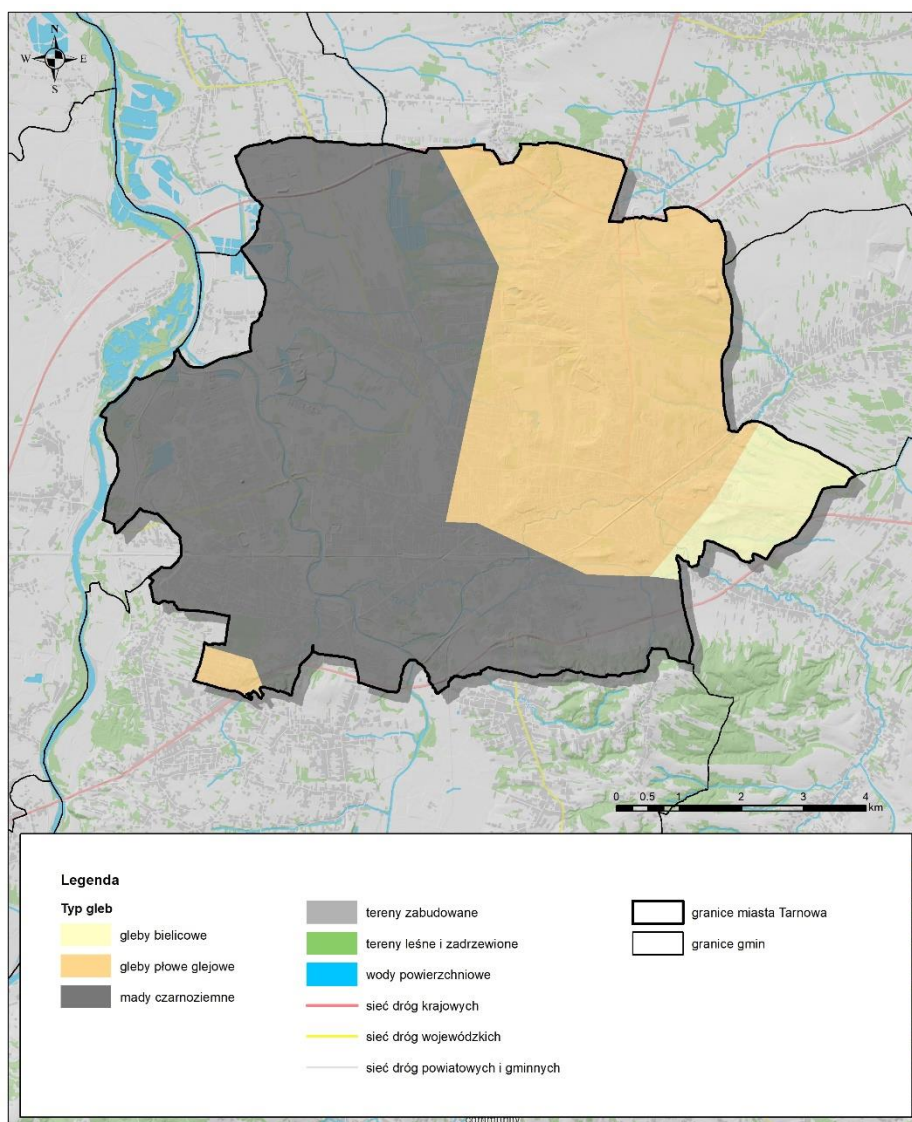
3.10 Gleby i zagospodarowanie terenu

Ochrona zasobów i jakości gleb stanowi istotny element działań w zakresie polityki środowiskowej i rolnej. Badania chemizmu gleb ornych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, który realizowany jest w cyklu pięcioletnim. Celem badań jest ocena stanu zanieczyszczeń oraz śledzenie zmian właściwości gleb pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka. W latach 2019-2020 na terenie miasta Tarnowa nie prowadzono badań związanych z określeniem chemizmu gleb ornych.

Charakterystyka i stan gleb

Na terenie miasta Tarnowa występuje duże zróżnicowanie gleb, które związane jest głównie z geologią, rzeźbą terenu oraz warunkami wodnymi. Zachodnią część miasta pokrywają głównie mady czarnoziemne, z kolei wschodnią – gleby płowe glejowe i gleby bielcowe (Rysunek 11). Przydatność gleb dla rolnictwa jest wysoka (50% użytków rolnych zostało zaklasyfikowanych do III klasy). Niemniej ze względu na zanieczyszczenie gruntów wynikające ze specyfiki obszaru (tereny przemysłowe zlokalizowane w mieście), obszary te w większości nie są wykorzystywane do celów rolniczych⁶⁵.

⁶⁵ źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa, 2014 rok

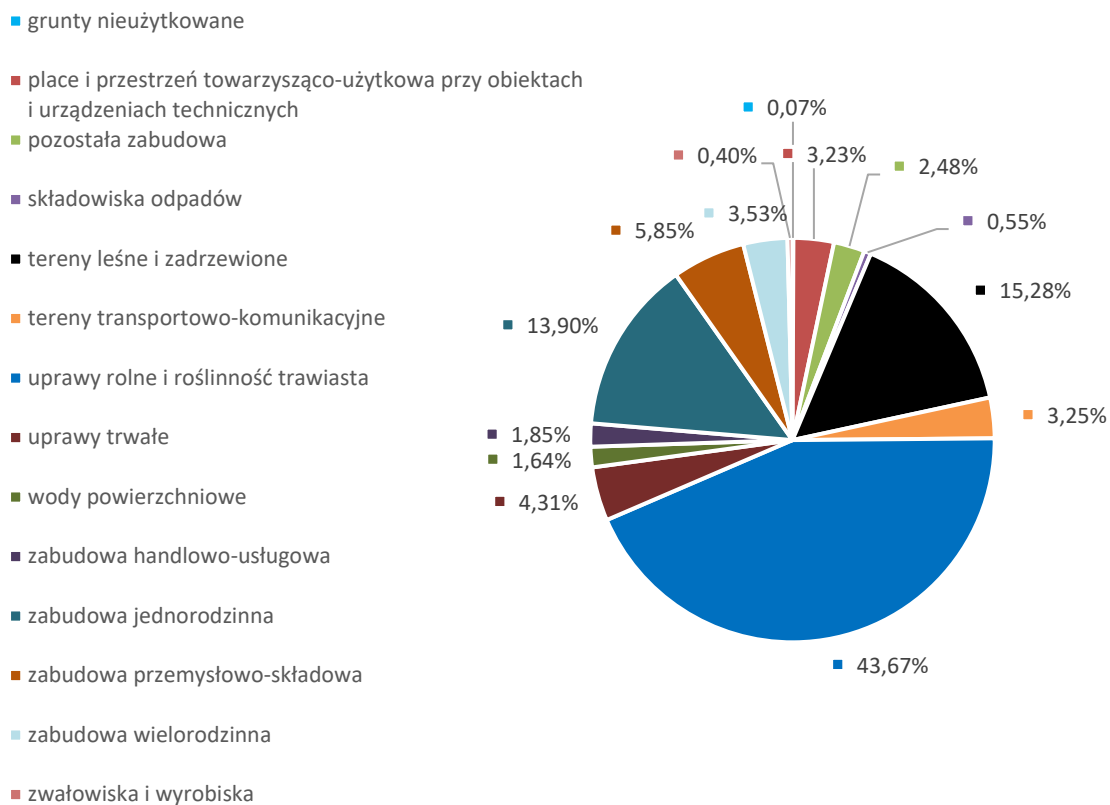

Rysunek 11. Typy gleb występujące na terenie miasta Tarnów⁶⁶

Struktura użytkowania gruntów

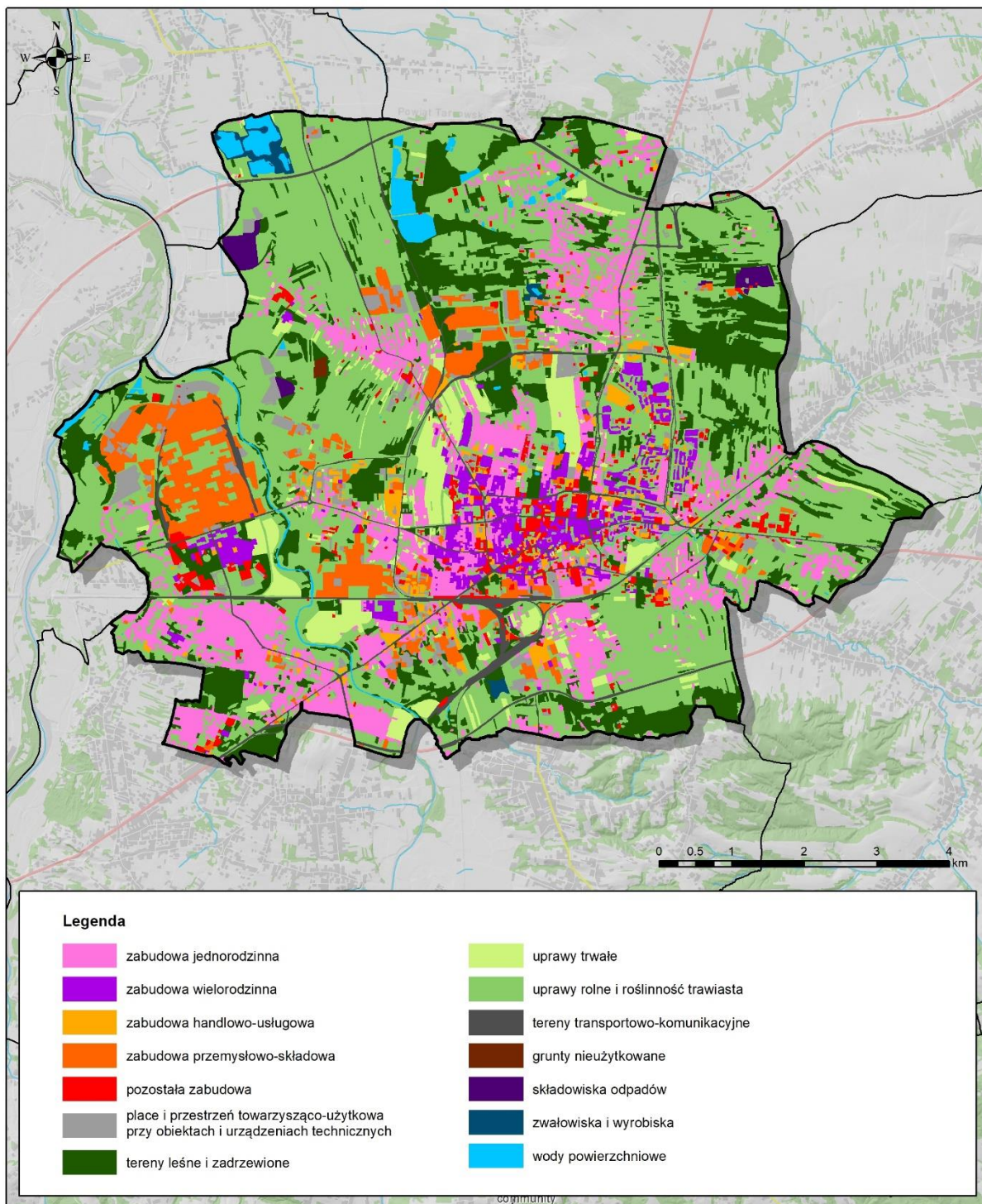
Największe udziały w pokryciu terenu w mieście Tarnów mają uprawy rolne i roślinność trawiasta (ponad 43%), tereny leśne (15%) oraz zabudowa jednorodzinna (prawie 14%). Najrzadziej występują grunty nieużytkowane (0,07% powierzchni Miasta) oraz zwałowiska i wyrobiska (0,4%) (Rysunek 12). Największa koncentracja zabudowy jednorodzinnej oraz wielorodzinnej zlokalizowana jest w centralnej części Miasta. Obrzeża Tarnowa (poza południowo-zachodnią częścią) pokrywają tereny leśne i zadrzewione oraz uprawy rolne i roślinność trawiasta (Rysunek 13).

⁶⁶ źródło: opracowanie własne na podstawie European Soil Database <http://eusoils.jrc.ec.europa.eu>

Rysunek 12. Procentowy udział sposobów użytkowania terenów w mieście Tarnów⁶⁷

⁶⁷ źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych Pobieranie danych BDOT10k w serwisie www.geoportal.gov.pl

Rysunek 13. Użytkowanie gruntów na terenie miasta Tarnowa⁶⁸

Osuwiska

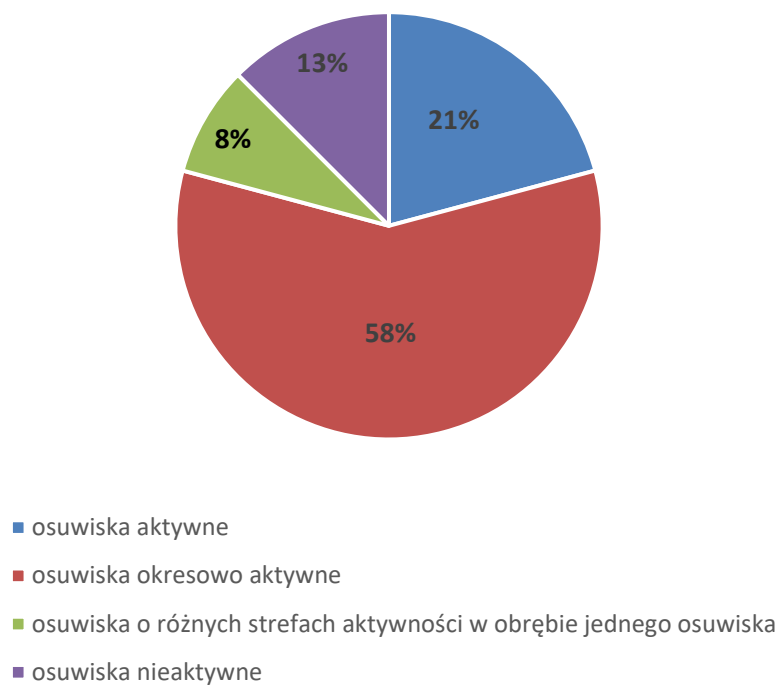
Ruchy masowe to osuwanie, spłyzywanie lub obrywanie powierzchniowych warstw skał, zwietrzliny oraz gleby. Ruchy te powstają naturalnie lub na skutek działalności człowieka. W Polsce najczęstszym efektem procesów grawitacyjnych są osuwiska. Osuwisko to forma geologiczna

⁶⁸ źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych Pobieranie danych BDOT10k w serwisie www.geoportal.gov.pl

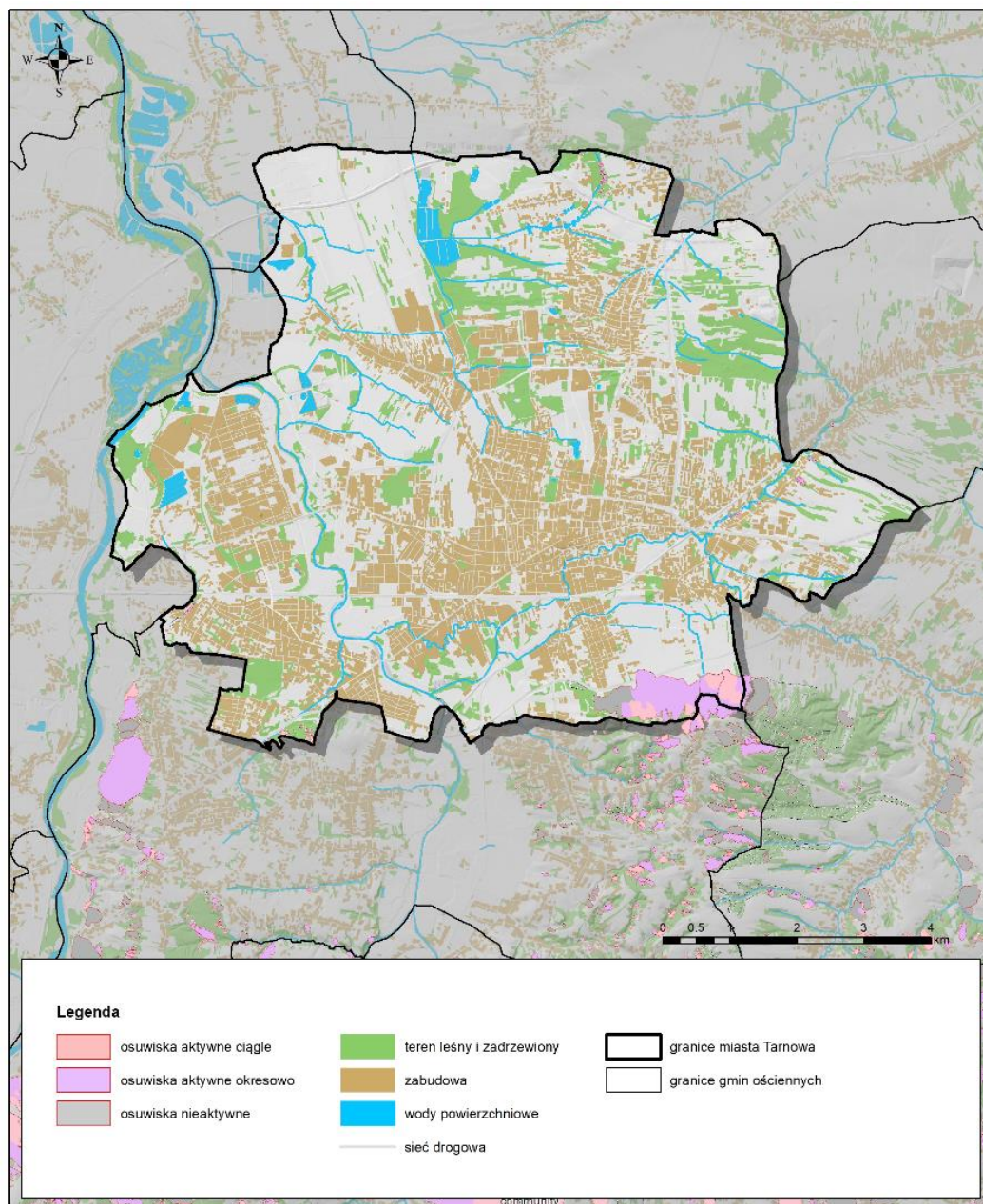
przejawiająca się w rzeźbie terenu, która powstała w wyniku grawitacyjnego przemieszczenia wzdłuż powierzchni poślizgu, spływu lub oderwania materiału skalnego, w szczególności skał, zwietrzelin, gruntów oraz nasypów⁶⁹. Dane o osuwiskach gromadzone są ogólnopolskim projekcie System Ostry Przeciwoosuwiskowej (SOPO), który realizowany jest na zlecenie Ministra Klimatu i Środowiska.

Na terenie miasta Tarnowa osuwiska występują w 4 rejonach. Różny stopień ich wykształcenia wynika z zróżnicowanej budowy geologicznej oraz rzeźby terenu. Łącznie na terenie Miasta zlokalizowanych jest 48 osuwisk (Rysunek 14 i Rysunek 15).

⁶⁹ źródło: <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/sopo-baza-wiedzy/11881-ruchy-masowe-i-osuwisko-definicje.html>

Rysunek 14. Osuwiska występujące na terenie miasta Tarnowa

Rysunek 15. Lokalizacja osuwisk na terenie miasta Tarnowa⁷⁰

Najwięcej osuwisk zlokalizowanych jest w południowej części miasta (25 osuwisk) (Rysunek 15). Na obszarze zlokalizowanym w północno-wschodniej części Tarnowa stwierdzono 15 osuwisk. W części wschodniej miasta odnotowano 8 osuwisk. Największe osuwiska zarejestrowano w rejonie Góry Świętego Marcina. W pozostałych rejonach występują osuwiska małe, o powierzchni poniżej 0,6 ha. Cechą charakterystyczną zdecydowanej większości osuwisk położonych na analizowanym terenie jest ich mała powierzchnia oraz wyraźne wykształcenie skarp głównych⁷¹.

⁷⁰ źródło: opracowanie własne na podstawie danych z <https://www.geoportal.gov.pl/>

⁷¹ źródło: dane przekazane przez Urząd Miasta w Tarnowie

Zasoby kopalin

Budowa geologiczna miasta Tarnowa zlokalizowana jest w obrębie dwóch jednostek: Zapadliska Przedkarpackiego oraz Karpat Zewnętrznych. Większa część obszaru Miasta położona jest na Płaskowyżu Tarnowskim, a w granicach administracyjnych Tarnowa leży najdalej wysunięty na północ szczyt Karpat Zewnętrznych Góra św. Marcina⁷².

Zgodnie z bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce publikowanym przez Państwową Służbę Geologiczną na terenie miasta Tarnowa udokumentowano pięć złóż kopalin (stan na 31 grudnia 2020 roku) (Tabela 27, Rysunek 16).

Ponadto zgodnie z danymi opublikowanymi przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) (Baza MIDAS) w 2020 roku eksploatowano trzy złoża: dwa złoża gazu ziemnego oraz jedno złożo piasków i żwirów. Wydobycie wskazanych złóż prowadziły następujące podmioty:

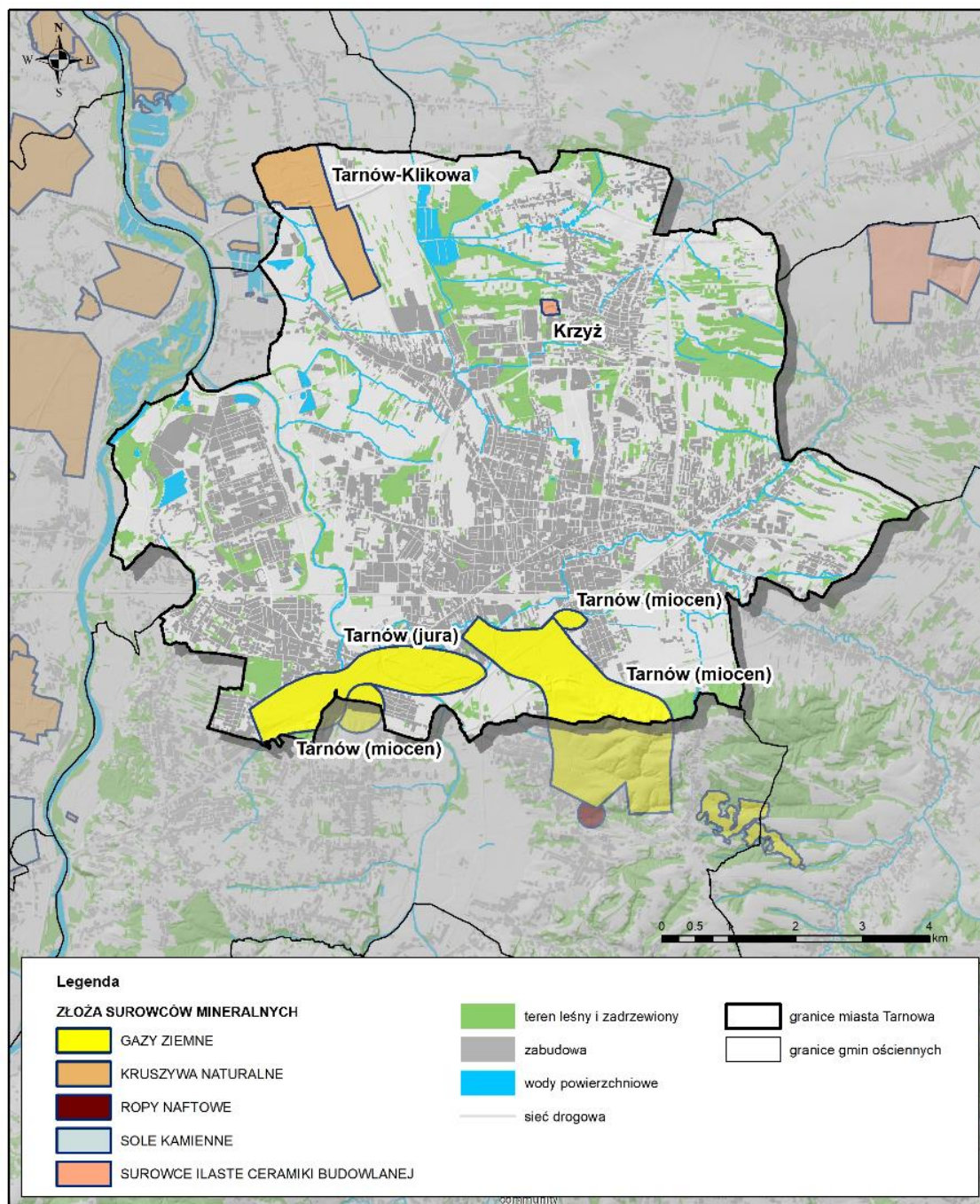
- (1) Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie (wydobycie gazu ziemnego);
- (2) BRUK-BET sp. z o.o. (wydobycie piasku i żwiru).

Tabela 27. Zestawienie złóż kopalin występujących na obszarze miasta Tarnowa⁷³

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina [jednostka]	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby		Wydobycie
				geologiczne - bilansowe	przemysłowe	
1	Konstancja-Mieszczanka	Surowce ilaste ceramiki budowlanej [tys. m ³]	złożo skreślone z bilansu zasobów	-	-	-
2	Krzyż	Surowce ilaste ceramiki budowlanej [tys. m ³]	eksploatacja złoża zaniechana	698	-	-
3	Tarnów (jura)	Gaz ziemny [mln m ³]	złożo zagospodarowane	234,74	7,36	5,81
4	Tarnów (miocen)	Gaz ziemny [mln m ³]	złożo zagospodarowane	806,44	60,23	18,48
5	Tarnów-Klikowa	Piaski i żwiry [tys. ton]	złożo zagospodarowane	19 467	635	603

⁷² źródło: Strategia Rozwoju Miasta Tarnów 2020 Aktywny, Komfortowy, Silny

⁷³ źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bilansów zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2020 roku

Rysunek 16. Zestawienie zasobów złóż kopalin naturalnych na terenie miasta Tarnowa (bez złoża skreślonego z bilansu)⁷⁴

W latach 2019-2020 nie prowadzono eksploatacji surowców ilastych ceramiki budowlanej. Wydobyte gazu ziemnego ze złoża Tarnów (jura) oraz piasków i żwirów ze złoża Tarnów Klikowa wzrosło w roku 2020 w porównaniu do roku 2019 (gaz ziemny wzrost o 0,71 mln m³, piaski i żwiry - wzrost o 7 tys. t). Wyłącznie ze złoża Tarnów (miocen) eksploatacja gazu ziemnego uległa redukcji (w 2019 roku – 19,18 mln m³).

3.10.1 Obszar interwencji: Zasoby geologiczne, Gleby

- ❖ Cel główny: Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych
 - Kierunki interwencji:

⁷⁴ źródło: opracowanie własne na podstawie danych z <https://www.geoportal.gov.pl/>

- Racjonalne wykorzystanie zasobów gleb;
- Racjonalne wykorzystanie kopalin;
- Ochrona powierzchni ziemi;
- Działania administracyjne w zakresie ochrony powierzchni ziemi.

Na terenie miasta Tarnowa występuje 48 osuwisk, z czego ponad połowa to osuwiska okresowo aktywne. Eksploatacja kopalin odbywa się w dwóch złożach gazu ziemnego oraz jednym złożu piasków i żwirów.

Zadania wynikające z Programu Ochrony Środowiska, w zakresie ochrony złóż kopalin oraz gleb na terenie miasta Tarnowa realizowane są w sposób ciągły i koncentrują się między innymi na: prowadzeniu i aktualizacji rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz ochronie niezagospodarowanych złóż kopalin na etapie wydawania koncesji.

Szczegółowy opis zadań w zakresie zasoby geologiczne, gleby realizowanych na terenie Miasta Tarnowa w latach 2019-2020, zestawiono w Tabeli nr 28.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Tabela 28. Tabela oceny stopnia wykonania zadań w zakresie zasobów geologicznych i gleb⁷⁵

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcia zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Rekultywacja terenów zdegradowanych	-	GMT	W 2020 Wydział Ochrony Środowiska wydał jedną decyzję dotyczącą rekultywacji gruntów rolnych.	-	-	-	-
↔	Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalin na etapie wydawania koncesji	-	GMT – Prezydent Miasta	Ustawa POŚ stanowi że niezagospodarowane złoża kopalin podlegają ochronie, której zakres określono w art. 125 i 126: Złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym również kopalin towarzyszących. Eksploatację złóż kopalin prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony oraz przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopalin. Podejmujący eksploatację złóż kopalin lub prowadzący tę eksploatację jest zobowiązany przedsiębiorca, który sukcesywnie prowadzi rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywraca do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze środowiska.	-	-	-	-
↔		2019-2020	Marszałek Województwa	W badanym okresie wydano 1 decyzję wygaszającą koncesję dla złoża "Krzyż" oraz 2 decyzje zmieniające koncesje dla złoża "Tarnów Klikowa". Ponadto wykreślono z bilansu złoża "Konstancja Mieszczanka".	-	-	-	Środki własne

⁷⁵ źródło: opracowanie własne na podstawie danych <https://www.geoportal.gov.pl/>

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcia zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin	-	GMT - Prezydent Miasta	Zgodnie z art. 104 a ust. 1 pkt 1 i 118 ust. 1 prawa geologicznego i górniczego nielegalna eksploatacja, to: -wykonywanie działalności bez wymaganej koncesji, bez zatwierzonego projektu prac geologicznych lub niezgodnie z koncesją albo zatwierdzonym projektem prac geologicznych; -prowadzenie bez wymaganej koncesji lub wbrew warunkom w niej określonym działalność w zakresie: poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, wydobywania kopalin ze złóż, bezziornikowego magazynowania substancji lub składowania odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych. <u>Brak nielegalnej eksploatacji kopalin na terenie miasta Tarnowa.</u>	-	-	-	-
↑		2019-2020	Marszałek województwa	Brak nielegalnej eksploatacji.	-	-	-	-
↔	Prowadzenie i aktualizacja rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi	2019-2020	GMT – Prezydent Miasta	Starosta prowadzi rejestr zawierający informacje o terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi.	-	-	-	-
↔	Obserwacja terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy	2019-2020	PIG	Monitoring (względny i powierzchniowy) osuwiska 36270. Brak możliwości wydzielenia kosztów z uwagi na prowadzenie zadania w ramach większego projektu.	-	-	-	NFOŚiGW
↔		2019-2020	GMT	Zgodnie z art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska Starosta prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach. System Osłony Przeciw osuwiskowej (SOPO) jest ogólnopolskim projektem realizowanym na zlecenie Ministra Środowiska Dane o osuwiskach gromadzone są w unowocześnianej bazie danych, dostępnej dla użytkowników pod adresem osuwiska.pgi.gov.pl.	-	-	-	-
↔	Identyfikacja potencjalnych historycznych zanieczyszczeń	2019-2020	GMT	Jeśli wystąpią potencjalne historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi Starosta dokonuje identyfikacji takich	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcia zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
	powierzchni ziemi oraz sporządzenie ich wykazu			obszarów oraz sporządza i przekazuje do RDOŚ ich wykaz.				
↔	Określanie warunków korzystania z zasobów geologicznych w wydawanych decyzjach i koncesjach dotyczących prowadzenia prac geologicznych i wydobywania kopalin, w tym kontrola wypełnienia zapisów zawartych w wydawanych decyzjach	2019-2020	Marszałek Województwa	W badanym okresie wydano: 3 decyzje zatwierdzające projekty hydrogeologiczne, 3 decyzje zatwierdzające dokumentacje hydrogeologiczne, 1 decyzja zatwierdzająca projekt geologiczno-inżynierski, 3 decyzje zatwierdzające dokumentacje geologiczno-inżynierskie.	-	-	-	Środki własne
↔		2019-2020	OUG w Krakowie	Określanie warunków korzystania z zasobów geologicznych w wydawanych decyzjach i koncesjach dotyczących prowadzenia prac geologicznych i wydobywania kopalin leży w kompetencji organów administracji geologicznej. Organy nadzoru górniczego sprawują nadzór i kontrolę nad ruchem zakładów górniczych m.in. w zakresie gospodarki złożami w procesie ich wydobywania. W latach 2019 i 2020 UOG przeprowadził jedną kontrolę gospodarki złożem na terenie miasta Tarnów. Kontroli robót geologicznych prowadzonych na podstawie koncesji nie wykonywano.	-	-	-	-
↔		2019-2020	GMT – Prezydent Miasta	Starosta określa warunki korzystania z zasobów geologicznych w wydawanych decyzjach i koncesjach dotyczących prowadzenia prac geologicznych i wydobywania kopalin. W roku 2019 zatwierdzono 4 projekty robót geologicznych oraz 3 dokumentacje geologiczne. W roku 2020 zatwierdzono 5 projekty robót geologicznych oraz 4 dokumentacje geologiczne.	-	-	-	-
↔	Rozpatrywanie informacji /zgłoszeń / wyników pomiarów, dotyczących przestrzegania norm środowiskowych oraz wywiązywania się z obowiązków związanych z	2019-2020	GMT	Zgodnie z Prawo geologiczne i górnicze obowiązek złożenia informacji dotyczy każdego przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża. Informacje należy składać organowi koncesyjnemu oraz wierzycielom opłat. Corocznie firmy	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 2021-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcia zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
	korzystaniem ze środowiska w zakresie wydobycia kopalni			i przedsiębiorcy przekładają do UMT informację dotyczącą wydobycia kopali.				

Ocenę stopnia realizacji zadania (kolumna 1) wykonano zgodnie z poniższą legendą:

Zadanie zrealizowane - zakończone	↑
Brak realizacji zadania	↓
Zadanie jest w trakcie realizacji	↗
Zadanie ciągłe	↔
Brak informacji od podmiotu wykonującego zadanie	x

3.11 Gospodarowanie odpadami

Gospodarka odpadami komunalnymi

Zasady selektywnego zbierania odpadów, określone zostały w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta (Uchwała Nr XLII/370/2020 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 listopada 2020 roku w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Tarnowa).

W 2019 roku z terenu miasta Tarnowa odebrano 49 176,70 Mg odpadów komunalnych (łącznie z frakcjami odpadów zebranymi selektywnie). Największy udział w strumieniu odpadów komunalnych w 2019 roku (zarówno z nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych stanowiły niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne 62% (30 366,19 Mg). Odpady 4 frakcji: odpady papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła stanowiły 21% (10 422,66 Mg) ogólnej masy odebranych odpadów komunalnych (Tabela 29). W roku 2020 odnotowano 12% spadek masy odebranych odpadów komunalnych, w stosunku do lat poprzednich. Wynika to z faktu, iż od 01.04.2020 roku gminnym systemem gospodarowania odpadami objęte zostały wyłącznie nieruchomości zamieszkałe oraz w części zamieszkałe. Odpady odbierane od właścicieli nieruchomości, położonych na terenie miasta Tarnowa, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne nie są objęte gminnym systemem odbioru, zagospodarowania oraz sprawozdawczości.⁷⁶

Tabela 28. Masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych z obszaru miasta Tarnowa w latach 2019-2020⁷⁷

Rodzaj odpadu	Masa odebranych i zebranych odpadów Mg	
	2019	2020
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	30 366,19	26 856,94
Odpady 4 frakcji (papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło)	5 453,11	5 438,20
Odpady komunalne ulegające biodegradacji ¹	4 495,88	4 230,42
Odpady wielkogabarytowe	3 115,24	1 672,45
Odpady budowlane i rozbiórkowe	2 351,50	1 759,18
Razem	45 781,92	41 848,43

Odpady zebrane w PSZOK

Na terenie miasta Tarnowa funkcjonują dwa Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK): (1) przy ul. Komunalnej 31 oraz (2) przy ul. Kąpielowej 4b. Do PSZOK zlokalizowanych na terenie miasta od 2015 roku odpady mogą również dostarczać mieszkańcy Gminy Tarnów. Masa odpadów zebranych w PSZOK wyniosła: 9 746,48 Mg w 2019 roku oraz 7 891,80 Mg w 2020 roku.

Odpady komunalne ulegające biodegradacji

W 2019 roku masa odebranych z terenu miasta Tarnowa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wynosiła 5 658,69 Mg. Według danych pochodzących ze Sprawozdania Prezydenta Miasta Tarnowa z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie

⁷⁶ źródło: Uchwała Nr XXI/215/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2019 r. uchylająca uchwałę w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, położonych na terenie miasta Tarnowa, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne

⁷⁷ źródło: sprawozdania Prezydenta Miasta Tarnowa składane Marszałkowi Województwa Małopolskiego z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi

miasta, w 2020 roku nie przekroczono dopuszczalnego poziomu składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (osiągając 0%).

Odpady komunalne z podziałem na cztery frakcje: papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło

W 2019 roku odsetek odebranych odpadów 4 frakcji (papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło) wyniósł 21%. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia 4 frakcji odpadów komunalnych (papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło) wyniósł 40%, a w 2020 roku utrzymywał się na poziomie 38% (spadek o 2%).

Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe

Zgodnie z informacjami zawartymi w sprawozdaniu Prezydenta Miasta Tarnowa z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2019 rok wynika, iż na terenie miasta poziom recyklingu (przygotowania do ponownego użycia i odzysku) odpadów budowlanych wyniósł 100%. W roku 2020 poziom ten osiągnął wsrtość 98% (spadek o 2%).

Odpady zawierające azbest

Na terenie województwa zlokalizowane są 3 składowiska odpadów zawierających azbest: w Tarnowie, w Ujkowie Starym (gm. Bolesław) oraz w Oświęcimiu.

Zgodnie z danymi zawartymi w Bazie Azbestowej (stan na 9.11.2020 roku), na terenie miasta Tarnowa zinwentaryzowano łącznie 3 192,57 Mg wyrobów zawierających azbest. Masa unieszkodliwionych odpadów wyniosła 1 514,31 Mg. Do usunięcia pozostaje 1 678,26 Mg wyrobów zawierających azbest.⁷⁸

Na terenie miasta prowadzone są kampanie informacyjne na temat możliwości skorzystania z dofinansowania do usunięcia i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest. W 2020 roku z dofinansowania skorzystało 37 mieszkańców, co skutkowało unieszkodliwieniem 28,37 Mg odpadów azbestowych.

Zapobieganie powstawaniu odpadów (ZPO)

W ramach zapobiegania powstawaniu odpadów, ponowne użycie powinno być działaniem priorytetowym, umożliwiającym wydłużenie cyklu życia produktu, przez co oszczędzane są zasoby (np. woda, drewno, węgiel), które musiałyby być wykorzystane do wytworzenia nowego produktu. Istotne jest także ograniczenie wytwarzania odpadów przez konsumentów już na etapie podejmowania decyzji o zakupach.

Zapobieganie powstawaniu odpadów jest ulokowane najwyżej w hierarchii sposobów postępowania z odpadami. Na obszarze miasta Tarnowa ZPO realizowane jest między innymi poprzez:

- ❖ działania informacyjno-edukacyjne, których celem jest zmiana zachowań i wzrost świadomości ekologicznej;
- ❖ promowanie ponownego wykorzystania, naprawy lub odnowienia rzeczy w celu wydłużenia długości ich życia;
- ❖ zbieranie odzieży używanej w specjalnie do tego celu ustawionych pojemnikach.

W pełnym wdrożeniu hierarchii gospodarki odpadami, istotne jest tworzenie centrów ponownego użycia przedmiotów, do których mieszkańcy mogliby przekazywać produkty nadające się do

⁷⁸ źródło: <https://bazaazbestowa.gov.pl/> - stan na 09.11.2021 roku

ponownego użycia oraz warsztatów naprawczych, gdzie można byłoby naprawić lub modernizować rzeczy, tak aby nadal pełniły swoją funkcję. Działania te powinny być realizowane wspólnie przez: samorząd, organizacje pozarządowe oraz przedsiębiorstwa komercyjne i społeczne, co zostało uwzględnione także w Krajowym programie zapobiegania powstawaniu odpadów (2014). Program ten wskazuje na zalety współpracy samorządów z przedsiębiorstwami społecznymi (spółdzielnie socjalne, organizacje pozarządowe, spółki non-profit), których celem jest integracja społeczna i zawodowa osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem. Przedsiębiorstwa te mogą współtworzyć wspomnianą sieć napraw przedmiotów i przygotowania ich do ponownego użycia lub samodzielnie prowadzić np. sklepy używanych rzeczy.

Gospodarka w obiegu zamkniętym

Gospodarka w obiegu zamkniętym (GOZ) wyznacza standardy, które pozwalają zachować użyteczność produktów jak najdłużej oraz efektywnie wykorzystywać zasoby przy jednoczesnym ograniczeniu powstawania odpadów. Gospodarka taka opiera się na założeniu, iż „wartość produktów, materiałów i zasobów w gospodarce jest utrzymywana tak długo, jak to możliwe, a wytwarzanie odpadów ograniczone do minimum.” W gospodarce w obiegu zamkniętym materiały, które mogą zostać poddane recyklingowi, są ponownie wprowadzane do gospodarki jako nowy surowiec, co wpływa między innymi na zużycie surowców naturalnych, skrócenie drogi transportu i ślad węglowy konkretnego produktu. Istotną rolę w gospodarce obiegu zamkniętego stanowią PSZOK-i, w których zbierane są odpady do dalszego przetworzenia, a także rzeczy do dalszego użytkowania. Kolejnym elementem idei małoodpadowej jest propagowanie nietoksycznych cykli materiałowych i lepsza identyfikowalność potencjalnie niebezpiecznych chemikaliów w produktach, które ułatwiają recykling i zwiększają wykorzystanie surowców wtórnych.

W celu skutecznego wdrażania gospodarki w obiegu zamkniętym bardzo ważne jest kompleksowe podejście do tego zagadnienia przejawiające się między innymi:

- ❖ ekoprojektowaniem (działania te mają na celu wprowadzanie na rynek produktów o wydłużonym cyklu życia lub możliwości ich napraw i ponownego wykorzystania; odpowiednio zaprojektowane produkty przyczynią się do zapobiegania powstawania odpadów oraz minimalizację ich wytwarzania);
- ❖ wprowadzaniem innowacyjności i opracowywaniem nowych technologii odzysku i recyklingu odpadów wytwarzanych w sektorze gospodarczym i komunalnym;
- ❖ wprowadzeniem rozwiązań prawnych;
- ❖ wdrożeniem zachęt ekonomicznych (atrakcyjne ceny surowców pochodzących z odzysku frakcji materiałowych odpadów);
- ❖ współpracą i wymianą doświadczeń między przedsiębiorcami różnych branż w zakresie nowoczesnych technologii (zwrócenie wzajemnej uwagi na możliwości np. wykorzystania potencjału energetycznego odpadów, surowców i półproduktów);
- ❖ wdrażaniem systemów EMAS oraz ISO 14001, których zastosowanie wzmacnia efektywność ekonomiczną;
- ❖ prowadzeniem badań naukowych i tworzeniem koncepcji wdrażania GOZ.

3.11.1 Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

- ❖ Cel główny: Racjonalna gospodarka odpadami
 - Kierunki interwencji:
 - Ograniczenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów;
 - Likwidacja dzikich wysypisk odpadów i działania rekultywacyjne;
 - Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów i odpadów zawierających azbest;
 - Działania administracyjne w zakresie gospodarowania odpadami;

Zadania, wynikające z Programu Ochrony Środowiska, w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawania odpadów na terenie miasta Tarnowa realizowane są w sposób ciągły. W ramach zawartych umów z wyspecjalizowanymi firmami miasto zapewnia odbiór, transport oraz zagospodarowanie odpadów od mieszkańców nieruchomości. Ponadto miasto Tarnów prowadzi i wspiera działania edukacyjno-informacyjne, a także eventy polegające na zbiórce zużytych baterii i akumulatorów w placówkach oświatowych. Działania promujące powadzą także do zwiększenia świadomości ekologicznej i uczą właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi takimi jak na przykład przeterminowane lub nieużyteczne już leki.

Szczegółowy opis zadań w zakresie gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów realizowanych na terenie Miasta Tarnowa w latach 2019-2020 zestawiono w Tabeli nr 29.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Tabela 29. Tabela oceny stopnia wykonania zadań w zakresie gospodarki odpadami i zapobieganiu powstawania odpadów⁷⁹

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Utrzymanie wysokiego odsetka mieszkańców objętych systemem odbioru odpadów komunalnych i selektywnej zbiórki tego rodzaju odpadów (100% mieszkańców)	2019-2020	MPGK	MPGK sp. z o.o. realizuje usługę odbioru odpadów komunalnych w ramach umowy z gminą Miasta Tarnowa, nie mając wpływu na liczbę mieszkańców składających deklaracje o przystąpieniu do systemu odbioru odpadów.	-	-	-	Budżet miasta, w tym opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobierana od właścicieli nieruchomości
↔		2019-2020	PUK	Prowadzenie dwóch PSZOK na terenie Tarnowa, które obejmują zasięgiem wszystkich mieszkańców miasta.	2 201 562,56	6 749 634,95	8 951 197,51	Rekompensata wypłacana przez UMT
↔	Minimalizacja składowanych odpadów	2019-2020	MPGK	MPGK sp. z o.o. nie składowuje odpadów. Do składowania w PUK przekazywane są wyłącznie odpady po biologicznej stabilizacji odpadów, przetworzonych wcześniej na instalacji mechanicznej, spełniające normy określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska.	-	-	-	-
↔			PUK	Przyjmowanie do składowania na składowisku wyłącznie odpadów spełniających określone w przepisach kryteria, zgodnie z procedurami przyjmowania odpadów.	-	-	-	-
↔	Utrzymanie i rozwój bezpiecznej infrastruktury służącej zagospodarowaniu odpadów, w tym:	2019-2020	MPGK	MPGK na bieżąco prowadzi prace modernizacyjne służące utrzymaniu infrastruktury do zagospodarowania odpadów.	-	-	-	Środki własne

⁷⁹ źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ankietyzacji

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔		2019-2020	PUK	Utrzymanie: składowiska odpadów, kompostowni odpadów zielonych i innych bioodpadów, dwóch PSZOK, dwóch miejskich stacji recyklingowych (MSR).	14 412 024,29	13 007 674,3	27 419 698,59	Składowisko i kompostownia - środki własne. PSZOK i MSR - rekompensata
↗	Rozbudowa RIPOK	2019-2020	MPGK	1. Modernizacja i rozbudowa budynku przyjęcia zmieszanych odpadów komunalnych oraz pomieszczeń biurowo-socjalnych 2. Instalacja wentylacji mechanicznej 3. Instalacja bramy rolowanej.	1 481 864	461 398	1 943 262	Pożyczka WFOŚiGW środki własne
	Sortownia odpadów komunalnych zebranych selektywnie		MPGK	Zadanie przejęte przez Urząd Miasta. Zadanie realizowane będzie w późniejszych latach.	--	-	-	-
↓	Instalacja do produkcji paliwa alternatywnego	-	MPGK	Realizacja zadania przeniesiona na późniejsze lata.	-	-	-	-
↗	Zakup śmieciarek – 12 szt.	2019-2020	MPGK	W roku 2019 i 2020 zakupiono po 2 sztuki śmieciarek.	750 000	265 963	1 015 963	Leasing środki własne
↑	Pojemniki na odpady biodegradowalne	2020	MPGK	Zakup pojemników na odpady biodegradowalne dla mieszkańców.	0	893 520	893 520	Środki własne
↑	Rozbudowa PSZOK ul. Kąpielowa	2020	PUK	Zbudowanie i oddanie do użytku nowego PSZOK przy ul. Kąpielowej 4b.	-	2 721 184,69	2 721 184,69	Środki własne oraz dotacja unijna
↑	Rozbudowa PSZOK ul. Komunalna	2020	PUK	Zbudowanie i oddanie do użytku nowego PSZOK przy ul. Komunalnej 31.	-	3 119 425,03	3 119 425,03	Środki własne oraz dotacja unijna
↗	Rozbudowa kompostowni odpadów zielonych	-	PUK	Zadanie w trakcie realizacji – planowany termin zakończenia – 2022 r. Budowa nowej kompostowni odpadów zielonych i innych bioodpadów przy ul. Komunalnej 31.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↓	Budowa hydrofitowej oczyszczalni ścieków	-	PUK	Realizacja zadania planowana w późniejszym terminie.	-	-	-	--
↓	Budowa instalacji recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych	-	PUK	Realizacja zadania planowana w późniejszym terminie.	-	-	-	-
↓	Rozbudowa i modernizacja linii sortownicze	-	Spółdzielnia Pracy Argo-Film	Nie zrealizowano.	-	-	-	-
↗	Rozbudowa sektora D-1 składowiska odpadów „za rzeką Białą” w Tarnowie	Termin zakończenia 2022-2023	GA JRCh	Przedsięwzięcie w trakcie realizacji – sektor na odpady z grupy 19.	39 900	165 559,9	205 459,9	Środki własne
↗	Instalacja do przetwarzania odpadów zlokalizowana na działce 25/38 obręb 203 zlokalizowanej na terenie składowiska „za rzeką Białą” w Tarnowie	Termin zakończenia 2022	GA JRCh	Instalacja umożliwi przetwarzanie odpadów wielkogabarytowych i innych.	-	-	-	Środki własne
↑	Składowisko odpadów niebezpiecznych zawierających azbest zlokalizowane na terenie byłej przepompowni wód nadosadowych sektora D-1 składowiska „za rzeką Białą” w Tarnowie	2019	GA JRCh	Sektor na odpady niebezpieczne zawierające azbest.	268 518,41	-	268 518,41	Środki własne
↗	Składowisko odpadów niebezpiecznych zawierających azbest – sektor AB-1-2 na składowisku odpadów „za rzeką Białą” w Tarnowie	Termin zakończenia 2025	GA JRCh	Aktualnie w sektorze prowadzone jest wydobycie odpadów o kodzie 190805. Ostateczne decyzje o rodzaju składowanych odpadów będą podjęte w przyszłości.	-	-	-	Środki własne

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↗	Składowisko odpadów niebezpiecznych zawierających azbest na działce nr 25/28 składowiska odpadów „za rzeką Białą” w Tarnowie	Termin zakończenia 2021/2022	GA JRCh	Sektor na odpady niebezpieczne zawierające azbest.	105 552	-	105 552	Środki własne
↗	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne – sektor E-2 składowiska odpadów „ za rzeką Białą” w Tarnowie	Termin zakończenia 2022/2023	GA JRCh	Budowa sektora na odpady z grupy 19.	-	-	-	Środki własne
↓	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne - sektor AB-3 składowiska odpadów „za rzeką Białą” w Tarnowie	-	GA JRCh	Sektor przewidziany do zamknięcia i rekultywacji.	-	-	-	
↓	Dostosowanie linii do doczyszczania frakcji odpadów zebranych w sposób selektywny w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych przy ul. Komunalnej 20A w Tarnowie	-	TRANS-FORMERS® KARPATIA Sp. z o. o.	Nie zrealizowano.	-	-	-	-
↔	Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów i oczyszczanie miejsc zaśmieconych	2019-2020	GMT	W 2019 roku usunięto 30 Mg odpadów pochodzących z dzikich wysypisk. W roku 2020 zebrano 84,78 Mg odpadów pochodzących z dzikich wysypisk.	12 000	36 954,06	48 954,06	Środki własne
↔		2020	RZGW	Usunięcie dzikiego wysypiska śmieci z terenu należącego do PGW WP zlokalizowanego na prawym brzegu rzeki Biała w Tarnowie blokującego dojazd do prywatnej nieruchomości.	0	11 000,00	11 000,00	Środki własne
↔	Rekultywacja i monitoring zamkniętych składowisk odpadów (w tym kwater, sektorów):	2019-2020	Zarządcy/ właściciele instalacji	Zadanie realizowane w sposób ciągły.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Rekultywacja V sektora składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, (Tarnów, ul. Komunalnej 31)	2019	PUK	Roboty wykonane zgodnie z dokumentacją techniczną i zgodą na zamknięcie składowiska: ukształtowanie bryły składowiska, wykonanie okrywy rekultywacyjnej, wyremontowanie drogi dojazdowej, wykonanie instalacji odgazowania składowiska, obsiew mieszanką roślin zielnych.	1 828 394,54	-	1 828 394,54	Fundusz rekultywacyjny
↗	Rekultywacja kwatery zachodniej „Czajki I” składowiska odpadów „Czajki I i II”	2019-2020	GA JRCh	W latach 2019-2020 trwała rekultywacja 2 sektorów (AB-2) składowiska “za rzeką Białą” - kwatery zachodnia składowiska “Czajki I”.				
↔	Pomoc (organizacyjna i finansowa) mieszkańcom w usuwaniu azbestu i wyrobów zawierających azbest, w tym ewidencjonowanie ilości usuniętego azbestu na potrzeby portalu bazaazbestowa.gov.pl	2019-2020	GMT	Pomoc polega na wykonaniu na koszt Urzędu Miasta Tarnowa następujących usług: Usunięciu powstałych w wyniku demontażu odpadów azbestowych, czyli spakowaniu i załadunku na samochód tych odpadów (lub tylko załadunek na samochód, jeśli odpady azbestowe zostały uprzednio spakowane przez demontującego), Transporcie powstałych w wyniku demontażu odpadów azbestowych z terenu nieruchomości do miejsca unieszkodliwienia, Unieszkodliwieniu odpadów azbestowych na składowisku tych odpadów. W okresie sprawozdawczym usunięto 57,14 ton azbestu. Z akcji skorzystało 75 mieszkańców miasta.	8 824,00	10 800,00	19 624	Środki własne
↔	Określanie warunków korzystania ze środowiska w zakresie gospodarki odpadami w wydawanych pozwoleniach zintegrowanych	2019-2020	GMT – Prezydent Miasta, Marszałek Województwa	Wydawane zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów uwzględniają są warunki zbierania lub przetwarzania odpadów.	-	-	-	-
↔	i decyzjach dotyczących wytwarzania, transportu, zbierania i przetwarzania odpadów	2019-2020	Marszałek Województwa	W badanym okresie wydano 3 decyzje w zakresie pozwoleń zintegrowanych, 5 pozwoleń na wytwarzanie odpadów oraz 4 zezwolenia na przetwarzanie odpadów.	-	-	-	Środki własne

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	2019-2020	GMT, Straż Miejska, WIOŚ	Zadanie realizowane na bieżąco - przedstawiciele UMT oraz Straży Miejskiej prowadzą interwencyjne oględziny i wizje terenowe związane ze zgłoszeniami: nieprawidłowej gospodarki odpadami w szczególności magazynowania odpadów, uciążliwości zapachowej i hałasowej będącej efektem gospodarowania odpadami, gromadzeniem odpadów w miejscu nieprzeznaczonym do ich składowania lub magazynowania. Konsekwencją stwierdzenia magazynowania odpadów w miejscu do tego nieprzeznaczonym jest prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji nakazujących usunięcie odpadów przez ich posiadaczy, a w razie nieusunięcia odpadów prowadzenie egzekucji administracyjnej o charakterze niepieniężnym. Dodatkowo Prezydent Miasta Tarnowa uczestniczy w kontrolach przeprowadzanych przez WIOŚ w toku postępowań o wydanie zezwoleń na zbieranie lub przetwarzanie odpadów.	-	-	-	-
↔	Kontynuowanie, prowadzonych obecnie przez Gminę Miasta Tarnowa systemów zbierania odpadów niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych	2019-2020	GMT, PUK, MPGK oraz inne podmioty odbierające odpady komunalne, jednostki oświatowe, apteki, instytucje publiczne	Zadanie kontynuowane jest poprzez prowadzenie przez GMT systemu zbierania odpadów niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych w oparciu o takie punkty zbierania jak: szkoły, urzędy, apteki itp.	-	-	-	-
↔		2019-2020	PUK	Dwa PSZOK na terenie Tarnowa prowadzone przez PUK przyjmują od mieszkańców miasta odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych.	-	-	-	Rekompensata wypłacana przez UMT
↔		2000 do nadal	II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego	Zbiórka zużytych baterii.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 2019-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Kontynuowanie, prowadzonych obecnie przez Gminę Miasta Tarnowa systemów zbierania odpadów niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych	2019-2020	Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących: (Szkoła Podstawowa Specjalna dla Niesłyszących i Słabo Słyszących; Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia dla Niesłyszących i Słabo Słyszących; Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla Niesłyszących i Słabo Słyszących; Technikum Specjalne dla Niesłyszących i Słabo Słyszących)	Zbiórka użytych baterii.	-	-	-	-
↔		2019-2020- nadal	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Marii Konopnickiej	Akcja sprzątanie świata co roku w kwietniu i wrześniu, segregacja odpadów -cały rok / kosze na korytarzach/.	-	-	-	-
↑		w ciągu roku szkolnego	Szkoła Podstawowa Nr 15 im. Gen. Józefa Bema	Informacja dla uczniów o punktach zbierania odpadów niebezpiecznych.	-	-	-	-
↔		cały rok	Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Stanisława Konarskiego	Zużyte tonery odbiera firma Tardruk z Tarnowa, zużyty sprzęt elektroniczny odbiera firma ARGO-FILM z Tarnowa.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Kontynuowanie, prowadzonych obecnie przez Gminę Miasta Tarnowa systemów zbierania odpadów niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych	2019-2020	Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Orłąt Lwowskich	W latach 2019 i 2020 szkoła kontynuowała zbiórkę opakowań plastikowych Pet, zużytych baterii i nakrętek. Za aktywne prowadzenia akcji szkoła rokrocznie jest nagradzana nagrodami Prezydenta Miasta Tarnowa.	-	-	-	-
↔		2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 35 z Oddziałem Integracyjnym	Zbieramy zużyte baterie, akcja polegająca na zbiórce zużytych baterii i akumulatorów we współpracy z firmą Argo-film.	-	-	-	-
↔		2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 20	Zbiórka zużytych baterii.	-	-	-	-
↔		zadanie ciągłe	Przedszkole Publiczne Nr 32	Zbieranie zużytych baterii - odbiór przez SP ARGO-FILM, oddawanie zużytych tonerów.	-	-	-	-
↔		zadanie ciągłe	Przedszkole Publiczne Nr 26	Zbieranie zużytych baterii przez firmę argo-film, tonerów - Fortis-print.	-	-	-	-
↔		2019-2021	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi (Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 25; XX Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi)	Udział młodzieży w zbiórce zużytych baterii. Akcja miała zwrócić uwagę na konieczność selektywnej zbiórki odpadów w gospodarstwach domowych, uświadomienie uczniom, że niektóre z nich są niebezpieczne dla środowiska a niektóre można poddać recyklingowi.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Kontynuowanie, prowadzonych obecnie przez Gminę Miasta Tarnowa systemów zbierania odpadów niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych	Na bieżąco	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 (Szkoła Podstawowa Nr 17 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego; IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II)	Zbieranie zużytych baterii.	-	-	-	-
↔		2019-2020 (na bieżąco)	apteki	Zbieranie przeterminowanych lub nieużywanych leków (kod 20 01 32): ❖ w 2019 roku odebrano 2 704 kg leków (z 17 aptek), w 2020 roku odebrano ponad 3 000 kg leków (z 32 aptek).	13 817	19 990	33 807	
↔		do końca roku szkolnego	Przedszkole Publiczne Nr 4; Przedszkole Publiczne Nr 12 XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej	Zbiórka zużytych baterii.	-	-	-	-
↔		2019 -2020	Przedszkole Publiczne Nr 5	Selektywna zbiórka odpadów.	-	-	-	-
↔			Przedszkole Publiczne Nr 8	Zbiórka baterii we współpracy z Urzędem Miasta Tarnowa Wydziałem Ochrony Środowiska oraz Spółdzielnią pracy ARGO-FILM.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Kontynuowanie, prowadzonych obecnie przez Gminę Miasta Tarnowa systemów zbierania odpadów niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych	2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 15	1. Zbiórka zużytych baterii - współpraca z firma ARGO-FILM, Tarnów ul. Fabryczna 7a; 2. Zbiórka zakrętek plastikowych; 3. Realizacja tematów edukacyjnych o zasadach selektywnej zbiórki odpadów; 4. Udział w akcji "Tusz do paki" edukacja w zakresie zagospodarowania odpadów w postaci zużytych tuszów do drukarek atramentowych z jednoczesnym celem pomocowym dla schronisk dla zwierząt.	-	-	-	-
↔		2019/2020	XXI Liceum Ogólnokształcące Sportowe	Powstaje niewielka ilość odpadów w postaci żarówek (światłówki) oraz tonery do drukarek i ksero, które odbierają od nas na wymianę sklepy w których kujemy te produkty.	-	-	-	Środki własne
↔		2019 -2020	Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna	Zbieranie baterii i wyrzucanie do pojemników do tego przeznaczonych. Przekazanie tzw. elektrośmieci do Zakładu Przetwarzania Zużytego Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego, Zakład Gospodarki Odpadami w Tarnowie	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 2021-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Kontynuowanie, prowadzonych obecnie przez Gminę Miasta Tarnowa systemów zbierania odpadów niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych	Cały rok	Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących: (Szkoła Podstawowa Specjalna dla Niesłyszących i Słabo Słyszących; Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia dla Niesłyszących i Słabo Słyszących; Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla Niesłyszących i Słabo Słyszących; Technikum Specjalne dla Niesłyszących i Słabo Słyszących)	Zbiórka zużytych baterii.	-	-	-	-
↔	Kontynuowanie, prowadzonych obecnie przez Gminę Miasta Tarnowa systemów zbierania odpadów niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych	2019-2021	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika: (Technikum Nr 5; XIV Liceum Ogólnokształcące; Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 4; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 6)	Zbiórka na terenie szkoły zużytych baterii, uszkodzonych telefonów komórkowych- konkurs "Oddaj używany telefon. Pomagając innym- pomagasz swojej szkole".	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Kontynuowanie, prowadzonych obecnie przez Gminę Miasta Tarnowa systemów zbierania odpadów niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych	2019-2020	Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych (XII Liceum Ogólnokształcące; Technikum Nr 4 im. Tadeusza Tertila; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 2; Szkoła Policealna Nr 3)	Wystawienie pojemnika na zużyte baterie- zebrane baterie były przekazane w poszczególnych latach do firmy zajmującej się utylizacją odpadów.	-	-	-	-
↔		2019-2020	Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodnicznych im. Tadeusza Kościuszki (XV Liceum Ogólnokształcące; Technikum Nr 9; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 7; Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 1)	Zbieranie baterii na bieżąco, w trakcie utylizacja sprzętu komputerowego.	-	-	-	-
↔		Cały rok szkolny	Zespół Szkół Muzycznych im. Ignacego Jana Paderewskiego: (Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I Stopnia; Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II Stopnia; Szkoła Muzyczna I Stopnia)	Zbiórka zużytych baterii na terenie szkoły	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Kontynuowanie, prowadzonych obecnie przez Gminę Miasta Tarnowa systemów zbierania odpadów niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych	Na bieżąco	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 (Szkoła Podstawowa Nr 23 im. Jana Pawła II; VI Liceum Ogólnokształcące; Szkoła Policealna Nr 1)	Utylizacja odpadów (zużyty sprzęt komputerowy, elektroniczny, telekomunikacyjny RTV i AGD) przez uprawnione firmy.	-	-	-	-
↔		Na bieżąco	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (IX Liceum Ogólnokształcące, Technikum Nr 2, Technikum Nr 11, Branżowa Szkoła I stopnia Nr 1, Szkoła Policealna Nr 5); - Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego (Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 3)	Zbieranie zużytych baterii i "elektrośmieci", makulatury i nakrętek.	-	-	-	-

Ocenę stopnia realizacji zadania (kolumna 1) wykonano zgodnie z poniższą legendą:

Zadanie zrealizowane - zakończone	↑
Brak realizacji zadania	↓
Zadanie jest w trakcie realizacji	↗
Zadanie ciągłe	↔
Brak informacji od podmiotu wykonującego zadanie	x

3.12 Edukacja ekologiczna

3.12.1 Obszar interwencji: Edukacja

- ❖ Cel: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta
 - Kierunki interwencji:
 - Pobudzenie u mieszkańców odpowiedzialności za otaczające środowisko i wyeliminowanie negatywnych zachowań.

Działania z zakresu edukacji ekologicznej, mające na celu poprawę świadomości ekologicznej wśród dzieci i mieszkańców miasta, prowadziły, poza Gminą Miastem Tarnowem, również szkoły podstawowe i przedszkola.

Szczegółowy opis zadań w zakresie edukacji realizowanych na terenie Miasta Tarnowa w latach 2019-2020 zestawiono w Tabeli nr 30.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Tabela 30. Tabela oceny stopnia wykonania zadań w zakresie edukacji ekologicznej⁸⁰

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Promocja walorów przyrodniczych miasta poprzez zamieszczanie informacji na stronach internetowych, w lokalnych gazetach, na targach turystycznych	2019-2020	GMT	Co roku Urząd Miasta Tarnowa organizuje konkurs fotograficzny "Wakacyjna Przyroda", który stanowi doskonałą okazję do poznania ciekawych przyrodniczo miejsc w Tarnowie oraz w najbliższej okolicy, a młodzi obserwatorzy niejednokrotnie mają szansę natrafienia na ciekawe okazy tarnowskiej flory i fauny. Była to też dobra okazja do wymiany doświadczeń, spostrzeżeń i doskonalenia umiejętności podglądania przyrody i przybliżania jej piękna, nie zawsze widocznego dla żyjących w pośpiechu mieszkańców.	12 020,00	3 900,00	15 920	Środki własne
↔	Prowadzenie publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach objętych obowiązkiem udostępniania jako informacje o środowisku i jego ochronie	2019-2020	GMT	Na bieżąco prowadzony jest wykaz danych o dokumentach objętych obowiązkiem udostępniania jako informacje o środowisku i jego ochronie.	-	-	-	-

⁸⁰ źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ankietyzacji

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego (kontynuacja dotychczasowych programów i wdrażanie programów zastępczych lub nowych)	2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 32	Projekt edukacji ekologicznej „EDUKUJĘ, SEGREGUJĘ, OSZCZĘDZAM – CZYSTA ZIEMIA”. Działania prowadzone w środowisku naturalnym, co umożliwia nam ogród przedszkolny. Poprzez zabawy badawcze, eksperymenty dzieci miały możliwość szukania odpowiedzi na pytania dot. degradacji środowiska i sposobów zapobiegania im, szukania nowych rozwiązań i wtórnego wykorzystania. Surowce wtórne wykorzystaliśmy w działalności plastycznej, teatralnej i zabawach ruchowych. W ramach realizacji projektu przeprowadzono m.in.: „Drugie życie śmieci” w twórczości artystycznej dzieci konkurs ogólnopreedszkolny z udziałem rodziców, „Mistrzowie segregacji” konkurs ogólnopreedszkolny, Happening „Segreguj z nami” alejkami osiedla Jasna, Podsumowaniem projektu była impreza ekologiczna promująca nabytą wiedzę i umiejętności dzieci pod hasłem „Przedszkolaki żyją zdrowo w czystym środowisku”. „Przyszłość Ziemi w naszych rękach” - zadanie realizowane w ramach Programu „Klimat się zmienia – zmień sposób myślenia. Zmieniaj nawyki – Nie Klimat!” Wychowankowie przedszkola poznali zagrożenia dla środowiska wynikające z niszczycielskiej działalności człowieka, poznali pojęcia: odpady, surowce wtórne, segregacja, recykling; nabyli umiejętność selektywnego gospodarowania odpadami i wtórnego ich wykorzystania. Projekt skierowany był do dzieci w wieku od 3 do 6 lat, rodziców, pracowników, seniorów Klubu „Kolorowa Jesień”. Powyższe projekty realizowane przy współpracy WOŚ UMT. Realizacja programu antytytoniowego „Czyste powietrze wokół nas”. Udział w Akcjach "Sprzątanie Świata".	2800	4000	6800	WFOŚiGW w Krakowie oraz WOŚ UMT
↑		w ciągu roku szkolnego	Szkoła Podstawowa Nr 15 im. Gen. Józefa Bema	Sprzątanie świata, pikniki tematyczne.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego (kontynuacja dotychczasowych programów i wdrażanie programów zastępczych lub nowych)	2019	Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Orłąt Lwowskich	Realizowany był projekt ekologiczno - prozdrowotny Zielony Projekt. Uczniowie aktywnie uczestniczyli w projekcie "Zamaskuj smog!". Uczniowie uczestniczyli w konkursie Kominiarz Strażnikiem Bezpieczeństwa Twojego Domu, zorganizowany przez Małopolsko – Podkarpacki Oddział Krajowej Izby Kominiarzy w Tarnowie.	-	-	-	-
↑		2019-2020	Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki	1.Organizowanie akcji "Sprzątanie Świata" - zbieranie śmieci z terenów wokół szkoły, - pogadanki nt. konieczności ochrony środowiska naturalnego. 2. Obchody Światowego Dnia Ziemi: - filmy edukacyjne, - pogadanki, - materiały informacyjne nt. problemów planety, - audycja szkolna.	0	50	50	Środki własne
↑		2020	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Marii Konopnickiej	Apel dla uczniów całej szkoły pt. "Chronimy zwierzęta i rośliny".	-	-	-	-
↑		2019-2020	Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Stanisława Konarskiego	Aktywne uczestniczenie szkoły w akcji sprzątania świata, konkurs piosenki ekologicznej, konkurs fotograficzny, ochrona przyrody najbliższej okolicy, przygotowanie gazetek ekologicznych.	-	-	-	-
↑	Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego (kontynuacja dotychczasowych programów i wdrażanie programów zastępczych lub nowych)	2020-2021	Przedszkole Publiczne Nr 33	Organizacja zajęć edukacyjnych "Matka natura"- uwzględniających różnorodne ekosystemy.	-	-	-	Środki własne
↑		2018-2019	Przedszkole Publiczne Nr 29	Kubusiowi Przyjaciele Natury , proekologiczna edukacja dzieci , poznanie zasad dbania o środowisko naturalne , uczyć się segregowania odpadów . Poznają podstawowe zasady dbania o środowisko naturalne. Sprzątanie świata - coroczna akcja. Dbanie o najbliższe otoczenie.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego (kontynuacja dotychczasowych programów i wdrażanie programów zastępczych lub nowych)	2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 24	1) Realizacja programu "Czyste powietrze wokół nas" - zorganizowanie heppeningu ekologicznego ulicami osiedla. 2) Udział w konkursie organizowanym przez UMT "Bioróżnorodność oczami małych ekologów" - zajęcie I miejsca. 3) Organizacja Akcji "drugie życie odpadów". 4) Wycieczka grup starszych do oczyszczalni ścieków. 5) Kreatywny tydzień w przedszkolu - użycie odpadów do zabaw/zajęć kreatywnych. 6) Heppening ekologiczny - Dzień Ziemi.	400	400	800	Środki budżet.1/2, składki rodziców 1/2
↑		2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 20	Organizowanie akcji tematycznych: np.: Dzień Ziemi, teatrzyków ekologicznych, bali ekologicznych, udział w konkursach ekologicznych: recytatorskich, plastycznych i fotograficznych, organizowanie wycieczek krajoznawczych np.: Ścieżka ekologiczna w lasach wierchostawickich, Uroczyste obchody Międzynarodowego Dnia Wody, Obchody Święta Drzewa.	-	-	-	-
↔		Do 2024	Nadleśnictwo Gromnik	udział w festynach rodzinnych, piknikach i wystawach połączony z promowaniem roli zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w ochronie przyrody i środowiska naturalnego.	500	100	600	Środki własne
↔		zadania ciągłe	Przedszkole Publiczne Nr 27 w Tarnowie	Programy aktywizują dzieci do działań proekologicznych oraz poszanowania i ochrony przyrody. Dzieci rozumieją potrzebę oszczędzania wody, prądu, segregują odpady, wiedzą, jaką wartość ma czyste powietrze dla życia na Ziemi. Wiedzą, skąd się biorą produkty ekologiczne i dlaczego są zdrowe. Zbliżenie dzieci do świata przyrody oraz rozwijanie poczucia troski i odpowiedzialności o obecną i przyszłą jakość życia na Ziemi.	2300	-	2300	WFOŚiGW w Krakowie
↔		zadania ciągłe	Przedszkole Publiczne Nr 26	Udział dzieci w ogólnopolskiej akcji "Sprzątanie świata". Udział grup starszych w akcji organizowanej przez PPIS "Czyste powietrze wokół nas".	-	-	-	-
↔		2019 do nadal	II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego	Zbiórka nakrętek z butelek plastikowych oraz innych pojemników	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
➔	Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego (kontynuacja dotychczasowych programów i wdrażanie programów zastępczych lub nowych)	2019 do nadal	Przedszkole Publiczne Nr 17	1. Realizacja programu " Skąd się biorą produkty ekologiczne?" -Ogólnopolski program edukacyjny, zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. 2. Uczestniczenie w Projekcie "Promocja Parków Narodowych jako marki" organizowany przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, zadania w ramach projektu mają też zwiększyć siłę prowadzonych przez poszczególne parki narodowe działań edukacyjnych, angażują dzieci w realizowaną przez nie misję ochrony przyrody. 3. Organizowanie wycieczek edukacyjnych do: Wierchosławice - przyrodnicza ścieżka edukacyjna, Muzeum Pszczelarstwa w Stózach -pożyteczna rola pszczół w przyrodzie.	-	-	-	-
➔		wrzesień	Przedszkole Publiczne Nr 3	Aktywny udział dzieci w porządkowaniu najbliższego otoczenia, kształtowanie nawyków dbania o środowisko. Programy edukacyjne "Mamo, tato wolę wodę", "Skąd się biorą produkty ekologiczne", udział w "Światowym dniu mycia rąk", udział "Europejskim tygodniu sportu", obchody Międzynarodowego Dnia Sportu, udział w projekcie edukacyjnym "Czyściochowe przedszkole", organizacja "Światowego dnia owoców i warzyw". Zorganizowanie spotkania z dietetykiem.	koszt własny	koszt własny	koszt własny	środki własne
➔	Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego (kontynuacja dotychczasowych programów i wdrażanie programów zastępczych lub nowych)	do końca roku szkolnego	Przedszkole Publiczne Nr 4	Realizacja 3 programów proekologicznych.	2 000	-	-	środki budżetu gminy; WFOŚiGW w Krakowie
➔		2019, 2020	Przedszkole Publiczne Nr 5	1. Udział w ogólnopolskich Akcjach "Sprzątanie Świata"; 2. Organizowanie imprez i happeningów z okazji Dnia Ziemi; 3. Realizacja programów ekologicznych opracowanych przez nauczycieli przedszkola "Ekologia - mądre słowo", "Zdrowy Przedszkolak".	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↗	Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego (kontynuacja dotychczasowych programów i wdrażanie programów zastępczych lub nowych)	2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 6	1. Program działań edukacyjnych "Chrońmy naszą planetę" - zakończony; 2. Program działań edukacyjnych "Przedszkolak ekologiem" - w trakcie; 3. Program edukacji antytytoniowej "Czyste powietrze wokół nas" - kwiecień - co roku; 4. Program edukacyjno - profilaktyczny "Skąd się biorą produkty ekologiczne"- w trakcie. Programy aktywizują dzieci do działań proekologicznych oraz poszanowania i ochrony przyrody. Dzieci rozumieją potrzebę ochrony pomników przyrody, oszczędzają wodę, prąd, segregują odpady, wiedzą, jaką wartość ma czyste powietrze dla życia na Ziemi. Wiedzą, skąd się biorą produkty ekologiczne i dlaczego są zdrowe.	-	-	-	-
↑		2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 8	Realizacja projektów ekologicznych: "Zrównoważone wykorzystanie zasobów - lepsze jutro dla Ziemi" - cykl konkursów i wycieczek ekologicznych w tarnowskich placówkach oświatowych". "Klimat się zmienia - zmień sposób myślenia. Zmieniaj nawyki - Nie klimat! cykl konkursów i wycieczek ekologicznych w tarnowskich placówkach oświatowych"	2 300,00	2 000,00	4 300,00	UMT Wydział Ochrony Środowiska oraz WFOŚiGW w Krakowie

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego (kontynuacja dotychczasowych programów i wdrażanie programów zastępczych lub nowych)	kwiecień każdego roku	Zespół Szkół Specjalnych dla Niestyszących i Słabo Słyszących: (Szkoła Podstawowa Specjalna dla Niestyszących i Słabo Słyszących; Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia dla Niestyszących i Słabo Słyszących; Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla Niestyszących i Słabo Słyszących; Technikum Specjalne dla Niestyszących i Słabo Słyszących)	Światowy Dzień Ziemi- wycieczki, gazetki - segregacja odpadów, oszczędzanie wody, Upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży zasad ochrony środowiska oraz umiejętnego korzystania z zasobów środowiska naturalnego.	-	-	-	-
↑		2019-2020	Zespół Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego: (Technikum Nr 1; VIII Liceum Ogólnokształcące)	Udział w projekcie "Kubusiowi Przyjaciele Natury", wycieczka do Wierchosławic na ścieżkę edukacyjną - lekcja ekologiczna, wycieczka rekreacyjno - przyrodnicza do Jamnej, udział w akademiach ekologicznych "Zrównoważone wykorzystanie zasobów - lepsze jutro dla ziemi", "Klimat się zmienia- zmień sposób myślenia" , konkurs plastyczny na "Ekoludka odpadów", konkurs plastyczny "Niesamowite zwierzątko z recyklingu - małe eko - zoo", wycieczka na Brzanek szlakiem na Ostry Kamień, wystawa prac o tematyce przyrodniczej, udział w projekcji filmu.	-	-	-	-
↑	Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego	Ferie zimowe i wakacje - corocznie	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Realizacja warsztatów pn. "Kreatywna Akademia Zimowa" oraz "Kreatywna Akademia Letnia" dla uczniów szkół podstawowych, w części wykorzystujące zagadnienia edukacji ekologicznej.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	(kontynuacja dotychczasowych programów i wdrażanie programów zastępczych lub nowych)	Na bieżąco	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (IX Liceum Ogólnokształcące, Technikum Nr 2, Technikum Nr 11, Branżowa Szkoła I stopnia Nr 1, Szkoła Policealna Nr 5); - Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego (Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 3)	Sprzątanie świata	-	-	-	-
↑		Na bieżąco	Bursa Międzyszkolna	Angażowanie corocznie młodzieży w akcje "Sprzątanie Świata" . Organizowanie happeningu "Eko piknik" (quiz wiedzy ekologicznej, prezentacja plakatów, grafik o tematyce eko z przeciągu roku szkolnego, porządkowanie terenu, zbieranie odpadów w okolicy placówki).	-	-	-	-
↑		Na bieżąco	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 (Szkoła Podstawowa Nr 23 im. Jana Pawła II; VI Liceum Ogólnokształcące; Szkoła Policealna Nr 1)	Obchody Dnia Ziemi konkurs "Coś z niczego" - przedmiot użytkowy z odpadów", realizacja zajęć edukacyjno-profilaktycznych obejmujących tematykę ochrony przyrody i środowiska naturalnego, organizowanie konkursów np. konkurs plastyczny obchody Światowego Dnia Ochrony Środowiska" Zasady zachowania w lesie", warsztaty recyklingu w świetlicy szkolnej, udział uczniów w przeglądzie filmów ekologicznych " Eko Świat". Konkurs Fotograficzny " Zielone zakątki Tarnowa.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego (kontynuacja dotychczasowych programów i wdrażanie programów zastępczych lub nowych)	Na bieżąco	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 (Szkoła Podstawowa Nr 17 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego; IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II)	Obchody "Dnia Ziemi", zajęcia prowadzone w ramach projektu "Międzynarodowa Mobilności uczniów" nt. ochrony przyrody i środowiska np. Gospodarka elektrośmieciami, recykling.	-	-	-	-
↑		2019-2021	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi (Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 25; XX Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi)	1. Udział młodzieży w akcji Sprzątanie Świata. Uczniowie opracowali plan akcji, wybrali rejony do zbierania odpadów, przy zbieraniu odpadów wykorzystali rękawice jednorazowe i worki pozyskane z UM Tarnowa. 2. Udział młodzieży w konkursie „Zaprośmy ptaki do Tarnowa”. Uczniowie samodzielnie wykonywali budki lęgowe dla ptaków, zapoznali się z problemem małej różnorodności gatunkowej ptaków w miastach	-	-	-	-
↑	Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego (kontynuacja dotychczasowych programów i wdrażanie programów zastępczych lub nowych)	2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi	Realizacja tematów kompleksowych oraz wynikających z nich zajęć dydaktyczno-wychowawczych o tematyce proekologicznej tj. "Ja ty i środowisko", Dary jesieni na talerzu", "W zdrowym ciele zdrowy duch", projekt ekologiczny: "Spotkanie z EkoBeatką", organizowanie zajęć z udziałem osób będących przedstawicielami nadleśnictwa, sadzenie drzewek i krzewów w ogrodzie przedszkolnym, zakładanie ogródka przedszkolnego, organizowanie konkursów plastyczno-technicznych na łamach gazetki przedszkolnej o tematyce ekologicznej, realizacja ogólnopolskich programów m. in. "Mamo Tato wolę wodę", "Produkty Ekologiczne", "czyste powietrze wokół nas", "Kubusiowi przyjaciele natury", "Czyściochowo", "Drzewko za butelkę" itp., organizowanie wycieczek tematycznych do parku oraz lasu, wycieczki autokarowe do rezerwatu - skamieniałe miasto "Ciężkowice", gospodarstw agroturystycznych, w których dzieci mają możliwość bliskiego obcowania ze środowiskiem przyrodniczym.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Kontynuacja inicjatyw realizowanych w poprzednich latach przy współpracy z różnymi podmiotami z subregionu tarnowskiego i województwa małopolskiego	2019-2021	Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki	1. Udział w konkursie miejskim na wykonanie prezentacji multimedialnej "Recyklingowe rady na odpady" - sposoby na zmniejszenie ilości odpadów w środowisku (wyróżnienie dla szkoły) - współpraca z UMT. 2. Udział w miejskiej akcji ekologicznej "Zbieramy zużyte baterie" (wyróżnienie dla szkoły) - współpraca z UMT. 3. Udział w ogólnopolskiej akcji edukacyjnej "Dzieci Uczą Rodziców" (współpraca z Centrum Rozwoju Lokalnego): - zajęcia edukacyjne z tematyki ekologicznej: jak segregować odpady, jak walczyć ze smogiem, - uzupełnienie kart pracy - rozmowy dzieci z rodzicami nt. ekologii. 4. Udział w Tarnowskich Piątkach Ochrony Środowiska (współpraca z PWSZ w Tarnowie) - wykłady z ochrony środowiska naturalnego.	-	-	-	-
↑		2020-2021	Przedszkole Publiczne Nr 33	Realizacja projektu "Klimat Ziemi? Ważna sprawa! Jej ochrona, to podstawa".	-	-	-	Środki własne
↑		w ciągu roku szkolnego	Szkoła Podstawowa Nr 15 im. Gen. Józefa Bema	Zbieranie baterii, zbieranie nakrętek, zbieranie makulatury.	-	-	-	-
↑		2019-2021	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Marii Konopnickiej	Zbieranie nakrętek, plastikowych butelek, zużytych baterii, tonery - Akcja Eko-zwierzaki tusz do paki, stare telefony komórkowe.	-	-	-	-
↑		2019-2021	Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Orłąt Lwowskich	W latach 2019 i 2020 szkoła kontynuowała zbiórkę zużytych baterii i butelek PET przy współpracy z firmą Argo-Firm.	-	-	-	-
↑		cały rok	Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Stanisława Konarskiego	Zbiórka dla celów charytatywnych przez uczniów zużytych butelek i zakrętek oraz baterii odbieranych przez firmę ARGO-FILM.	-	-	-	-
↔		zadania ciągłe	Przedszkole Publiczne Nr 32	Kontynuacja współpracy z WOŚ UMT w ramach opracowywania i realizacji projektów edukacji ekologicznej - składanie wniosków konkursowych na zadania nie inwestycyjne. Kontynuacja programu antytytoniowego "Czyste powietrze wokół nas" przy współpracy Sanepidu.	-	-	-	-
↑		2018-2019	Przedszkole Publiczne Nr 29	Czyste powietrze wokół nas - zdobywanie wiedzy w jaki sposób zmniejszyć zanieczyszczenie powietrza., Smok czy smog"- czym oddychamy , jakie znaczenie ma powietrze .	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Kontynuacja inicjatyw realizowanych w poprzednich latach przy współpracy z różnymi podmiotami z subregionu tarnowskiego i województwa małopolskiego	zadania ciągłe	Przedszkole Publiczne Nr 27 w Tarnowie	Co roku przedszkolaki zbierają śmieci wokół terenu przedszkola, przez cały rok odbywa się zbiórka baterii i plastikowych nakrętek wrzucanych do oznakowanych pojemników.	-	-	-	-
↔		zadania ciągłe	Przedszkole Publiczne Nr 26	Udział dzieci w ogólnopolskiej akcji "Sprzątanie świata". Udział grup starszych w akcji organizowanej przez PPIS "Czyste powietrze wokół nas"	-	-	-	-
↑		2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 20	opracowywanie projektów ekologicznych pt.: „Woda daje życie, więc ją szanuj należycie. Przedszkolaku i starszaku chcesz chronić przyrodę? DBAJ o Wodę!"; „Klimat się zmienia – zmień sposób myślenia. Zmieniaj nawyki – Nie Klimat !"	3000	4000	7000	Urząd Miasta Tarnowa
↑		2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi	Udział w konkursach o tematyce proekologicznej organizowanych na terenie miasta oraz kraju np. "Ekobeatka", "Budki lęgowe", "Moje drzewo", udział w różnorodnych programach ogólnopolskich o tematyce proekologicznej, m. in. "Mamo Tato wolę wodę", "Produkty Ekologiczne", "czyste powietrze wokół nas", "Kubusiowi przyjaciele natury", "Czyściochowo", "Drzewko za butelkę" itp.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Kontynuacja inicjatyw realizowanych w poprzednich latach przy współpracy z różnymi podmiotami z subregionu tarnowskiego i województwa małopolskiego	2019-2020	Zespół Szkół Muzycznych im. Ignacego Jana Paderewskiego: (Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I Stopnia; Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II Stopnia; Szkoła Muzyczna I Stopnia	<ul style="list-style-type: none"> • edukacja ekologiczna w ramach zajęć przedmiotowych (przyroda, geografia, biologia, wychowanie fizyczne, wiedza o społeczeństwie, zajęcia wychowawcze, edukacja wczesnoszkolna) - realizacja treści podstawy programowej i programów nauczania. • kształtowanie postaw ekologicznych, odpowiedzialności za środowisko naturalne oraz zdrowego stylu życia, w ramach zajęć wychowawczych, • wsparcie uczniów po okresie zdalnej nauki, dbanie o zdrowie psychiczne i fizyczne, rozwijanie postaw proekologicznych, • organizacja konkursów szkolnych (plastycznych) w klasach 1-3 OSM I° o tematyce ekologicznej, zdrowym stylu życia, ochronie środowiska naturalnego. • gazetki klasowe i szkolne na temat ochrony środowiska, segregacji śmieci, poznawania środowiska naturalnego Polski, • projekt ekologiczny – Dzień Promocji Zdrowia – kiermasz zdrowej żywności, warsztaty (2019/20) • edukacja ekologiczna – wycieczki klasowe i szkolne • segregowanie śmieci na terenie szkoły (pojemniki) 	-	-	-	-
↑		2019-2020	Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki (XV Liceum Ogólnokształcące; Technikum Nr 9; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 7; Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 1)	Impreza "Piknik ogrodniczy" edukacja ekologiczna poprzez konkursy dla dzieci i całych rodzin. Udział uczniów w akcjach porządkowych.	10 000	15 000	25 000	Środki własne

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Kontynuacja inicjatyw realizowanych w poprzednich latach przy współpracy z różnymi podmiotami z subregionu tarnowskiego i województwa małopolskiego	2019-2021	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika: (Technikum Nr 5; XIV Liceum Ogólnokształcące; Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 4; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 6)	Udział w XX Przeglądzie Filmów Ekologicznych EKOŚWIAT, zaznajomienie uczniów z wystawą dotyczącą przyrody, Projekt społeczny EKO loszki w ramach Olimpiady Zwolnieni z Teorii.	-	-	-	-
↑	Kontynuacja inicjatyw realizowanych w poprzednich latach przy współpracy z różnymi podmiotami z subregionu tarnowskiego i województwa małopolskiego	2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 12; Przedszkole Publiczne Nr 15	Sprzątanie świata.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Kontynuacja inicjatyw realizowanych w poprzednich latach przy współpracy z różnymi podmiotami z subregionu tarnowskiego i województwa małopolskiego	2019/2020	Przedszkole Publiczne Nr 14 z Oddziałem Integracyjnym	<p>Edukacja ekologiczna</p> <p>Zorganizowanie kampanii społecznej – „Porzuć folię”. „Klimat się zmienia – zmień sposób myślenia. Zmieniaj nawyki – Nie Klimat!” finansowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, przeprowadzono kampanię społeczną „Porzuć folię”. Celem było kształtowanie świadomych postaw dzieci i ich rodziców wobec istniejących współcześnie zagrożeń w środowisku naturalnym, czego efektem ma być zmiana sposobu myślenia, stereotypowych zachowań i nawyków w stosunku do problemów ekologicznych. Kampanię połączono z konkursem na projekt torby ekologicznej. Po rozstrzygnięciu konkursu uszyto torby z firanek pozyskanych z odzysku. Uszyte torby rozprowadzono wśród rodziców dzieci uczęszczających do naszego przedszkola. W kampanii brały udział wszystkie grupy – 136 dzieci</p> <ul style="list-style-type: none"> - Drzewko Absolwenta - wzbogacenie zasobów przyrodniczych naszego przedszkolnego ogrodu. Udział 25 dzieci. - Zorganizowaniu konkursu rodzinnego na znaczek „Oszczędzaj światło” – w ramach realizacji programu ekologicznego „Klimat się zmienia – zmień sposób myślenia. Zmieniaj nawyki – Nie Klimat!” - Zorganizowanie rodzinnego konkursu „Ogródek na oknie” – w ramach realizacji programu ekologicznego „Klimat się zmienia – zmień sposób myślenia. Zmieniaj nawyki – Nie Klimat!”. 	-	-	-	-
↑	Kontynuacja inicjatyw realizowanych w poprzednich latach przy współpracy z różnymi podmiotami z subregionu tarnowskiego i województwa małopolskiego	2019/2020	XXI Liceum Ogólnokształcące Sportowe	Akcja sprzątanie świata/ zbieramy zużyte baterie - cel charytatywny.	-	-	-	Środki własne

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔		Do 2024	Nadleśnictwo Gromnik	kontynuacja współpracy z samorządami, szkołami, stowarzyszeniami w zakresie promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, wykorzystania drewna oraz zdrowego stylu życia.	300	100	400	Środki własne
↑	Kontynuacja inicjatyw realizowanych w poprzednich latach przy współpracy z różnymi podmiotami z subregionu tarnowskiego i województwa małopolskiego	1-11 kwietnia 2021	II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego	Sprzątanie Świata (różnych miejsc) - z okazji Dnia Ziemi	-	-	-	-
↔		Na bieżąco	Bursa Międzyszkolna	Współpraca z firmą "Your Partner" - całoroczny konkurs ekologiczny - zbiórka butelek plastikowych. Zbiórka nakrętek plastikowych na cele charytatywne, przeznaczone dla chorych i potrzebujących. Zbiórka puszek na cele charytatywne, przeznaczone na schroniska dla zwierząt.	-	-	-	-
↑		2019-2020	Zespół Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego: (Technikum Nr 1; VIII Liceum Ogólnokształcące);	Wyjazd do Koła Łowieckiego "Bażant", współpraca z ARGO- Film w zakresie zbiórki baterii przez dzieci i młodzież Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego, zbiórka surowców wtórnych makulatury i nakrętek, sortowanie odpadów.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Kontynuacja inicjatyw realizowanych w poprzednich latach przy współpracy z różnymi podmiotami z subregionu tarnowskiego i województwa małopolskiego	2019	Zespół Szkół Specjalnych dla Niestyszących i Słabo Słyszących: (Szkoła Podstawowa Specjalna dla Niestyszących i Słabo Słyszących; Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia dla Niestyszących i Słabo Słyszących; Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla Niestyszących i Słabo Słyszących; Technikum Specjalne dla Niestyszących i Słabo Słyszących)	Udział w konkursie i promowanie wiedzy proekologicznej: "Recyklingowe rady na odpady", "Czysta Małopolska".	-	-	-	-
		2019/2020	Przedszkole Publiczne Nr 6	Udział w akcji "Sprzątanie Świata" - wrzesień – co roku, "Zbiórka baterii" - cały rok, "Zbiórka plastikowych nakrętek" - cały rok. Co roku przedszkolaki zbierają śmieci wokół terenu przedszkola, przez cały rok odbywa się zbiórka baterii i plastikowych nakrętek wrzucanych do oznakowanych pojemników.	-	-	-	-
		2019-2020	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika: (Technikum Nr 5; XIV Liceum Ogólnokształcące; Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 4; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 6)	Małopolska Noc Naukowców- programy dotyczące ekologii, ochrony środowiska: "Projekt ekologicznych opakowań", "Projekt ekologicznych zabawek", "Jak segregować śmieci, by świat w przyszłości był zdrowy", "Sama robię kosmetyki", "Sama robię domowe środki czystości", "Kampania antysmogowa".	-	-	-	Środki unijne

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 2019-2020

↑	<p>Kontynuacja inicjatyw realizowanych w poprzednich latach przy współpracy z różnymi podmiotami z subregionu tarnowskiego i województwa małopolskiego</p>	<p>2019-2021</p>	<p>Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi (Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 25; XX Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi)</p>	<p>Szkolne Edukacyjne Projekty Ekologiczne 2019, 2020 i 2021- zadania nieinwestycyjne. Projekt 2019 pod hasłem „Zrównoważony rozwój naszą przyszłością” W ramach tego projektu uczniowie wykonywali tematyczne gazetki ściennie. Nauczyciele geografii, biologii i chemii prowadzili eko-lekcje na temat związany z różnorodnością biologiczną i zrównoważonym rozwojem. Ponadto zorganizowano happening uliczny pod hasłem „Bądź EKO” podczas którego uczniowie wyszli z transparentami i rozdawali mieszkańcom ulotki, torby wielokrotnego użytku. W ramach projektu odbył się wyjazd na zajęcia terenowe – zwiedzanie Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych w celu obejrzenia wysypiska odpadów, kompostowni, punktu selektywnej zbiórki odpadów oraz elektrowni zasilanej biogazem. W czerwcu odbyły się konkursy w kategoriach: Wiedza: „Sposoby ochrony bioróżnorodności” Fotografia: „Piękno przyrody naszego regionu” Prezentacja multimedialna: „Zasoby naturalne Ziemi- jak z nich korzystać?” Sesja plakatowa: „Nasza niebieska” Praca plastyczna przestrzenna: „Recykling jest the best” Dla najbardziej zaangażowanych w realizację projektu klas zorganizowana była wycieczka przyrodnicza do Ogrodu botanicznego, Muzeum Przyrodniczego oraz ZOO. Projekt 2020 pod hasłem „Klimat się zmienia – zmień sposób myślenia. Zmieniaj nawyki- nie klimat”. Projekt dał możliwość edukacji w atrakcyjny dla uczniów sposób nie tylko na zajęciach w szkole, ale również w sposób zdalny (konieczność wywołana pandemią koronawirusa). Uczniowie zostali powiadomieni o temacie przewodnim tej kolejnej edycji projektu i została wykonana gazетка informacyjna. Następnie w ramach przedmiotów przyrodniczych odbywały się eko-lekcje, na których omawiane były tematy związane ze zmianami klimatycznymi, zanieczyszczeniami powietrza, z antropopresją. W kwietniu 2020 w ramach obchodów Dnia Ziemi miała odbyć się kampania informacyjno-promocyjna. Uczniowie przygotowali transparenty, ulotki tematyczne. Niestety z powodu pandemii happening nie odbył się. W czerwcu 2020 uczniowie mieli możliwość wykazać się zdobytą wiedzą i umiejętnościami w licznych konkursach: wiedza: Globalne ocieplenie</p>	<p>2 800</p>	<p>3 500</p>	<p>6 300</p>	<p>Urząd Miasta Tarnowa, WFOŚiGW w Krakowie</p>
---	--	------------------	--	--	--------------	--------------	--------------	---

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
				Prezentacja multimedialna: „Nie podgrzewaj atmosfery” Praca plastyczna: „Rzeźba recyklingowa” Sesja plakatowa: „Klimatyczni- co każdy z nas może zrobić dla ochrony klimatu?” Uczniowie w tej edycji projektu nie uczestniczyli w wycieczce przyrodniczej z powodu pandemicznych obostrzeń. Projekt 2021 pod hasłem „Woda daje życie, więc ją szanuj należycie. Chrońmy ją”. W ramach tego projektu odbyły się: eko-lekcje na temat funkcjonowania środowiska przyrodniczego i zagrożeń wynikających z działalności człowieka. Kampania informacyjno- edukacyjna- Happening uliczny pod hasłem „Chrońmy wodę”. Eksperyment „xl/24h” służący do doświadczalnego sprawdzenia ilości zużywanej wody w gospodarstwie domowym. Wyjścia terenowe do Parku Strzeleckiego– omówienie cyklu hydrologicznego z wykorzystaniem elementów parku. Wycieczka przyrodnicza do Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Jastrzębiu – spotkanie z pracownikiem Zespołu Parków Krajobrazowych. Konkursy ekologiczne w kategoriach: Wiedza „Niezwyczajne właściwości zwykłej wody, Prezentacja multimedialna: „Woda to skarbnica życia w przyrodzie i dla człowieka” Praca plastyczna: Obieg wody w przyrodzie Sesja plakatowa- forma komiksowa „Co by było, gdyby na świecie zabrakło wody?” Film nakręcony smartfonem: „Nie lej wody”.				
	Kontynuacja inicjatyw realizowanych w poprzednich latach przy współpracy z różnymi podmiotami z subregionu tarnowskiego i województwa małopolskiego	Na bieżąco	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 (Szkoła Podstawowa Nr 17 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego; IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II)	Akcja „Sprzątanie Świata”.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↗	Kontynuacja inicjatyw realizowanych w poprzednich latach przy współpracy z różnymi podmiotami z subregionu tarnowskiego i województwa małopolskiego	Cały rok	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (IX Liceum Ogólnokształcące, Technikum Nr 2, Technikum Nr 11, Branżowa Szkoła I stopnia Nr 1, Szkoła Policealna Nr 5); - Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego (Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 3)	Współpraca z firmami, w których uczniowie odbywają praktyczną naukę zawodu.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 2019-2020

↑	<p>Kontynuacja inicjatyw realizowanych w poprzednich latach przy współpracy z różnymi podmiotami z subregionu tarnowskiego i województwa małopolskiego</p>	<p>2019/2020</p>	<p>Przedszkole Publiczne Nr 14 z Oddziałem Integracyjnym</p>	<p>Realizacja programów, projektów ekologicznych: Kluczowym efektem prowadzonej edukacji ekologicznej będzie ostatecznie ochrona klimatu i poprawa stanu środowiska. Udział wszystkich grup – 136 dzieci. - Ogólnopolski Program edukacyjny SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE? Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi Departament Promocji i Jakości Żywności w Warszawie. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. W programie biorą udział wszystkie grupy – 136 dzieci - Projekt „CZYSTA MAŁOPOLSKA” - Kuratorium Oświaty w Krakowie. Partnerem wspierającym projekt jest Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Projekt ma na celu upowszechnienie wiedzy o przestrzeganiu zasad higieny wśród dzieci przedszkolnych i uczniów, kształtowanie nawyków higienicznych, wdrożenie zasad świadomości i odpowiedzialności za własne zdrowie, poszerzenie zainteresowań problematyką przestrzegania zasad higieny oraz upowszechnienie dobrych praktyk w zakresie tej problematyki. Udział biorą grupy starsze. Udział grup starszych – 75 dzieci. - Program Czyste powietrze wokół nas - Państwowa Inspekcja Sanitarna. Głównym celem Programu jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi. Program ma za zadanie: wykształcić umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów, wykształcić umiejętności rozpoznawania różnych dymów, „wydobycie” dymu papierosowego, zwiększyć wrażliwość dzieci na szkodliwość dymu papierosowego, poziom wiedzy na temat skutków palenia papierosów, wrażliwość dzieci na miejsca, w których mogą być narażone na dym tytoniowy. Udział biorą grupy starsze – 70 dzieci - Program ekologiczny „Kubusiowi Przyjaciele Natury” - to jeden z największych ogólnopolskich programów edukacyjnych</p>	-	-	-	-
---	--	------------------	--	--	---	---	---	---

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
				poświęcony tematyce ekologicznej, organizowany przez markę Kubuś. Jego celem jest proekologiczna edukacja dzieci i zachęcenie je do ruchu już od najmłodszych lat. Udział w zajęciach tematycznych, podczas których dzieci nauczą się troszczyć o środowisko naturalne, poznają podstawowe zasady ekologii i dowiedzą, dlaczego warto jeść owoce i warzywa oraz poznają korzyści płynące z ruchu. Program realizują wszystkie grupy – 136 dzieci.				
↔	Kontynuacja inicjatyw realizowanych w poprzednich latach przy współpracy z różnymi podmiotami z subregionu tarnowskiego i województwa małopolskiego	2019/2020	Szkoła Podstawowa Nr 18 im. Jana Kochanowskiego	Zbiórka na terenie szkoły zużytych baterii - Spółdzielnia Pracy AGRO-FILM w Tarnowie.	-	-	-	-
↔	Kontynuacja edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie	2019-2020	MPGK	1. Przygotowanie, druk i dystrybucja ulotek na temat segregacji odpadów 2. Przygotowanie, druk i dystrybucja ulotek oraz plakatów "Biodopady" 3.MPGK sp. z o.o. we współpracy z firmami zajmującymi się odzyskiem surowców prowadzi dystrybucję materiałów edukacyjnych w trakcie organizowanych na terenie miasta imprez oraz w szkołach	2 050	1 480	3 530	Środki własne
↔		Do 2024	Nadleśnictwo Gromnik	prelekcje i pogadanki w szkołach będących w zasięgu Nadleśnictwa Gromnik mające na celu ukształtowanie właściwych postaw związanych z niezaśmiecaniem lasów, ograniczeniem zużycia surowców nieodnawialnych, recyklingiem oraz wykorzystaniem drewna jako ekologicznego surowca.	200	100	300	Środki własne

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↓	Kontynuacja edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie	-	Przedszkole Publiczne Nr 34	Brak realizacji zadania.	-	--	-	-
↑		-	Przedszkole Publiczne Nr 35 z Oddziałem Integracyjnym	Projekt „Klimat się zmienia zmień sposób myślenia”, rozwijanie świadomości ekologicznej dzieci i dorosłych, aktywny udział w ochronie środowiska.	-	3000	3000	Wydział ochrony środowiska UMT
↔		-	Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Orłąt Lwowskich	Szkoła kontynuuje edukację ekologiczną w zakresie segregacji odpadów podczas lekcji wychowawczych i w kl. I-III.	-	-	-	-
↗		2019-2020-nadal	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Marii Konopnickiej	Rozmowy kontynuowane na lekcjach przyrody, biologii i w godzinach z wychowawcą.	-	--	-	-
↑		w ciągu roku szkolnego	Szkoła Podstawowa Nr 15 im. Gen. Józefa Bema	Edukacja ekologiczna głównie w ramach zajęć: edukacja wczesnoszkolna, przyroda, biologia, geografia, godzina wychowawcza oraz w trakcie pozostałych lekcji.	-	--	-	-
↑	Kontynuacja edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie	2019-2020	Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki	1. Udział w konkursie miejskim na wykonanie prezentacji multimedialnej "Recyklingowe rady na odpady" - sposoby na zmniejszenie ilości odpadów w środowisku (wyróżnienie dla szkoły) - współpraca z UMT. 2. Udział w miejskiej akcji ekologicznej "Zbieramy zużyte baterie" (wyróżnienie dla szkoły) - współpraca z UMT. 3. Udział w ogólnopolskiej akcji edukacyjnej "Dzieci Uczą Rodziców" (współpraca z Centrum Rozwoju Lokalnego): - zajęcia edukacyjne z tematyki ekologicznej: jak segregować odpady, jak walczyć ze smogiem, - uzupełnienie kart pracy - rozmowy dzieci z rodzicami nt. ekologii. 4. Udział w Tarnowskich Piątkach Ochrony Środowiska (współpraca z PWSZ w Tarnowie) - wykłady z ochrony środowiska naturalnego.	0	0	0	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Kontynuacja edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie	cały rok	Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Stanisława Konarskiego	Udział szkoły w programach: Moje miasto bez elektrośmieci i Działaj z impetem oraz Lekcje ciepła organizowane przez MPEC.	-	--	-	-
↔	Kontynuacja edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie	zadanie ciągłe	Przedszkole Publiczne Nr 32	Opracowywanie i realizacja projektów z zakresu edukacji ekologicznej uwzględniających m.in. Zadania: wykonanie z dziećmi plakatów, afiszy zachęcających do selektywnej zbiórki odpadów pod hasłem: „Segreguj z nami”, wyeksponowanie ich na holu dla rodziców; Wykonanie z dziećmi transparentów, ulotek, głoszących postawy proekologiczne, wręczanie ulotek mieszkańcom osiedla podczas happeningów; poznanie źródeł zanieczyszczenia powietrza i jak im zapobiegać.	-	--	-	-
↑		2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 29	Projekt „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. Ogólnopolski program edukacyjny opracowany przez Stacje Sanitarno-Epidemiologiczną wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.	-	--	-	-
↑		2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 27 w Tarnowie	Wdrażanie do segregacji odpadów do odpowiednich pojemników (kolory pojemników i jakie odpady), zapoznanie dzieci z pojęciem recykling.	-	--	-	-
↔		zadanie ciągłe	Przedszkole Publiczne Nr 26	Realizacja tematyki związanej z ochroną środowiska w ramach innowacji pedagogicznej "Ekoloko".	-	--	-	-
↑		2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 24	1) Wycieczki do lasu Lipie - grupy starsze gr: III, IV, V, VI, VII. 2) Realizacja jw.. Programu "Czyste powietrze wokół nas". 3) Realizacja programu "Kubusiowi przyjaciele natury" - wszystkie grupy I – VII. 4) Realizacja zajęć dydaktycznych w tematyce ekologicznej - realizacja podstawy programowej.	100	200	300	środki budżet.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑		2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 20	Cykliczne organizowanie zajęć o tematyce ekologicznej we wszystkich grupach przedszkolnych, segregowanie odpadów.	-	--	-	-
↑	Kontynuacja edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie	2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi	Organizowanie zajęć dydaktyczno-wychowawczych promujących zapobieganie powstawanie odpadów oraz właściwe postępowanie z odpadami. Udział w programach ogólnopolskich mających na celu zbieranie odpadów elektrycznych "Elektrośmieci", "Drzewko za butelkę", organizowanie wycieczek tematycznych mających na celu zaprezentowanie dzieciom prawidłowe segregowanie odpadów, zbiórki makulatury.	-	-	-	-
↑		4 czerwca 2019 oraz 30 września 2021	II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego	akcja odbyła się dwukrotnie: sprzątanie zamku na Górze Św. Marcina - współpraca z panią Ewa Kropiowską ze Stowarzyszenia Zamek Tarnowski.	-	-	-	-
↗		Cały rok	VII Liceum Ogólnokształcące	Zbiórka zużytych baterii.	-	-	-	-
↗		Termin zakończenia: 2023	Przedszkole Publiczne Nr 4	Realizacja tematów wynikających z Koncepcji Pracy Przedszkola.	1 000	1 000	2 000	Środki własne
↑		2019, 2020	Przedszkole Publiczne Nr 5	1. Zbieranie zużytych baterii we współpracy ze Spółdzielnią Pracy ARGO-FILM; 2. Zbiórka plastikowych zakrętek; 3. Udział w akcjach "Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci".	-	-	-	-
↗		2021/2022	Przedszkole Publiczne Nr 6	Wdrażanie do segregacji odpadów do odpowiednich pojemników (kolory pojemników i jakie odpady), zapoznanie dzieci z pojęciem recykling.	-	-	-	-
↔		2021/2022	Przedszkole Publiczne Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi	Zbiórka butelek plastikowych, nakrętek, zużytych baterii, zużytego sprzętu elektronicznego, udział w akcji "Sprzątanie świata".	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 2021-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Kontynuacja edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie		Przedszkole Publiczne Nr 8	Bieżące realizowanie działań związanych z kształtowaniem właściwych nawyków związanych z segregowaniem odpadów poprzez ustawienie w salach pojemników na papier i odpady zmieszane oraz na korytarzach jak wyżej oraz na plastik i szkło.	-	-	-	-
↗		2021	Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno- Terapeutyczna	Wywieszanie informacji i plakatów dotyczących zachowań proekologicznych.	-	-	-	-
↑		2020/2021	Zespół Szkół Techniczno-Zawodowych (Technikum Nr 6, Branżowa Szkoła I stopnia Nr 4);	Pogadanki na godzinie wychowawczej na temat zanieczyszczania środowiska i segregowania odpadów.	-	-	-	-
↑		wrzesień 2019,2020, 2021,	Zespół Szkół Specjalnych dla Niestyszących i Słabo Słyszących: (Szkoła Podstawowa Specjalna dla Niestyszących i Słabo Słyszących; Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia dla Niestyszących i Słabo Słyszących; Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla Niestyszących i Słabo Słyszących; Technikum Specjalne dla Niestyszących i Słabo Słyszących)	Udział w akcji "Sprzątanie świata"; sprzątanie terenów w mieście, promowanie edukacji ekologicznej, podniesienie wiedzy nt. odpowiedniego segregowanie odpadów.	-	-	-	-
↑		2019-2020	Zespół Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego: (Technikum Nr 1; VIII Liceum Ogólnokształcące);	Edukacja w zakresie gospodarowania odpadami, wykonanie plakatu ekologicznego.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↗	Kontynuacja edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie	Cały rok	Bursa międzyszkolna	Przedsięwzięcia w ramach działalności Klubu Ekologa w placówce - gazetki informacyjno- edukacyjne o tematyce eko, audycje tematyczne prezentowane za pośrednictwem radiolinii, wykonywanie plakatów, wykorzystywanie odpadów ("drugie życie odpadów") przy wykonywaniu ozdób – warsztaty.	-	-	-	-
↔		Cały rok	Przedszkole Publiczne Nr 12	Zbiórka zakrętek, sprzątanie świata.	-	-	-	-
↑		2019/2020	Przedszkole Publiczne Nr 13	Udział w programie Czyste powietrze wokół nas 2019. Akcja Sprzątanie świata 2019, 2020. Zbiórka środków czystości dla szpitala. Konkurs ekologiczny "Zaprośmy ptaki do Tarnowa ". XII Rajd przedszkolaka. Udział w konkursie Stowarzyszenia Zdrowych Miast Polski Granty 2019 oraz 2020. Udział w programie Skąd się biorą produkty ekologiczne? - 2020 r. Udział w konkursie "Najpiękniejsza recyklingowa ozdoba choinkowa"(BOOO) Udział w programie edukacyjnym "Kubusiowi Przyjaciele Natury" 2019 i 2020. Wycieczka ekologiczna do stacji uzdatniania wody w Zbylitowskiej Górze (2019).	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 2019-2020

	<p>Kontynuacja edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie</p>	<p>2019/2020</p>	<p>Przedszkole Publiczne Nr 14 z Oddziałem Integracyjnym</p>	<p>Program PCK Bezpieczny Patrol - Dbaj o środowisko - organizowany przez Polski Czerwony Krzyż wraz z partnerami: CPLG, Viacom Nickelodeon Consumer Products i kanałem dziecięcym Nick Jr., stworzył program edukacyjny „Bezpieczny Patrol”, którego głównym celem jest edukacja przedszkolaków w kwestii szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Udział 5 – 6 latki – 70 dzieci</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ogólnopolski program edukacji zdrowotnej Akademia Aquafresh. Program ma na celu realizację zajęć edukacyjnych z zakresu dbania o higienę jamy ustnej. W tym roku dzieci uczestniczące w akcji dowiedzą się również, dlaczego cukier jest niezdrowy, jak należy prawidłowo myć ręce i dlaczego jest to tak istotne. Udział w programie – wszystkie grupy 136 dzieci. - Klub Wiewiórka – organizowany przez Polski Czerwony Krzyż. Wykształcenie u dzieci w wieku przedszkolnym nawyków dbałości o bezpieczeństwo, higienę i pomoc potrzebującym. Pozwala na wypracowanie właściwych nawyków higienicznych, dbania o własne bezpieczeństwo oraz odruchu niesienia bezinteresownej pomocy drugiemu człowiekowi. Dzieci uczą się czynności higienicznych, zasad korzystania z numerów alarmowych, a także posługiwania się materiałami opatrunkowymi i udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach – udział biorą wszystkie dzieci – 136 - Udział w akcjach i konkursach ekologicznych: <ul style="list-style-type: none"> - Akcja ekologiczna „Zbieramy zużyte baterie”, - Akcja ekologiczna „Drugie życie odpadów, - Akcja „Sprzątania Świata” - PLASTIK? REZYGNUJE. REDUKUJE. SEGREGUJE. <ul style="list-style-type: none"> - Ogólnopolska Akcja - sądziMY z prezydentem - Konkurs „Zielony Tarnów” - Ekologiczny konkurs plastyczny „Bioróżnorodność oczami małych ekologów” - Konkurs na wykonanie budki lęgowej „Zaprośmy ptaki do Tarnowa”. 	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>↑</p>	<p>Kontynuacja edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe</p>	<p>2020</p>	<p>Przedszkole Publiczne Nr 15</p>	<p>Udział w Ogólnopolskim Programie Edukacyjnym "Skąd się biorą produkty ekologiczne" - świadome dokonywanie wyborów żywnościowych, odpowiedzialne jedzenie, nie</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
	postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie			marnowanie żywności, zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne. Realizacja tematów edukacyjnych.				
↑	Kontynuacja edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie	2019	Szkoła Podstawowa Nr 18 im. Jana Kochanowskiego	Program ekologiczny "Dary Ziemi". Kształtowanie świadomości proekologicznej. Wdrażanie do segregacji odpadów oraz powtórnego wykorzystania surowców wtórnych - konkursy, prelekcje, wykonanie ulotek, broszurki.	2 000,00			WFOŚiGW
↑	Kontynuacja edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie	2019/2020	XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej	Treści i zagadnienia realizowane na zajęciach wychowawczych: • Ja i środowisko naturalne. • Jak być świadomym i odpowiedzialnym konsumentem?	-	-	-	-
↗	Kontynuacja edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie	2019/2020	XXI Liceum Ogólnokształcące Sportowe	Regularna segregacja odpadów, pojemniki w szkole na odpady.	-	-	-	-
↔	Kontynuacja edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie	2019	GMT	W okresie sprawozdawczym kontynuowano prowadzenie akcji ekologicznych zmierzających do zmniejszenia ilości odpadów w środowisku. W akcję zbiórki opakowań plastikowych pod hasłem „Drugie życie odpadów” włączyło się 9 tarnowskich placówek oświatowych. Akcja ta ma na celu zwrócenie uwagi na problem rosnącej ilości wytworzonych odpadów, konieczności ich segregacji oraz powtórnego wykorzystania. Łącznie zebrano ponad 10 ton opakowań plastikowych, które zostały dostarczone do recyklera w celu ich przetworzenia. Akcja ekologiczna „Zbieramy zużyte baterie” polegała na zbiórce zużytych baterii i akumulatorów w mieście, które następnie trafiły do firmy poddającej je procesowi odzysku lub unieszkodliwiania. Celem akcji było uświadomienie młodym ludziom, że zużyte baterie i ogniwa galwaniczne nie powinny trafiać wraz z innymi odpadami na składowisko, gdyż zawierają szereg substancji szkodliwych dla ludzi i środowiska, takich jak lit oraz metale ciężkie. Łącznie zebrano prawie 11 ton zużytych baterii i akumulatorów, które zostaną zutylizowane w sposób niezagrażający środowisku.	4 830,00	12 320,00	17 150,00	Środki własne, WFOŚiGW

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Kontynuacja edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie	2019	Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego (XIII Liceum Ogólnokształcące; Technikum Nr 3; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 3; Szkoła Policealna Nr 4)	Udział uczniów i zdobycie 3 miejsca w Międzyszkolnym Konkursie Ekologicznym „Recyklingowe rady na odpady – sposoby na zmniejszenie ilości odpadów w środowisku”. Konkurs organizowany był przez Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Tarnowa.	-	-	-	-
↑		2019	Zespół Szkół Budowlanych (XVII Liceum Ogólnokształcące; Technikum Nr 7; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 5; Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 2)	Akcja „Sprzątanie Świata – Polska 2019 r.” - udział uczniów z różnych oddziałów szkoły.	-	-	-	-
↑		2019-2020	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 (Szkoła Podstawowa Nr 23 im. Jana Pawła II; VI Liceum Ogólnokształcące; Szkoła Policealna Nr 1)	Prowadzenie zajęć z uczniami o tematyce ekologicznej, dotyczących segregowania odpadów, zapobiegania powstawaniu odpadów, konkursy o w/w tematyce, zbiórka odpadów segregowanych, zbiórka butelek i nakrętek na cele charytatywne, zbiórka baterii, organizowanie wycieczek, spacerów po okolicy.	-	-	-	-
↗		Na bieżąco	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 (Szkoła Podstawowa Nr 17 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego; IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II)	Tematy poświęcone problemom ochrony przyrody są realizowane podczas zajęć wychowawczych, lekcji biologii i przyrody.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↗	Kontynuacja edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie	Cały rok	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (IX Liceum Ogólnokształcące, Technikum Nr 2, Technikum Nr 11, Branżowa Szkoła I stopnia Nr 1, Szkoła Policealna Nr 5); - Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego (Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 3)	Zagadnienia te poruszane są na lekcjach biologii i godz. wychowawczej.	-	-	-	-
↗		2020-2021	Przedszkole Publiczne Nr 17	1. Program edukacyjny "Działaj z imPETem", czyli odkręć, opróżnij, zgnieć segreguj butelki PET" - zachęcanie do segregowania odpadów, podkreślenie dlaczego warto to robić.	-	-	-	-
↑		2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi	Organizowanie zajęć dydaktyczno-wychowawczych o tematyce czystego powietrza i szkodliwości dymu na organizm żywy, realizacja programu "Czyste powietrze wokół nas", realizacja zajęć eksperymentalnych, publikowanie na łamach gazetki przedszkolnej artykułów o tematyce proekologicznej, czytanie dzieciom książek zachęcających do dbania o środowisko przyrodnicze, nauka piosenek o tematyce proekologicznej.	-	-	-	-
↔		2019-2020	GMT, jednostki oświatowe, PUK, MPGK	Akcje zbiórki baterii, przeterminowanych leków, butelek, konkursy, spotkania, kampanie, imprezy np. „sprzątanie świata”, „posprzątamy razem Tarnów”	-	-	-	-
↔	na ten cel nieprzeznaczonych, wylewanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód		PUK	PUK zajmuje się usuwaniem skutków negatywnych zachowań takich jak porzucanie odpadów, dewastacja zieleni, natomiast nie zajmuje się eliminowaniem takich zachowań.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↗	i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej).	2019-2020-nadal	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Marii Konopnickiej	Rozmowy kontynuowane na lekcjach przyrody, biologii i w godzinach z wychowawcą.	-	-	-	-
↔		-	Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Orłąt Lwowskich	Pogadanki na lekcjach wychowawczych, przyrody, biologii, geografii i w kl. I-III.	-	-	-	-
↑	Wyliminowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, wylewanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej).	2019-2020	Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki	1. Kampania informacyjno-edukacyjna zachęcająca do oszczędzania wody z okazji "Światowego Dnia Wody" (informacja "Wirtualnej Świetlicy" na stronie internetowej szkoły" . 2. Spotkanie ze strażakiem, leśnikiem: - pogadanki, - zajęcia edukacyjne, warsztatowe, - film edukacyjny (poruszana tematyka ochrony pól i lasów, porzucania odpadów, wypalania traw).	0	0	0	-
↑		w ciągu roku szkolnego	Szkoła Podstawowa Nr 15 im. Gen. Józefa Bema	Pogadanki, warsztaty, prelekcje podczas zajęć szkolnych.	-	-	-	-
↑		2019	Przedszkole Publiczne Nr 35 z Oddziałem Integracyjnym	"Czyste powietrze wokół nas" poznawanie zagrożeń wynikających z zanieczyszczenia powietrza.	-	-	-	-
↑	Wyliminowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, wylewanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej).	2020-2021	Przedszkole Publiczne Nr 33	Realizacja programu "Czyste powietrze wokół nas".	-	-	-	Środki własne

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Wylimowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, wylewanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej).	zadanie ciągłe	Przedszkole Publiczne Nr 32	Realizacja z dziećmi tematów, których celem jest poszerzenie wiedzy i doświadczeń w podejmowaniu mądrych wyborów i postaw proekologicznych; poznawanie zagrożeń dla środowiska wynikających z niszczycielskiej działalności człowieka, poznanie pojęć: odpady, surowce wtórne, segregacja, recykling; nabycie umiejętności selektywnego gospodarowania odpadami i wtórnego ich wykorzystania.	-	-	-	-
↔		zadanie ciągłe	Przedszkole Publiczne Nr 27 w Tarnowie	Systematyczne umieszczanie ważnych informacji mających na celu wylimowanie negatywnych zachowań dzieci.	-	-	-	-
↔		zadanie ciągłe	Przedszkole Publiczne Nr 26	Rodzinny konkurs plastyczny "Dbamy o środowisko" z wykorzystaniem materiałów recyklingowych.	-	-	-	-
↑		2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 24	Realizacja programów ogólnopolskich. 2) "Jestem Małym ekologiem" - realizacja programu nauczycielskiego. 3) Realizacja zajęć dydaktycznych w tematyce ekologicznej - realizacja podstawy programowej.	-	-	-	-
↑		2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 20	Cykliczne organizowanie zajęć o tematyce ekologicznej we wszystkich grupach przedszkolnych, wyświetlanie filmów edukacyjnych, czytanie bajek o tematyce ekologicznej.	-	-	-	-
↑		2019 i 2020	II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego	dwa razy odbyły się tzw. "Spotkania z Nauką" w 2019 roku oraz w 2020 roku. Pierwsze Spotkanie z Nauką pt.: Dokąd płynie moja plastikowa butelka? - wielkie oceaniczne plamy śmieci. Drugie spotkanie pt.: Plastikowy świat - czy to mój świat? - bądźmy EKO.	-	-	-	-
↑		wrzesień	VII Liceum Ogólnokształcące	Edukacja zapobiegania negatywnych skutków porzucania odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych.	-	-	-	-
↗		Cały rok	Przedszkole Publiczne Nr 3	Prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych, spotkania edukacyjne.	-	-	-	-
↗		Wylimowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach	Termin zakończenia: 2023	Przedszkole Publiczne Nr 4	Realizacja programów, udział w akcjach.	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	na ten cel nieprzeznaczonych, wylewanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej).	2019, 2020	Przedszkole Publiczne Nr 5	W ramach programów ekologicznych realizowanych w przedszkolu opracowanych przez nauczycieli	-	-	-	-
↗		Cały rok szkolny	Przedszkole Publiczne Nr 6	Aktualizacja "Kącika ekologa" w ciągu całego roku szkolnego. Systematyczne umieszczanie ważnych informacji mających na celu wyeliminowanie negatywnych zachowań dzieci.	-	-	-	-
↑			Przedszkole Publiczne Nr 8	Realizacja tematów kompleksowych dotyczących właściwych postaw wobec otaczającego świata przyrody oraz ukazywanie skutków niewłaściwego postępowania.	-	-	-	-
↔		2019 -2020	Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna	Dbanie o otoczenie poradni, sprzątanie, dbałość o czystość i drożność odpływów deszczówki na terenie posesji poradni.	-	-	-	-
↑		2019/2020	XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej	Treści i zagadnienia realizowane na lekcjach geografii <ul style="list-style-type: none"> • Wpływ działalności człowieka na hydrosferę. • Wpływ działalności człowieka na pedosferę i biosferę. • Relacje człowiek –środowisko. Zasady zrównoważonego rozwoju. • Działalność na rzecz ochrony środowiska. • Rewitalizacja obszarów zdegradowanych. 	-	-	-	-
↑	Wyeliminowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, wylewanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej).	2019/2020	XXI Liceum Ogólnokształcące Sportowe	lekcja ekologiczna poświęcona proekologicznym zachowaniom.	-	-	-	-
↑	Wyeliminowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, wylewanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej).	2021-2022	Zespół Szkół Techniczno-Zawodowych (Technikum Nr 6, Branżowa Szkoła I stopnia Nr 4)	Pogadanki na godzinie wychowawczej na temat zanieczyszczania środowiska, negatywnego wpływu na ekosystem.	-	-	-	-
↑	Wyeliminowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych,	2019 -2020	Zespół Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego: (Technikum Nr 1; VIII Liceum Ogólnokształcące);	Interdyscyplinarna edukacja ekologiczna na zajęciach szkolnych.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↗	wylwanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej).	Cały rok	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (IX Liceum Ogólnokształcące, Technikum Nr 2, Technikum Nr 11, Branżowa Szkoła I stopnia Nr 1, Szkoła Policealna Nr 5); - Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego (Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 3)	Wyeliminowano całkowicie negatywne zachowania.	-	-	-	-
↗	Wyeliminowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, wylwanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej).	Cały rok	Zespół Szkół Specjalnych dla Niestyszących i Słabo Słyszących: (Szkoła Podstawowa Specjalna dla Niestyszących i Słabo Słyszących; Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia dla Niestyszących i Słabo Słyszących; Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla Niestyszących i Słabo Słyszących; Technikum Specjalne dla Niestyszących i Słabo Słyszących)	Właściwe pielęgnowanie terenów wokół budynku szkoły, promowanie wiedzy proekologicznej.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Wylimowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, wylewanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej).	2019-2020	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika: (Technikum Nr 5; XIV Liceum Ogólnokształcące; Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 4; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 6)	Udział w akcji "Sprzątanie Wątku", udział w akcji "Sprzątanie Świata", udział w konkursie "Eko- Art." W ramach programu- Eko- czynni, udział w konkursie "Planeta i życie".	-	-	-	-
↑		2019-2020	Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodnicznych im. Tadeusza Kościuszki (XV Liceum Ogólnokształcące; Technikum Nr 9; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 7; Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 1)	Dbanie o tereny zieleni w Parku Sanguszków, segregacja odpadów.	-	-	-	-
↑		2019-2020	Zespół Szkół Muzycznych im. Ignacego Jana Paderewskiego: (Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I Stopnia; Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II Stopnia; Szkoła Muzyczna I Stopnia)	<ul style="list-style-type: none"> •Realizacja treści w ramach zajęć przedmiotowych z przyrody i biologii, •konkurs plastyczny "szanuj zieleni". 	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Wylimowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, wylewanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej).	2019-2020	Zespół Szkół Muzycznych im. Ignacego Jana Paderewskiego: (Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I Stopnia; Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II Stopnia; Szkoła Muzyczna I Stopnia)	<ul style="list-style-type: none"> kontynuacja realizacji treści edukacji ekologicznej - dbanie o czystość środowiska naturalnego, zapobieganie powstawaniu odpadów - w ramach zajęć przedmiotowych i wychowawczych (gazetki, konkursy) zbiórki makulatury, nakrętek – zadania wychowawcze, realizacja systemu oceniania zachowania promowanie postawy ekologicznej wśród uczniów w szkole i środowisku. 	-	-	-	-
↑		Na bieżąco	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 (Szkoła Podstawowa Nr 23 im. Jana Pawła II; VI Liceum Ogólnokształcące; Szkoła Policealna Nr 1)	Zajęcia z uczniami w ramach godzin wychowawczych, przyrody, biologii, promowanie właściwych postaw; udział w akcji Sprzątanie Świata, zajęcia z uczniami i rozmowa na temat segregacji śmieci, organizowanie zajęć mających na celu wylimowanie negatywnych zachowań (wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, wylewanie nieoczyszczonych ścieków).	-	-	-	-
↗		Na bieżąco	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 (Szkoła Podstawowa Nr 17 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego; IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II)	Zbiórka zużytych baterii, prelekcje i akcje mające na celu podnoszenie świadomości ekologicznej uczniów.	-	-	-	-
↗		Cały rok	Bursa międzyszkolna	Przedsięwzięcia w ramach działalności Klubu Ekologa w placówce - gazetki informacyjno- edukacyjne o tematyce eko, audycje tematyczne prezentowane za pośrednictwem radiolinii, wykonywanie plakatów, wykorzystywanie odpadów ("drugie życie odpadów") przy wykonywaniu ozdób – warsztaty.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↗	Wyeliminowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, wylanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej).	2019-2021	Przedszkole Publiczne Nr 17	<ol style="list-style-type: none"> Kontynuowanie projektu edukacyjnego pt. "Czyste powietrze wokół nas". Spotkanie z leśnikiem, zakładanie leśnych kącików przyrody, sadzenie drzewek. Wycieczka do oczyszczalni ścieków, zbiornika retencyjnego w Skrzyszowie - edukacja w zakresie wylania nieoczyszczonych ścieków. 	-	-	-	-
↔	Dalsza edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	Do 2024	Nadleśnictwo Gromnik	prelekcje i pogadanki w szkołach będących w zasięgu Nadleśnictwa Gromnik mające na celu pokazanie dobroczynnego wpływu lasu na klimat (w tym jakość powietrza oraz stosunki wodne) oraz przedstawienie stosowanych w Lasach Państwowych metod ograniczania populacji inwazyjnych gatunków roślin i zwierząt.	200	100	300	Środki własne
↔		2019-2020	PUK	Oprowadzanie wycieczek szkolnych po zakładzie PUK i edukacja w zakresie prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi.	-	-	-	-
↔		-	Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Orłąt Lwowskich	Pogadanki na lekcjach wychowawczych, przyrody, biologii, geografii i w kl. I-III.	-	-	-	-
↑		w ciągu roku szkolnego	Szkoła Podstawowa Nr 15 im. Gen. Józefa Bema	Podczas zajęć edukacyjnych.	-	-	-	-
↑	Dalsza edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	2019	Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki	<ol style="list-style-type: none"> Realizacja programu własnego "W kolorowym świecie przyrody": - poszerzenie wiedzy ekologicznej i kształtowanie właściwych postaw poprzez zabawy, zajęcia plastyczne, spacer, doświadczenia, quiz przyrodniczy. Realizacja programu edukacyjnego "Od uprawy do potrawy" (we współpracy z F. Tesco) tematyka zdrowego odżywiania, zdrowej żywności, niezbędny do zakładania "ekologicznego ogródka z ziołami" - w formie zajęć edukacyjnych, przygotowania do zakładania ekologicznej hodowli ziół. 	0	0	0	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Dalsza edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	2020-2021	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Marii Konopnickiej	Dzień Ziemi "Przywróć naszą Ziemię", Lekcje dla klimatu, Ekoeksperymentarium - sekcja lekkiej atletyki. Rozwijanie praktyk ekologicznych i włączenie się w działania na rzecz ochrony środowiska, Konkurs Ogólnopolski " Mistrz recyklingu i przyjaciele" - inspirowanie do odpowiedzialności za środowisko naturalne.	-	-	-	-
↔		-	Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Stanisława Konarskiego	Pogadanki, spotkania z leśnikiem, wycieczki do gospodarstw agroturystycznych.	-	-	-	Środki własne
↑		2020-2021	Przedszkole Publiczne Nr 33	Zorganizowanie wyjść i wycieczek w ramach spotkań z przyrodą. Udział w akcjach związanych z ochroną środowiska naturalnego człowieka: Sprzątanie świata, powitanie wiosny, Światowy Dzień Ziemi, Dzień ochrony przyrody, Dzień Drzewa (sadzenie drzew w ogrodzie), Dzień bez opakowań foliowych, Światowy Dzień Wody, Dzień Leśnika, Światowy Dzień Ochrony Środowiska, Opracowanie Kodeksu Ekologa- nabywanie właściwego stosunku do świata roślin i zwierząt, Ekologiczne ogródki- hodowla warzyw i ziół w salach oraz na poletkach w ogrodzie przedszkolnym. Jestem przyjacielem przyrody- wewnątrz przedszkolny dzień poświęcony edukacji ekologicznej.	-	-	-	Środki własne
↔		zadanie ciągłe	Przedszkole Publiczne Nr 32	Realizacja z dziećmi tematów ukazujących postępujący wzrost zmian klimatu oraz jego skutków dla środowiska i gospodarki oraz sposobów zapobiegania im. Nabywanie umiejętności wtórnego wykorzystania odpadów w różnych dziedzinach życia.	-	-	-	-
↗		Dalsza edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia	Według planowanej pracy , okres całego roku szkolnego	Przedszkole Publiczne Nr 29	Wykorzystywanie odpadów do zajęć z dziećmi np. Plastikowe butelki, zakrętki, rolki po ręcznikach i papierze toaletowym itp.	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 2021-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↗	i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	2021-2022	Przedszkole Publiczne Nr 27 w Tarnowie	Program edukacyjny " "Kubusiowi przyjaciele natury" - edukacja w zakresie dbałości o dary, jakie dała nam natura.	-	-	-	-
↔		zadanie ciągłe	Przedszkole Publiczne Nr 26	Kontynuacja realizacji tematyki związanej z ochroną środowiska, recyklingiem w ramach innowacji pedagogicznej "Ekoloko".	-	-	-	-
↗		2021	Przedszkole Publiczne Nr 17	1. W ramach Międzynarodowego Dnia Słońca spotkanie z przedstawicielem firmy fotowoltaicznej, zapoznanie z działaniem m paneli słonecznych - znaczenie promieni słonecznych dla ludzi, zwierząt, roślin.	-	-	-	-
↑	Dalsza edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi	Uwrażliwianie dzieci na konieczność dbania o zasoby wodne, oszczędzania wody podczas codziennej toalety, prowadzenie zajęć o tematyce dotyczącej zmian klimatycznych, czystego powietrza oraz konieczności dbania o środowisko naturalne.	-	-	-	-
↑		2019-2020	Przedszkole Publiczne Nr 20	Realizacja programów ekologicznych: "Mamo, tato wołę wodę", "Kubusiowi przyjaciele przyrody", "Czyste powietrze wokół nas".	-	-	-	-
↔		Cały rok	Przedszkole Publiczne Nr 3	Promowanie zdrowego stylu życia dzieci poprzez rozbudzenie zamiłowania do zabaw i ćwiczeń fizycznych, oraz poszerzenie wiadomości na temat zdrowego odżywiania się i zagrożeń środowiska przyrodniczego. Zachęcenie rodziców i społeczności lokalnej do współdziałania w promowaniu zdrowia, aktywności fizycznej i odporności emocjonalnej przedszkolaków.	-	-	-	Środki własne
↗		Termin zakończenia: 2023	Przedszkole Publiczne Nr 4	Realizacja tematów ujętych w koncepcji pracy przedszkola.	2 000	2 000	4 000	Budżet własny, Rada Osiedla
↑	Dalsza edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków	2019/2020	Przedszkole Publiczne Nr 5	1. Międzygrupowy konkurs plastyczny dla dzieci i rodziców "Eko szopka" - wtórne wykorzystanie odpadów; 2. Realizacja tych treści w ramach programów ekologicznych realizowanych w przedszkolu opracowanych przez nauczycieli.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	2019/2020	Przedszkole Publiczne Nr 6	Programy edukacyjne " Z darami natury świat nie jest ponury", "Kubusiowi przyjaciele natury" - edukacja w zakresie dbałości o dary, jakie dała nam natura.	-	-	-	-
↑		2019/2020	Przedszkole Publiczne Nr 8	Realizowanie tematów zajęć z zakresu oszczędnego gospodarowania wodą, prądem, dawanie przykładu na podstawie własnego działania.	-	-	-	-
↔	Dalsza edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	Cały rok	Bursa międzyszkolna	Przedsięwzięcia w ramach działalności Klubu Ekologa w placówce - gazetki informacyjno- edukacyjne o tematyce eko, audycje tematyczne prezentowane za pośrednictwem radiolinii, wykonywanie plakatów, wykorzystywanie odpadów ("drugie życie odpadów") przy wykonywaniu ozdób – warsztaty.	-	-	-	-
↑		2021-2022	Zespół Szkół Techniczno-Zawodowych (Technikum Nr 6, Branżowa Szkoła I stopnia Nr 4);	Pogadanki na godzinie wychowawczej na temat zanieczyszczenia środowiska, segregowania odpadów.	-	-	-	-
↑		2019	Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących: (Szkoła Podstawowa Specjalna dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących; Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących; Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących; Technikum Specjalne dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących)	Apele, gazetki szkolne, realizacja podstawy programów, udział w akcjach promujących działania proekologiczne, poszerzanie wiedzy na temat ochrony środowiska, kształtowanie postaw proekologicznych.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Dalsza edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	2019-2020	Zespół Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego: (Technikum Nr 1; VIII Liceum Ogólnokształcące);	"Nasz piękny ogród" - urządzenie terenów zielonych wokół budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno -Wychowawczego , "Alternatywne źródła energii" - wycieczka edukacyjna.	-	-	-	-
↑		2019-2020	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika: (Technikum Nr 5; XIV Liceum Ogólnokształcące; Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 4; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 6)	Rozwijanie zainteresowań proekologicznych, realizacja tematów z zakresu wpływu człowieka na środowisko poprzez: filmy edukacyjne- np. "Wpływ działalności człowieka na otaczające go środowisko", zajęcia w terenie, kontakt ze środowiskiem przyrodniczym, prezentacje multimedialne przygotowane przez uczniów z okazji Dnia Ziemi i Dnia Ochrony Środowiska.	-	-	-	-
↑		2020	Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego: (XIII Liceum Ogólnokształcące; Technikum Nr 3; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 3; Szkoła Policealna Nr 4)	Udział wybranych oddziałów w XXI Przeglądzie Filmów Ekologicznych "Ekoświat"- projekcja filmu "Nasze miejsce na Ziemi".	-	-	-	-
↑	Dalsza edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	2019-2020	Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki (XV Liceum Ogólnokształcące; Technikum Nr 9; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 7; Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 1	Realizacja tematów z działania 73 na lekcjach z wychowawcą, na lekcjach geografii, biologii.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Dalsza edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	2019-2020	Zespół Szkół Muzycznych im. Ignacego Jana Paderewskiego: (Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I Stopnia; Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II Stopnia; Szkoła Muzyczna I Stopnia)	<ul style="list-style-type: none"> • edukacja ekologiczna podczas zajęć lekcyjnych przedmiotowych i wychowawczych • projekty edukacyjne – klasowe i szkolne dotyczące zmian klimatu, konieczności oszczędzania zasobów naturalnych, odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego, w formie możliwej do realizacji podczas nauki zdalnej, konkursy, prace plastyczne. 	-	-	-	-
↑		Na bieżąco	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 (Szkoła Podstawowa Nr 23 im. Jana Pawła II; VI Liceum Ogólnokształcące; Szkoła Policealna Nr 1)	Zajęcia z uczniami w ramach godzin wychowawczych, geografii, przyrody, biologii; Realizacja programu Polskiej Akcji Humanitarnej pt. „Godziny Wychowawcze ze Światem” poruszającego tematykę m.in. odpowiedzialnej konsumpcji i kryzysu klimatycznego.	-	-	-	-
↔		Na bieżąco	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 (Szkoła Podstawowa Nr 17 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego; IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II)	Wycieczki przedmiotowe (pro-ekologiczne), prelekcje, akcje ekologiczne.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↗	Dalsza edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	Cały rok	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (IX Liceum Ogólnokształcące, Technikum Nr 2, Technikum Nr 11, Branżowa Szkoła I stopnia Nr 1, Szkoła Policealna Nr 5); - Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego (Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 3)	Budowa gniazd dla ptaków i zbieranie odzieży do dalszego używania.	-	-	-	-
↑	Dalsza edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	Cały rok	Przedszkole Publiczne Nr 12	Realizacja programu czyste powietrze.	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Dalsza edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	2019/2020	Przedszkole Publiczne Nr 14 z Oddziałem Integracyjnym	<p>Program ekologiczny "Klimat się zmienia - zmień sposób myślenia. Zmieniaj nawyki - nie klimat"- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, Kluczowym efektem prowadzonej edukacji ekologicznej będzie ostatecznie ochrona klimatu i poprawa stanu środowiska.</p> <p>Udział wszystkich grup – 136 dzieci. W ramach realizacji projektu „Czysta Małopolska” - udział w konkursie dla dzieci przedszkolnych i uczniów szkół podstawowych „Zdrowo żyj!”</p> <p>Przedmiotem konkursu plastycznego był plakat dotyczący zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej. Organizatorem konkursu był Małopolski Kurator Oświaty, a partnerem Małopolski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Konkurs miał na celu upowszechnienie wiedzy o zdrowym stylu życia, racjonalnym odżywianiu i aktywności fizycznej wśród dzieci przedszkolnych i uczniów, kształtowanie nawyków zdrowego stylu życia, odżywiania i dbałości o aktywność fizyczną, wdrożenie zasad świadomości i odpowiedzialności za własne zdrowie, poszerzenie zainteresowań problematyką zdrowego stylu życia, odżywiania i aktywności fizycznej.</p>	-	-	-	-
↑	Dalsza edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	2019	Przedszkole Publiczne Nr 15	<p>Udział w konkursie "Ekochoinka" org. Przez Organizację Odzysku Odpadów - wtórne wykorzystanie odpadów.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dzień Wody, konkurs „Sposoby na oszczędzanie wody” organizowany przez Szkołę Podstawową nr 23 • Dzień Ziemi- wspólne obchody Święta Ziemi, zapoznanie z działaniami ekologicznymi i recyklingiem 	-	-	-	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↑	Dalsza edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	2020	Szkoła Podstawowa Nr 18 im. Jana Kochanowskiego	Cykl konkursów i wycieczek ekologicznych w ramach zadania "Klimat się zmienia - zmień sposób myślenia. Zmieniaj nawyki - Nie Klimat". Kształtowanie postawy odpowiedzialności za obecny i przyszły stan środowiska. Dostrzeganie zagrożeń wynikających z nadmiernej eksploatacji środowiska. Dostrzeganie wpływu człowieka na środowisko. Organizacja akcji proekologicznych w szkole i w okolicy szkoły.	-	3 500,00	3 500,00	WFOŚiGW
↑		2019/2020	XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej	Zajęcia ekologiczne w terenie w Ośrodku Edukacji Ekologicznej w Polichtach. Udział w Przeglądzie Filmów Ekologicznych „Ekoświat”. Treści i zagadnienia realizowane na lekcjach geografii: <ul style="list-style-type: none"> • Wpływ działalności człowieka na atmosferę. • Zmiany atmosfery i klimatu. • Ochrona środowiska przyrodniczego. • Stan środowiska w Polsce. • Ochrona środowiska przyrodniczego w Polsce. Treści i zagadnienia realizowane na zajęciach wychowawczych: <ul style="list-style-type: none"> • Ciepło, ciepłej, gorąco, czyli co zostawimy w spadku swoim dzieciom? 	-	-	-	-
↔		2019/2020	XXI Liceum Ogólnokształcące Sportowe	trakcie roku szkolnego na lekcjach wychowawczych, biologii i chemii w formie informacyjnej.	-	-	-	-
↔	Kontynuacja działań realizowanych przez Ekodoradcę w zakresie edukacji ekologicznej i promowania wiedzy o środowisku wśród mieszkańców Tarnowa	2019-2020	GMT	Ekodoradca zatrudniony od 2016 r. prowadzi liczne działania związane z edukacją dotyczącą ochrony powietrza. Prowadzi zajęcia w przedszkolach i szkołach, prowadzi badania kamerą termowizyjną, organizuje warsztaty np. w Centrum Zrównoważonego Rozwoju i Poszanowania Energii AGH w Krakowie, organizuje wydarzenia z okazji Green Week, Dnia Czystego Powietrza, Dnia Ochrony Środowiska oraz liczne konkursy ekologiczne.	14 501,94	1 659,20	16 161,14	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU								
Ocena	Zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji działania	Koszt przedsięwzięcie zł			Źródło finansowania
					2019 r.	2020 r.	Razem:	
↔	Opracowanie i uchwalenie Programu ochrony środowiska dla Miasta Tarnowa	2022	GMT	W okresie sprawozdawczym nie przygotowano Programu ochrony środowiska dla Miasta Tarnowa.	-	-	-	-
↔	Opracowanie i upublicznienie co 2 lata raportów z realizacji Programu ochrony środowiska dla Miasta Tarnowa	2019	GMT	Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2024” ze strategią krótkoterminową na lata 2017-2020 za lata 2017-2018 został przedłożony Zarządowi Województwa Małopolskiego. Powyższy raport został przekazany także Radzie Miejskiej w Tarnowie w dn. 8 listopada 2019 r.	13 284,00	-	13 284,00	Środki własne

Ocenę stopnia realizacji zadania (kolumna 1) wykonano zgodnie z poniższą legendą:

Zadanie zrealizowane - zakończone	↑
Brak realizacji zadania	↓
Zadanie jest w trakcie realizacji	↗
Zadanie ciągłe	↔
Brak informacji od podmiotu wykonującego zadanie	x

4. ANALIZA OSIĄGNIĘTEGO EFEKTU EKOLOGICZNEGO WRAZ Z WERYFIKACJĄ MONITORINGU WDRAŻANIA PROGRAMU

Analiza osiągniętego efektu ekologicznego oraz ocena realizacji Programu, wykonana została na podstawie wskaźników presji, stanu i reakcji. Wskaźniki te określono na podstawie danych z i Głównego Urzędu Statystycznego, Raportów o stanie miasta, danych z WIOŚ.

Tabela nr 32 przedstawia zestawienie wskaźników monitoringu dla roku wyjściowego 2018 oraz dla lat 2019 i 2020 (w miarę dostępności). Ponadto w tabeli przedstawiona została tendencja zmian wskaźników w ramach realizacji Programu.

W zestawieniu wskaźników rzeczowych i jakości środowiska pozytywny trend widoczny jest w obszarach interwencji: ochrona klimatu i jakość powietrza, gospodarka wodno-ściekowa oraz w mniejszym stopniu w gospodarce odpadami i zapobieganiu powstawaniu odpadów. Ponadto część wskaźników osiągnęła w roku 2020 wartość docelową założoną w Programie ochrony środowiska, są to m.in.

- ❖ długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci ciepłowniczej;
- ❖ liczba zorganizowanych kampanii w roku;
- ❖ długość wybudowanych ścieżek rowerowych;
- ❖ liczba powstałych instalacji OZE;
- ❖ kwota dofinansowania zakupu kolektorów słonecznych;
- ❖ wyniki monitoringu natężenia promieniowania elektromagnetycznego;
- ❖ liczba form ochrony przyrody w mieście.

Pozostałe zauważalne pozytywne tendencje to m.in.:

- ❖ poprawa jakości powietrza w zakresie stężenia pyłu PM 2,5;
- ❖ zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych;
- ❖ stała termomodernizacja budynków mieszkalnych, usługowych itp.;
- ❖ zakup niskoemisyjnych środków transportu;
- ❖ zwiększona długość czynnej sieci wodociągowej;
- ❖ zmniejszenie zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem na mieszkańca;
- ❖ zwiększona liczba punktów zbierania przeterminowanych leków;
- ❖ stale rosnąca masa usuniętych wyrobów zawierających azbest;
- ❖ wzrost powierzchni lasów gminnych.

Niemniej część wskaźników na przestrzeni ostatnich lat nie uległa zmianie. Najczęściej za taki stan rzeczy odpowiedzialne są dokumenty określające stan wskaźnika, które opracowywane są w sposób cykliczny, w związku z czym w okresie obowiązywania opracowania wskaźnik nie ulegnie zmianie (np. mapa akustyczna). Wartości niektórych wskaźników są niemożliwe do oszacowania z uwagi na brak źródła danych lub inny sposób agregacji informacji. Jednymi ze wskaźników charakteryzujących się negatywnym trendem to stan JCWP i JCWPD. W roku 2019 na terenie Tarnowa wyłącznie 1 JCWP cechowała się dobrym stanem ekologicznym. Inne wskaźniki przedstawiające ujemny trend dotyczą gospodarki odpadami komunalnymi tj. poziom recyklingu

i przygotowania do ponownego użycia wybranych frakcji odpadów: papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło oraz poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych. W zakresie zasobów przyrodniczych zauważono spadek lesistości (z wartości 4,4% na wartość 4%).

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Tabela 31. Wskaźniki monitoringu oraz tendencja zmian w ramach realizacji Program ochrony środowiska dla miasta Tarnowa⁸¹

Lp.	Cel interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika				Docelowa wartość wskaźnika dla 2020 roku (określona w POŚ) w 2020 r.
				2018 rok (bazowy)	2019 rok	2020 rok	Trend	
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA								
1.	Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza	Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia - tylko przekroczenia	[klasa]	PM10 - C	PM10 - C	PM10 - C	PLUS	Klasa A dla wszystkich substancji
				B(a)P - C	B(a)P - C	B(a)P - C		
				PM2,5 - C1	PM2,5 - A	PM2,5 - A		
				O ₃ - D2	O ₃ - D2	O ₃ - D2		
2.		Emisja zanieczyszczeń ogółem z zakładów szczególnie uciążliwych	[Mg/rok]	Gazy - 1258852	Gazy - 1106381	Gazy - 1032025	PLUS	Wartość stanu niższa przynajmniej o 2% (spadek emisji)
				Pyły - 441	Pyły - 282	Pyły - 237		
		Długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci ciepłowniczej	[m]	103 094,3	170,9	172	PLUS	Wartość stanu wyższa od bazowej (rozwój sieci)
3.		Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia – PM10	[klasa]	PM10 - C	PM10 - C	PM10 - C	BEZ ZMIAN	PM10 – A
4.		Liczba udzielonych dotacji	[szt.]	7	238	b.d..	b.d..	Wartość stanu wyższa od bazowej
5.		Powierzchnia zakupionych kolektorów	[m ²]	28	b.d..	b.d..	b.d..	Wartość stanu wyższa od bazowej
6.	Liczba zorganizowanych kampanii w roku	[szt.]	1	8	6	PLUS	Przynajmniej 1/rok	
7.	Liczba nowych przyłączy gazowych	[szt.]	3729	12321	12448	PLUS	Wartość stanu wyższa od bazowej	
8.	Liczba budynków, w których zakończono prace termomodernizacyjne w podziale na budynki użyteczności publicznej i pozostałe	[szt.]	12 budynków użyteczności publicznej	0 budynków użyteczności publicznej	0 budynków użyteczności publicznej	MINUS	Docieplenie wszystkich budynków użyteczności publicznej	
9.			32 budynki tarnowskich spółdzielni mieszkaniowych	22 budynki (mieszkalne, usługowe itp..)	31 budynki (mieszkalne, usługowe itp..)	PLUS		
10.	Liczba zakupionych niskoemisyjnych środków transportu	[szt.]	0	7	5	PLUS	według potrzeb	

⁸¹ źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GIOŚ, Stan środowiska na terenie województwa małopolskiego

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Lp.	Cel interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika				Docelowa wartość wskaźnika dla 2020 roku (określona w POŚ) w 2020 r.
				2018 rok (bazowy)	2019 rok	2020 rok	Trend	
11.		Liczba wykonanych kontroli prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów 24 stacje diagnostyczne	[szt.]	23	25	26	PLUS	1/rok/stację
12.		Liczba wybudowanych ścieżek rowerowych	[szt.]	1	b.d..	2	PLUS	Liczba ogółem wyższa od bazowej
13.		Długość wybudowanych ścieżek rowerowych	[km]	b.d..	0,3	1,65	PLUS	Długość ogółem wyższa od bazowej
14.		Liczba wydanych pozwoleń zintegrowanych i pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	[szt.]	1	3	2	PLUS	W zależności od złożonych wniosków
15.		Liczba rozpatrzonych informacji /zgłoszeń / wyników pomiarów	[szt.]	b.d..	b.d..	b.d..	b.d..	b.d..
16.		Stopień realizacji programu	[%]	b.d..	b.d..	b.d.	b.d.	% zadań zaplanowanych na dany rok
17.		Udział powierzchni terenu objętego rozpoznaniem w powierzchni miasta	[%]	0	b.d..	b.d.	b.d.	100
18.	Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego	Liczba powstałych instalacji OZE	[szt.]	7	62 (3 kolektory słoneczne i 59 paneli fotowoltaicznych)	34 (3 kolektory słoneczne i 31 paneli fotowoltaicznych)	PLUS	Przynajmniej 3 szt.
19.		Kwota dofinansowania zakupu kolektorów słonecznych	[zł]	28 000	13 817	19 990	PLUS	Dofinansowanie na poziomie minimum 28 tys. zł ogółem
20.		Ilość energii wyprodukowanej z OZE	[MWh]	b.d..	b.d.	8	b.d.	b.d.
21.		Liczba wymienionych opraw oświetleniowych	[szt.]	b.d..	b.d.	b.d..	b.d.	Wartość stanu wyższa od bazowej
GOSPODAROWANIE WODAMI								
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA								
22.	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych	Stan JCWP i JCWPd	[stan]	2 JCWP stan dobry / 2 JCWP stan ekologiczny zły / 2 JCWP stan zły	5 JCWP zły stan wód/1 JCWP stan ekologiczny dobry/ 2 JCWP słaby potencjał ekologiczny/ 2 JCWP	brak badań w 2020	MINUS	Osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWP i utrzymanie dobrego stanu chemicznego i ilościowego JCWPd

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Lp.	Cel interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika				Docelowa wartość wskaźnika dla 2020 roku (określona w POŚ) w 2020 r.
				2018 rok (bazowy)	2019 rok	2020 rok	Trend	
					umiarkowany stan ekologiczny			
23.			[stan]	3 JCWPd dobry stan ilościowy i chemiczny	3 JCWPd dobry stan ilościowy i chemiczny	b.d..	BEZ ZMIAN	
24.		Liczba ustanowionych stref ochronnych	[strefa]	2 strefy ochrony bezpośredniej (Prezydent Miasta)	b.d.	Miasto Tarnów zlokalizowane jest w regionie wodnym Górnej Wisły w obszarze dorzecza Wisły. Na terenie miasta zlokalizowanych jest 7 5 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych	BEZ ZMIAN	Ustanowienie stref dla wszystkich ujęć publicznych
25.			[strefa]	1 strefa ochrony pośredniej (RZGW)	b.d.	b.d.	BEZ ZMIAN	
26.		Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	[km]	a) 355,4 km (bez przyłączy, 2015 r., GUS) b) 355,6 km (bez przyłączy, 2017 r., TW)	370	372,7	PLUS	długość sieci adekwatna do długości sieci wodociągowej
27.		Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	[%]	99	87,9 95 340 [osób]	88 94 551 [osób]	PLUS	utrzymanie wysokiego poziomu
28.		Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	[szt.]	6	7 459 - zbiorniki bezodpływowe	7 452 - zbiorniki bezodpływowe	PLUS	zwiększenie liczby przydomowych oczyszczalni
29.		Stosunek liczby oczyszczalni przydomowych do liczby zbiorników bezodpływowych	[1:X]	01:32,3	65,571	64,571	PLUS	01:25
30.		Długość czynnej sieci wodociągowej	[km]	367,9 km (bez przyłączy w 2017 r.)	-	389,1	PLUS	brak wskaźników – wzrost długości wraz z rozwojem zabudowy
31.		Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	%	100	100	100	PLUS	100%

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Lp.	Cel interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika				Docelowa wartość wskaźnika dla 2020 roku (określona w POŚ) w 2020 r.
				2018 rok (bazowy)	2019 rok	2020 rok	Trend	
32.		Liczba wydanych pozwoleń zintegrowanych i pozwoleń wodno-prawnych	[szt.]	Pozwolenia zintegrowane wydane dla 34 instalacji	2	2	BEZ ZMIAN	W zależności od złożonych wniosków
33.		Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem na mieszkańca	[m ³]	147,3 m ³ /osobę w 2015 r.	146,4 [m ³]	133,5 [m ³]	PLUS	obniżenie wartości wskaźnika jednostkowego o 5% w stosunku do wartości bazowej w 2015 r.
34.		Liczba rozpatrzonych informacji /zgłoszeń / wyników pomiarów	[szt.]	b.d.	b.d.	b.d.	b.d..	b.d.
35.		Stwierdzenie eutrofizacji w JCWP	[szt.]	Tak, w 2/6 JCWP (Białą od Rostówki do ujścia oraz Wątok)	b.d.	b.d.	b.d..	Nie – brak stwierdzonej eutrofizacji
36.		Stan techniczny urządzeń przeciwpowodziowych	[stan]	stan techniczny urządzeń przeciwpowodziowych na wybranych odcinkach stwarzający zagrożenie dla bezpieczeństwa przeciwpowodziowego	b.d.	b.d.	b.d..	dobry stan techniczny urządzeń przeciwpowodziowych
37.		Liczba zmodernizowanych rowów melioracyjnych	[szt.]	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	wg bieżących potrzeb
ZAGROŻENIA HAŁASEM								
PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE								
38.	Zmniejszenie oddziaływania hałasu i promieniowania elektromagnetycznego	Długość zmodernizowanych dróg / liczba remontów, przebudów, modernizacji dróg	[km]	W 2016 r. 41 inwestycji typu remont, modernizacja, budowa lub przebudowa dróg	b.d..	b.d..	b.d..	b.d..
39.		Stwierdzenie przekroczeń dopuszczalne poziomu hałasu	[szt.]	Nie – brak stwierdzonych przekroczeń	b.d.	b.d.	b.d.	Nie – brak stwierdzonych przekroczeń
40.		Liczba osób narażonych na hałas komunikacyjny	[osoby]	9 538 - narażenia hałas drogowy	b.d.	b.d.	b.d.	Zmniejszenie liczby osób narażonych na hałas komunikacyjny o minimum 30%
41.				376 - narażenia hałas drogowy	b.d.	b.d.	b.d.	

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Lp.	Cel interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika				Docelowa wartość wskaźnika dla 2020 roku (określona w POŚ) w 2020 r.
				2018 rok (bazowy)	2019 rok	2020 rok	Trend	
42.		Liczba wprowadzonych nasadzeń w szt., poniesione koszty	[szt.]	192 drzewa	21 152 zł - posadzono drzewa i krzewy w parku	nasadzenie zieleni brak informacji o kosztach	PLUS	b.d.
43.		Wyniki monitoringu natężenia promieniowania elektromagnetycznego		Bez przekroczeń	Brak przekroczeń	Brak przekroczeń	PLUS	Bez przekroczeń (utrzymanie stanu)
44.		Liczba wydanych decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu i pozwoleń zintegrowanych (lub liczba instalacji wymagających pozwoleń)	[szt.]	34 instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego	2 pozwolenia zintegrowane	1 pozwolenie zintegrowane	MINUS	W zależności od złożonych wniosków i wyników kontroli
45.		Liczba zrealizowanych zadań / stopień realizacji programu	[%]	b.d.	działanie wykonywane na bieżąco	działanie wykonywane na bieżąco	BEZ ZMIAN	Liczba zadań zaplanowanych na dany rok
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW								
46.	Racjonalna gospodarka odpadami	% mieszkańców objętych zbiórką	[%]	>82%	100%	100%	PLUS	100%
47.		% odebranych i zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, które zostały poddane recyklingowi lub odzyskowi (procesy R)	[%]	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	utrzymanie poziomu
48.		Liczba punktów zbierania:	[punkty]	b.d.	24	31	PLUS	b.d.
49.		Liczba punktów zbierania przeterminowanych leków [apteki, PSZOK) - APTEKI	[punkty]	17	22	29	PLUS	w każdej aptece i w każdym PSZOK
50.		Liczba punktów zbierania baterii i akumulatorów	[punkty]	według potrzeb, przynajmniej 2 punkty	b.d.	b.d.	b.d.	w każdej jednostce oświatowej, w każdym PSZOK, w wybranych budynkach instytucji publicznych na terenie miasta
51.		Liczba funkcjonujących PSZOK	[punkty]	2	2	2	BEZ ZMIAN	b.d.
52.		Udział odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska w stosunku do odpadów wytworzonych w 1995 r	[%]	0	0	0	BEZ ZMIAN	utrzymanie 0%, tj. brak składowania tego rodzaju odpadów komunalnych

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Lp.	Cel interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika				Docelowa wartość wskaźnika dla 2020 roku (określona w POŚ) w 2020 r.
				2018 rok (bazowy)	2019 rok	2020 rok	Trend	
53.		Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wybranych frakcji odpadów: papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło (% wagowo)	[%]	48,40%	42,41	38	MINUS	ponad 50%
54.		Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (% wagowo)	[%]	100%	100	98	MINUS	utrzymanie 100%
55.		Liczba przeprowadzonych modernizacji, liczba nowych inwestycji infrastrukturalnych	[szt.]	1 budowa VI sektora składowiska odpadów (PUK)	V sektor składowiska w Tarnowie	V sektor składowiska w Tarnowie	BEZ ZMIAN	według potrzeb infrastrukturalnych
56.		Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk	[szt.]	48	10	9	PLUS	likwidacja bez zbędnej zwłoki
57.		Liczba istniejących dzikich wysypisk odpadów	[szt.]	0	b.d.	b.d.	BEZ ZMIAN	0 szt.
58.		Liczba zrehabilitowanych składowisk do ogólnej liczby zamkniętych	[szt.]	Grupa Azoty – sektory zamknięte D2, D3, C2, C3, AB4, F, E1 oraz AB w połowie	Grupa Azoty	b.d.	BEZ ZMIAN	jak najbliższy wartości „1”
59.		Monitorowane składowiska w fazie poeksploatacyjnej	[%]	100	100	100	BEZ ZMIAN	100
60.		Masa usuniętych wyrobów azbestowych	[Mg/rok]	531	b.d.	1 514,91	PLUS	należy rocznie usuwać minimum 12-15 Mg, aby do 2032 r. oczyścić miasto ze zinwentaryzowanego azbestu
61.		Liczba skontrolowanych podmiotów w zakresie gospodarki odpadami	[szt.]	73	b.d.	b.d.	b.d.	min. 50% rocznie podmiotów, którym wydano obowiązujące decyzje
ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI								
62.	Przeciwdziałanie awariom i zagrożeniom środowiska, m.in. powodziom, suszom, wiatrom huraganowym, nawałnym deszczom, awariom instalacji przemysłowych	Liczba szkoleń, ćwiczeń terenowych, kontroli, wdrożonych procedur działania, np. przez KMPSP w Tarnowie	[szt.]	11 (2016 r)	b.d.	b.d.	b.d.	zwiększenie lub przynajmniej utrzymanie liczby szkoleń/ćwiczeń/kontroli przez KMPSP w Tarnowie
63.		Liczba przeprowadzonych szkoleń w zakresie bezpieczeństwa	[szt.]	11 (2016 r)	b.d.	b.d.	b.d.	cyklicznie, przynajmniej 2 razy w roku

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Lp.	Cel interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika				Docelowa wartość wskaźnika dla 2020 roku (określona w POŚ) w 2020 r.
				2018 rok (bazowy)	2019 rok	2020 rok	Trend	
		publicznego, wdrożonych procedur, przeprowadzonych ćwiczeń, zakup sprzętu						
ZASOBY PRZYRODNICZE								
64.	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	Opracowanie planów ochrony dla rezerwatów	[%]	0	0	0	BEZ ZMIAN	100%
65.		Liczba form ochrony przyrody w mieście (szt.)	[szt.]	42	47	47	PLUS	42 szt. lub więcej
66.		Lesistość	[%]	4,4	4	4	MINUS	przynajmniej utrzymanie obecnego poziomu lesistości
67.		Powierzchnia gruntów zalesionych (ha w danym roku)	[ha]	0	0,55	0,55	BEZ ZMIAN	przynajmniej utrzymanie obecnego poziomu lesistości
68.		Udział lasów wszystkich kategorii własności objętych UPUL i PUL (%)	[%]	b.d.	47	47	BEZ ZMIAN	100
69.		Liczba nowych nasadzeń drzew i krzewów	[szt.]	drzewa: 192	354	151	PLUS	przyrost powierzchni terenów zieleni ogółem w mieście
70.				krzewy: 714	2336	221	MINUS	przyrost powierzchni terenów zieleni ogółem w mieście
71.		Powierzchnia parków	[ha]	47,7	47,7	b.d.	BEZ ZMIAN	przyrost powierzchni terenów zieleni ogółem w mieście
72.		Powierzchnia zielańców	[ha]	8,5	8,5	b.d.	BEZ ZMIAN	
73.		Powierzchnia zieleni ulicznej	[ha]	13,5	13,5	b.d.	BEZ ZMIAN	
74.		Powierzchnia terenów zieleni osiedlowej	[ha]	71,64	75,73	b.d.	PLUS	
75.		Powierzchnia cmentarzy	[ha]	33,1	33,1	b.d.	BEZ ZMIAN	
76.		Powierzchnia lasów gminnych	[ha]	58	59	59	PLUS	
77.		Liczba wydanych decyzji	[szt.]	631	139	140	PLUS	b.d.
78.	Liczba wykonanych kontroli nasadzeń zastępczych	[szt.]	b.d.	b.d.	b.d.	BEZ ZMIAN	odpowiadająca liczbie wydanych decyzji	
ZASOBY GEOLOGICZNE								
GLEBY								
79.	Racjonalne wykorzystanie zasobów gleb	Łączna powierzchnia zrekultywowanych gruntów	[ha]	12,2424	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
80.		Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji	[ha]	2,668	b.d.	b.d.	b.d.	0
81.	Racjonalne wykorzystanie kopalin	Liczba wydanych koncesji	[szt.]	23 (2016 rok)	wydano 1 decyzję wygaszającą koncesję dla złoża "Krzyż" oraz 2 decyzje zmieniające koncesje. Wydano 4 zezwolenia projektów robót		b.d.	b.d.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Lp.	Cel interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika				Docelowa wartość wskaźnika dla 2020 roku (określona w POŚ) w 2020 r.
				2018 rok (bazowy)	2019 rok	2020 rok	Trend	
					geologicznych (2019 rok) oraz zatwierdzono 5 projektów robót geologicznych (2020 rok)			
82.		Liczba wydanych decyzji administracyjnych	[ha]	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
83.	Ochrona powierzchni ziemi	Liczba i powierzchnia terenów zagrożonych ruchami masowymi, w tym osuwiska	[szt.]	48	b.d.	48	BEZ ZMIAN	Uwzględnienie wszystkich terenów zagrożonych ruchami masowymi
84.		Liczba wykonanych pomiarów i obserwacji w skali roku	[szt.]	b.d.	b.d.	b.d.	BEZ ZMIAN	Według zaleceń geologa/geomorfologa
85.		Liczba wpisów w wykazie	[szt.]	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
86.		Liczba wydanych decyzji i koncesji dotyczących prowadzenia prac geologicznych i wydobycia kopalin	[szt.]	23	wydano 1 decyzję wygaszającą koncesję dla złoża "Krzyż" oraz 2 decyzje zmieniające koncesje. Wydano 4 zezwolenia projektów robót geologicznych (2019 rok) oraz zatwierdzono 5 projektów robót geologicznych (2020 rok)		BEZ ZMIAN	W zależności od złożonych wniosków
87.		Liczba przeprowadzonych kontroli	[szt.]	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	kontrola 50% rocznie podmiotów, którym wydano obowiązujące decyzje
88.	Liczba rozpatrzonych informacji /zgłoszeń / wyników pomiarów	[szt.]	b.d.	b	b.d.	b.d.	b.d.	
ZASOBY PRZYRODNICZE								
EDUKACJA								
89.	Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta	Liczba publikacji w roku	[szt.]	Kilkadziesiąt publikacji, łącznie z wpisami na stronie internetowej i artykułami w lokalnej prasie.	b.d.	b.d.		publikowanie/ aktualizowanie informacji na stronie internetowej przynajmniej raz w miesiącu
OL								
EDUKACJA								
90.	Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta	Liczba opublikowanych wpisów o dokumentach	[szt.]	2421 wpisów w Ekoportalu wg stanu na 15.07.2017 r.	b.d.	b.d.		wszystkie wpisy dotyczące dokumentów objętych obowiązkiem udostępniania jako

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ZA LATA 20219-2020

Lp.	Cel interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika				Docelowa wartość wskaźnika dla 2020 roku (określona w POŚ) w 2020 r.
				2018 rok (bazowy)	2019 rok	2020 rok	Trend	
								informacje o środowisku i jego ochronie
91.		Liczba zorganizowanych akcji edukacyjnych, poniesione koszty (źródło: UMT i pozostali właściciele zadania)	[szt.]	Kilkadzieściąt, w tym akcje zbiórki baterii, konkursy, programy, akcje ulotkowe, spotkania, zielone lekcje, wycieczki	b.d.	b.d.	b.d.	minimum 1 akcja w roku zorganizowana przez daną jednostkę odpowiedzialną
92.		Liczba osób zatrudnionych na stanowisku Ekodoradcy	[osoby]	1	b.d.	b.d.	b.d.	1
93.		Liczba przeprowadzonych konsultacji w roku	[szt.]	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	w zależności od potrzeb
94.		Opracowanie POŚ	[szt.]	0	0	0	BEZ ZMIAN	realizacja zadania zgodnie z przepisami Prawa ochrony środowiska
95.		Opracowanie raportu	[szt.]	0	1	0	BEZ ZMIAN	Realizacja zadania zgodnie z przepisami Prawa ochrony środowiska
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW								
EDUKACJA								
96.	Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta	Liczba zorganizowanych akcji edukacyjnych, poniesione koszty (źródło: UMT i pozostali właściciele zadania)	[szt.]	Kilkadzieściąt, w tym akcje zbiórki baterii, konkursy, programy, akcje ulotkowe, spotkania, zielone lekcje, wycieczki	b.d.	b.d.	b.d.	minimum 1 akcja w roku zorganizowana przez daną jednostkę odpowiedzialną

5. PODSUMOWANIE I WNIOSKI Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA TARNOWA ORAZ WSKAZÓWKI DO KOLEJNEGO PROGRAMU

5.1 Podsumowanie kosztów realizacji Programu Ochrony Środowiska

W „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2024 ze strategią krótkoterminową na lata 2017-2020”, ujęto harmonogram rzeczowo – finansowy przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska, przewidzianych do realizacji w latach 2019-2020. Harmonogram zawiera kierunki interwencji i przypisane im do realizacji konkretne zadania, w poszczególnych priorytetowych sektorach środowiska dla Miasta Tarnowa.

Niektóre z działań zaplanowanych w Programie, zrealizowano w latach 2017-2018, pozostałe działania realizowano w okresie sprawozdawczym (lata 2019-2020). Przedsięwzięcia, których nie wykonano w zaplanowanym okresie sprawozdawczym, przeniesiono na kolejne lata.

Na terenie miasta Tarnowa w latach 2019 -2020 poza działaniami zaplanowanymi w ramach Programu, realizowano także zadania dodatkowe, w zakresie tj.: ochrony klimatu i jakości powietrza.

W niniejszym dokumencie, poddano analizie zadania, które zostały zaplanowane do realizacji na terenie miasta Tarnowa w latach 2019-2020. Zapisane w Programie przedsięwzięcia, ujęte do realizacji na terenie miasta Tarnowa, obejmują zadania, wynikające z obowiązujących norm i przepisów prawnych, zawarte w dokumentach strategicznych wyższego szczebla oraz w dokumentach opracowanych na szczeblu gminnym, które miasto/gmina posiada w swoich kompetencjach.

Ponadto w okresie sprawozdawczym poza działaniami zaplanowanymi, w ramach Programu, realizowano również zadania dodatkowe, w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza oraz gospodarki wodno-ściekowej.

Na terenie Miasta Tarnowa w latach 2019-2020 ogółem na zadania związane z ochroną środowiska wydatkowano kwotę – 311 402 700,31 zł., w tym na zadania zamieszczone w harmonogramie rzeczowo – finansowym – 291 872 300,31 zł. oraz na zadania dodatkowe 19 530 400,00 zł (Tabela 33).⁸²

⁸² źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ankietyzacji

Tabela 32. Koszty wydatkowane na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie miasta Tarnowa w latach 2019-2020⁸³

Kierunek interwencji	Zadania wynikające z Programu PLN 2019 rok	Zadania wynikające z Programu PLN 2020 rok	Zadania dodatkowe PLN 2019-2020
Ochrona klimatu i jakości powietrza	26 981 171,35	20 999 729,79	19 530 400,00
Zagrożenia hałasem Promieniowanie elektromagnetyczne	45 752 091,77 zł	25 075 357,94 zł	-
Gospodarowanie wodami	33 266 188,00	44 294 397,00	-
Gospodarka wodno - ściekowa	25 588 400,00	2 558 271,00	-
Gleby Zasoby geologiczne	-	-	-
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	21 122 456,80	27 463 103,93	-
Zasoby przyrodnicze	7 375 838,74	5 463 957,73	-
Zagrożenie poważnymi awariami przemysłowymi	215 347,61	5 762 126,01	-
Edukacja ekologiczna	76 385,94	58 309,20	-
OGÓŁEM	160 377 880,21	131 494 420,10	19 530 400,00

5.2 Wnioski do uwzględnienia na etapie aktualizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Tarnowa

Analizy działań przewidzianych do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2024 ze strategią krótkoterminową na lata 2017-2020 (za lata 2019-2020), dokonano na podstawie danych pozyskanych w drodze przeprowadzonej ankietyzacji oraz w oparciu o raporty lub sprawozdania sporządzane przez Urząd Miasta. Ankietę skierowano do podmiotów wskazanych w ww. Programie jako odpowiedzialnych za realizację działań w zakresie ochrony środowiska na obszarze miasta.

Z przeprowadzonej ankietyzacji wynika, że znaczna część zadań przewidzianych do realizacji to działania o charakterze ciągłym. Wystąpiło także kilka zadań niezrealizowanych – przyczyn takiego stanu rzeczy należy doszukiwać się w kwestiach dotyczących braku finansowania inwestycji lub zmiany planów inwestycyjnych. Odnotowano także znaczną liczbę przedsięwzięć całkowicie zrealizowanych lub będących w trakcie realizacji. Ponadto w trakcie ankietyzacji pozyskano informację o działaniach dodatkowych dotyczących ochrony klimatu i jakości powietrza – zakup niskoemisyjnych środków transportu zbiorowego. Opracowując aktualizację Programu należy także zweryfikować możliwości realizacji zadań dotychczas niezrealizowanych.

Przeprowadzona w Raporcie analiza zapisów Programu w kontekście harmonogramu rzeczowo - finansowego i zadań w nim ujętych wykazała, że wyłącznie część planowanych do realizacji przedsięwzięć została zakończona.

⁸³ źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z ankietyzacji

Analizując zmiany wskaźników monitoringu oraz tendencję zmian dla poszczególnych obszarów interwencji obserwuje się, że niektóre z działań podjętych w ramach Programu przedkłada się na wymierne efekty. Podczas aktualizacji Programu należy zweryfikować zagrożenia występujące w poszczególnych obszarach interwencji, a następnie dostosować odpowiednie działania do zagadnień najbardziej problemowych. Pomocnym narzędziem do wskazania newralgicznych punktów jest analiza wartości osiągniętych wskaźników.

Proponuje się w aktualizacji Programu ponowne zweryfikowanie liczby wskaźników – ze względu na inną formę agregacji danych lub problem z pozyskaniem danych źródłowych określenie stopnia realizacji wskaźników w niniejszym raporcie w wielu przypadkach było zadaniem problemowym. Powołując się na wytyczne do opracowywania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska wskaźniki powinny być sformułowane w taki sposób, aby umożliwiły określenie postępu realizacji zadań, a dane liczbowe powinny przedstawiać stan lub tendencje określającą w sposób mierzalny wpływ podejmowanych działań na środowisko.

6. SPIS TABEL

Tabela 1. Wzór tabeli oceny stopnia realizacji zadań	8
Tabela 2. Struktura użytkowa gruntów na terenie miasta Tarnowa.....	11
Tabela 3. Gęstość zaludnienia w mieście Tarnów.....	13
Tabela 4. Przyrost naturalny w mieście Tarnów	13
Tabela 5. Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON na obszarze Miasta Tarnowa według sektorów własności.....	13
Tabela 6. Parametry systemu ciepłowniczego na terenie Miasta Tarnowa	14
Tabela 7. Kubatura budynków ogrzewanych centralnie na terenie Miasta Tarnowa	14
Tabela 8. Parametry systemu gazowniczego na terenie miasta Tarnowa	15
Tabela 9. Parametry zaopatrzenia w energię elektryczną na terenie miasta Tarnowa	16
Tabela 10. Klasyfikacja stanu i potencjału ekologicznego, klasy elementów biologicznych, fizykochemicznych, stanu chemicznego i ocena stanu JCWP badanych w ramach PMS przepływających przez miasto Tarnów.	18
Tabela 11. Charakterystyka Jednolitych Części Wód Podziemnych na obszarze miasta Tarnowa	21
Tabela 12. Tabela oceny stopnia wykonania zadań w zakresie gospodarowania wodami oraz gospodarki wodno-ściekowej	23
Tabela 13. Bilans wielkości emisji dla wybranych zanieczyszczeń na obszarze miasta Tarnowa, w podziale na źródła emisji	31
Tabela 14. Klasyfikacja strefy miasto Tarnów ze względu na ochronę zdrowia w latach 2018-2019 (przekroczenia standardów jakości powietrza oznaczono kolorem czerwonym)	33
Tabela 15. Zestawienie informacji dotyczących obszaru przekroczenia poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu oraz poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM10 w latach 2019-2020 na terenie strefy miasto Tarnów, z uwzględnieniem kryterium określonego w celu ochrony zdrowia	33
Tabela 16. Tabela oceny stopnia wykonania zadań w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza	36
Tabela 17. Dodatkowe zadania realizowane w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza	46
Tabela 18. Liczba mieszkańców miasta Tarnowa [tys.] narażona na przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu w analizie hałasu drogowego	49
Tabela 19. Liczba mieszkańców miasta [tys.] narażona na przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu w analizie hałasu kolejowego.....	49
Tabela 20. Liczba mieszkańców miasta [tys.] narażona na przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu w analizie hałasu przemysłowego	50
Tabela 21. Wyniki monitoringu pól elektromagnetycznych na terenie Miasta Tarnów w latach 2019-2020	51
Tabela 22. Tabela oceny stopnia wykonania zadań w zakresie hałasu i promieniowania elektromagnetycznego	53
Tabela 23. Zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych w latach 2017- 2020 roku zlokalizowane na terenie miasta Tarnowa	60
Tabela 24. Tabela oceny stopnia wykonania zadań w zakresie poważnych awarii, gospodarki wodami, ochrony klimatu i jakości powietrza	62
Tabela 25. Lesistość oraz powierzchnie gruntów leśnych w podziale na formę własności na terenie miasta Tarnowa w latach 2018-2020.....	70
Tabela 26. Tabela oceny stopnia wykonania zadań w zakresie zasobów przyrodniczych.....	72

<i>Tabela 27. Zestawienie złóż kopalin występujących na obszarze miasta Tarnowa</i>	83
<i>Tabela 28. Masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych z obszaru miasta Tarnowa w latach 2019-2020</i>	91
<i>Tabela 29. Tabela oceny stopnia wykonania zadań w zakresie gospodarki odpadami i zapobieganiu powstawania odpadów</i>	95
<i>Tabela 30. Tabela oceny stopnia wykonania zadań w zakresie edukacji ekologicznej</i>	110
<i>Tabela 31. Wskaźniki monitoringu oraz tendencja zmian w ramach realizacji Programu ochrony środowiska dla miasta Tarnowa</i>	158
<i>Tabela 32. Koszty wydatkowane na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie miasta Tarnowa w latach 2019-2020</i>	168

7. SPIS RYSUNKÓW

<i>Rysunek 1. Położenie Miasta Tarnowa na tle sąsiednich jednostek administracyjnych</i>	10
<i>Rysunek 2. Liczba ludności Miasta Tarnowa w latach 2019-2020</i>	12
<i>Rysunek 3. Migracja ludności na terenie Miasta Tarnowa w latach 2019-2020</i>	12
<i>Rysunek 4. Lokalizacja jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych w mieście Tarnów</i>	17
<i>Rysunek 5. Jednolite części wód podziemnych na terenie miasta Tarnowa</i>	20
<i>Rysunek 6. Emisje zanieczyszczeń na terenie miasta Tarnowa w latach 2019-2020</i>	32
<i>Rysunek 7. Liczba zarejestrowanych pojazdów w Tarnowie w latach 2019-2020</i>	48
<i>Rysunek 8. Lokalizacja punktów PEM w miejscowości Tarnów (numer na mapie oznacza lokalizację punktu pomiarowego)</i>	51
<i>Rysunek 9. Formy ochrony przyrody zlokalizowane na terenie miasta Tarnowa.</i>	67
<i>Rysunek 10. Struktura własności lasów na terenie Miasta Tarnowa w latach 2019-2020</i>	70
<i>Rysunek 11. Typy gleb występujące na terenie miasta Tarnów</i>	77
<i>Rysunek 12. Procentowy udział sposobów użytkowania terenów w mieście Tarnów</i>	78
<i>Rysunek 13. Użytkowanie gruntów na terenie miasta Tarnowa</i>	79
<i>Rysunek 14. Osuwiska występujące na terenie miasta Tarnowa</i>	81
<i>Rysunek 15. Lokalizacja osuwisk na terenie miasta Tarnowa</i>	82
<i>Rysunek 16. Zestawienie zasobów złóż kopalin naturalnych na terenie miasta Tarnowa (bez złoża skreślonego z bilansu)</i>	84

8. ZAŁĄCZNIK NR 1

I. Jednostki miejskie	II. Podmioty
Urząd Miasta	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie
Straż Miejska	Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie
MPEC	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie	Lenze Tarnów Sp. z o. o.
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Spółka z o.o. w Tarnowie	Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy Warszawa
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. - Tarnów	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Tarnowie	Tarnowskie Wodociągi Spółka z o.o.
Komenda Miejska Policji w Tarnowie	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie
Komenda Miejska PSP w Tarnowie	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Tarnowie
	Nadleśnictwo Gromnik
III. Jednostki oświatowe	
Przedszkole Publiczne Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie
Przedszkole Publiczne Nr 3 w Tarnowie	Małopolski Oddział Regionalny w Krakowie
Przedszkole Publiczne Nr 4 w Tarnowie	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krakowie
Przedszkole Publiczne Nr 5 w Tarnowie	Okręgowy Urząd Górniczy w Krakowie
Przedszkole Publiczne Nr 6 w Tarnowie	Geolog powiatowy
Przedszkole Publiczne Nr 8 "Pod Stokrotką" w Tarnowie	Minister Środowiska
Przedszkole Publiczne Nr 12 w Tarnowie	Okręgowy Urząd Górniczy w Krakowie
Przedszkole Publiczne Nr 13 w Tarnowie	IV. Przedsiębiorstwa
Przedszkole Publiczne Nr 14 z Oddziałem Integracyjnym w Tarnowie	Becker Farby Przemysłowe Sp. z o. o.
Przedszkole Publiczne Nr 15 w Tarnowie	Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Przedszkole Publiczne Nr 17 w Tarnowie	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie
Przedszkole Publiczne Nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie	Zakład Przetwarzania Zużytego Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Zakład Gospodarki Odpadami w Tarnowie
Przedszkole Publiczne Nr 19 w Tarnowie	Grupa Azoty Jednostka Ratownictwa Chemicznego sp. z o.o.
Przedszkole Publiczne Nr 20 w Tarnowie	TRANS-FORMERS® KARPATIA Sp. z o.o. 33-100 Tarnów, ul. Odległa 8
Przedszkole Publiczne Nr 21 w Tarnowie	ZZR – Zakłady Mechaniczne Tarnów S.A.
Przedszkole Publiczne Nr 24 w Tarnowie	Zrzeszenie Właścicieli Nieruchomości w Tarnowie
Przedszkole Publiczne Nr 26 w Tarnowie	V. Spółdzielnie
Przedszkole Publiczne Nr 27 w Tarnowie	SM Jaskółka w Tarnowie
Przedszkole Publiczne Nr 29 im. Marii Konopnickiej w Tarnowie	Tarnowska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Tarnowie

Przedszkole Publiczne Nr 31 w Tarnowie	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Śnieżka” w Tarnowie
Przedszkole Publiczne Nr 32 w Tarnowie	Spółdzielnia Mieszkaniowa Mościce w Tarnowie
Przedszkole Publiczne Nr 33 w Tarnowie	Spółdzielnia Mieszkaniowo-Budowlana „Przyszłość” w Tarnowie
Przedszkole Publiczne Nr 34 w Tarnowie	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nadzieja” w Tarnowie
Przedszkole Publiczne Nr 35 z Oddziałem Integracyjnym w Tarnowie	Młodzieżowa Spółdzielnia Mieszkaniowa w Tarnowie
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Klementyny Hoffmanowej w Tarnowie	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Dąbrówka” w Tarnowie
Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Stanisława Konarskiego w Tarnowie	Biuro Obsługi Administracyjnej BOA w Tarnowie
Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Marii Konopnickiej w Tarnowie	Biuro Zarządzania Nieruchomościami „MARBO” w Tarnowie
Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie	Jednostki oświatowe
Szkoła Podstawowa Nr 8 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Tarnowie	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie: Szkoła Podstawowa Nr 17 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego; IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II
Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Orłąt Lwowskich w Tarnowie	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 w Tarnowie: Szkoła Podstawowa Nr 23 im. Jana Pawła II; VI Liceum Ogólnokształcące; Szkoła Policealna Nr 1
Szkoła Podstawowa Nr 10 im. Romana "Sybiraka" Sanguszki w Tarnowie	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie: Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 25 ; XX Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi
Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 11 im. Marii Dąbrowskiej w Tarnowie	Zespół Szkół Budowlanych w Tarnowie: XVII Liceum Ogólnokształcące; Technikum Nr 7; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 5; Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 2
Szkoła Podstawowa Nr 14 im. Stefana Jaracza w Tarnowie	Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie: XV Liceum Ogólnokształcące; Technikum Nr 9; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 7; Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 1
Szkoła Podstawowa Nr 15 im. Gen. Józefa Bema w Tarnowie	Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego w Tarnowie: XIII Liceum Ogólnokształcące; Technikum Nr 3; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 3; Szkoła Policealna Nr 4
Szkoła Podstawowa Nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie	Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie: XII Liceum Ogólnokształcące; Technikum Nr 4 im. Tadeusza Tertila; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 2; Szkoła Policealna Nr 3
Szkoła Podstawowa Nr 20 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków w Tarnowie	Zespół Szkół Muzycznych im. Ignacego Jana Paderewskiego w Tarnowie: Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I Stopnia; Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II Stopnia; Szkoła Muzyczna I Stopnia; Szkoła Muzyczna II Stopnia
Szkoła Podstawowa Nr 24 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Mikołaja Kopernika w Tarnowie	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie: Technikum Nr 5; XIV Liceum Ogólnokształcące; Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 4; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 6

I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowie	Zespół Szkół Techniczno-Zawodowych w Tarnowie: Technikum Nr 6; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 4
II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego w Tarnowie	Zespół Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie: Technikum Nr 1; VIII Liceum Ogólnokształcące; Szkoła Policealna Nr 2
III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Tarnowie	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Eugenii Gierat w Tarnowie: Przedszkole Specjalne; Szkoła Podstawowa Specjalna; Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia; Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy
V Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka w Tarnowie	Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Tarnowie: Szkoła Podstawowa Specjalna dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących; Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących; Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących; Technikum Specjalne dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących
VII Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie	Zespół Specjalnych Szkół Przystosowanych w Tarnowie: Szkoła Podstawowa im. Św. Brata Alberta Chmielowskiego Łukasza Samodzielnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej
XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej w Tarnowie	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie: IX Liceum Ogólnokształcące; Technikum Nr 2; Technikum Nr 11; Branżowa Szkoła I stopnia Nr 1; Szkoła Policealna Nr 5; Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego; Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych; Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 3
XXI Liceum Ogólnokształcące Sportowe w Tarnowie	Centrum Kształcenia Zawodowego w Tarnowie
Bursa Międzyszkolna w Tarnowie	Bursa Międzyszkolna w Tarnowie
Pałac Młodzieży w Tarnowie	Pałac Młodzieży w Tarnowie
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie	Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna w Tarnowie

